

POLSKI ZWIĄZEK MOTOROWY

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU GŁÓWNEGO
POLSKIEGO ZWIĄZKU MOTOROWEGO
W ROKU 2017**

Warszawa 2018

SPIS TREŚCI

Skład Zarządu Głównego PZM	3
Sprawozdania Głównych Komisji	
Główna Komisja Sportu Samochodowego	5
Główna Komisja Sportu Motocyklowego	16
Główna Komisja Sportu Żużlowego	22
Główna Komisja Sportu Kartingowego	30
Główna Komisja Sportów Popularnych i Turystyki	35
Główna Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	41
Główna Komisja Pojazdów Zabytkowych	45
Główna Komisja Caravaningu	49
Sprawozdania Zespołów PZM	
Zespół Torów i Tras	53
Zespół ds. Rzecznawstwa	55
Zespół Ochrony Środowiska	57
Zespół Medyczny	59
Zespół ds. Kobiet	61
Zespół ds. Odznaczeń i Wyróżnień	63
Centrum Certyfikacji Rzecznawców PZM	64
Komisja ds. Rozdziału Środków	66
Działalność Gospodarcza	68

SKŁAD ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZM

Do dnia 9 września 2017 roku Zarząd Główny PZM pracował w następującym składzie:

Prezydium:

Andrzej Witkowski	Prezes PZM
Arkadiusz Sąsara	Wiceprezes ds. Samochodowych Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Samochodowego
Michał Sikora	Wiceprezes ds. Motocyklowych Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Motocyklowego
Grzegorz Lewandowski	Skarbnik
Piotr Szymański	Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Żużlowego
Mirosław Czub	Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Kartingowego
Stanisław Reterski	Wiceprezes ZG PZM Przewodniczący Głównej Komisji Sportów Popularnych i Turystyki
Robert Werle	Przewodniczący Głównej Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
Romuald Chałas	Członek Prezydium ZG
Wojciech Stępniewski	Członek Prezydium ZG

Członkowie Zarządu:

Łukasz Borowiak
Monika Budnik
Jacek Bujański
Marek Dobrowolski
Cezary Droszcz
Roman Grygianiec
Zdzisław Horoński
Ireneusz Igielski
Andrzej Krzysztofiak
Elżbieta Marcinkiewicz
Jarosław Noworól
Paweł Pęcak
Michał Rutkowski
Janusz Rychlak
Jarosław Strzelecki
Krzysztof Studziński
Tadeusz Tomaszewski
Piotr Trąbski
Krzysztof Tutak
Maciej Wróbel

W wyniku rezygnacji Prezesa PZM Andrzeja Witkowskiego z pełnionej funkcji i powołania na to stanowisko dotychczasowego Wiceprezesa PZM Michała Sikory oraz innych zmian w składzie ZG dokonanych na posiedzeniach ZG PZM w dniach 9 września i 18 listopada Zarząd Główny PZM zakończył rok 2017 w następującym składzie:

Prezydium:

Michał Sikora	Prezes PZM
Arkadiusz Sąsara	Urzędujący Wiceprezes ZG PZM Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Samochodowego
Jacek Bujański	Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Motocyklowego

Zarząd Główny PZM

Stanisław Reterski	Wiceprezes ZG PZM
	Przewodniczący Głównej Komisji Sportów Popularnych i Turystyki
Grzegorz Lewandowski	Skarbnik
Piotr Szymański	Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Żużlowego
Mirosław Czub	Przewodniczący Głównej Komisji Sportu Kartingowego
Robert Werle	Przewodniczący Głównej Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
Romuald Chałas	Członek Prezydium ZG
Wojciech Stępniewski	Członek Prezydium ZG

Członkowie Zarządu:

Łukasz Borowiak
Monika Budnik
Marek Dobrowolski
Andrzej Gaszewski
Roman Grygianiec
Zdzisław Horoński
Ireneusz Igielski
Sebastian Kołakowski
Andrzej Krzysztofiak
Erwin Meisel
Jarosław Noworól
Elżbieta Olszewska (poprzednio Marcinkiewicz)
Paweł Pęcak
Andrzej Polkowski
Michał Rutkowski
Jarosław Strzelecki
Krzysztof Studziński
Tadeusz Tomaszewski
Piotr Trąbski
Krzysztof Tutak
Maciej Wróbel

GLÓWNA KOMISJA SPORTU SAMOCHODOWEGO

W 2017 roku Główna Komisja Sportu Samochodowego pracowała w następującym składzie:

Arkadiusz Sęśara	przewodniczący
Jarosław Noworól	wiceprzewodniczący
Bogusław Piątek	członek
Bartosz Bieliński	członek
Włodzimierz Szaniawski	członek
Krzysztof Studziński	członek

W związku z przyjęciem na początku 2016 roku STRATEGII GŁÓWNEJ KOMISJI SPORTU SAMOCHODOWEGO NA LATA 2016 - 2020, zwierającej poniższe priorytetowe kierunki działań przedstawiamy ich realizację w sezonie 2017:

PRIORYTETOWE DZIAŁANIA MIĘDZYNARODOWE

- Utrzymanie poziomu sportowego i organizacyjnego Rajdu Polski oraz doprowadzenie do przedłużenia umowy z Promotorem WRC na lata 2017 - 2019.

GKSS stale prowadziła działania w celu wzmocnienia pozycji Rajdu Polski w kalendarzu FIA oraz jego rozwoju i wzrostu atrakcyjności. W sezonie 2017 prowadzono dalsze prace nad modyfikacjami w przebiegu trasy rajdu. Jednocześnie, GKSS dokładała wszelkich starań, aby pozyskać nowego partnera tytularnego dla rajdu (pozyskano na jeden rok Spółkę Skarbu Państwa ORLEN) oraz kontynuowała owocną współpracę z władzami lokalnymi, w szczególności Urzędem Miasta i Gminy Mikołajki oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego. GKSS prowadziła także stale działania w celu pozyskania nowych stałych partnerów dla rajdu oraz zaangażowania innych samorządów z terenu Warmii i Mazur. Priorytetem GKSS na rok 2017 było przedłużenie umowy z FIA oraz promotorem cyklu na okres co najmniej trzyletni. Mimo dobrych ocen jakie otrzymał ORLEN 74 Rajd Polski, polityka FIA oraz podniesione opłaty wpisowego do kalendarza (opłata promotorska) nie pozwoliły jednak utrzymać Rajdu Polski jako rundy WRC w roku 2018.

- Utrzymanie miejsca w kalendarzu Mistrzostw Europy przez Rajd Rzeszowski.

GKSS wspólnie z najwyższymi władzami PZM oraz organizatorem rajdu Automobilklubem Rzeszowskim udało się w sezonie 2017 ponownie wprowadzić 26. Rajd Rzeszowski do kalendarza Rajdowych Mistrzostw Europy (FIA ERC). Celem GKSS na najbliższe lata w stosunku do Rajdu Rzeszowskiego było zapewnienie mu stabilnych źródeł finansowania, m.in. w postaci zapewnienia partnera strategicznego oraz rozwój współpracy i zintensyfikowanie wsparcia dla rajdu ze strony lokalnych władz. Po uzyskaniu wysokich ocen ze strony Obserwatora FIA, GKSS doprowadziła do zawarcia z promotorem cyklu oraz FIA długoletniej umowy na organizację rundy ERC w Polsce. Ze względu na brak 75. Rajdu Polski w kalendarzu WRC 2018, GKSS postanowiła, że znajdzie się on, jako sztandarowa impreza sportu samochodowego w Polsce, w kalendarzu ERC 2018, natomiast 27. Rajd Rzeszowski będzie stanowił rundę ERT 2018.

- Dalsze wspieranie organizatorów rajdu Baja Poland w celu utrzymania zawodów w randze Pucharu Świata Cross Country.

Rajd Baja Poland systematycznie rozwija się i udoskonala. Wysoki poziom sportowy idzie w parze z coraz lepszym zapleczem organizacyjnym, do którego należy zaliczyć m.in. ponowną organizację parku serwisowego na nabrzeżu portowym, w bardzo atrakcyjnej i prestiżowej lokalizacji. Celem GKSS na najbliższe lata było pozyskanie i zapewnienie

dla Rajdu Baja Poland strategicznego, wieloletniego partnera, który pozwoliłby na zapewnienie stabilnej sytuacji dla rajdu oraz jego dalszy rozwój, w szczególności ukierunkowany na promocję, odpowiednią do tej rangi zawodów. W roku 2017 udało się poczynić pierwszy krok w tym kierunku ponieważ sponsorem zawodów została firma ORLEN.

- Utrzymanie poziomu sportowego i organizacyjnego międzynarodowych wyścigów górskich - Limanowa „Przełęcz pod Ostrą” i „Bieszczadzki Wyścig Górski” w Załężu.
Wyścigi górskie zaliczane do kalendarzy FIA (Limanowa „Przełęcz pod Ostrą” FIA EHCC i Bieszczadzki Wyścig Górski w Załężu FIA IHCC systematycznie rozwijają się i udoskonalają. GKSS, chcąc podnieść poziom medialny obu imprez (a zarazem całych GSMP) na najbliższe lata, pozyskała firmę rozwijającą wartość medialną zawodów. Oczywiście, czyniono również zabiegi mające na celu pozyskania sponsorów na miarę organizacji imprez międzynarodowych.
- Podejmowanie działań w celu powrotu do Polski zawodów najwyższych rangi w rallycross-ie.
GKSS kontynuowała prace nad przywracaniem w Polsce konkurencji Rallycross, zarówno w randze rozgrywek krajowych, jak i zawodów międzynarodowych. W sezonie 2017 udało się zorganizować rundę Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Rallycross na obiekcie Motopark w Toruniu. Niestety, pomimo wysiłków GKSS oraz promotora cyklu OPONEO MPRC, nie udało się doprowadzić do rozegrania rundy Trofeum FIA w Rallycross. Celem GKSS na najbliższe lata jest przygotowanie w Polsce razem z promotorem oraz właścicielami torów odpowiedniej infrastruktury w celu dalszego rozgrywania zawodów rangi FIA-CEZ oraz docelowo także powrót do stałej organizacji rundy Mistrzostw Europy FIA w Rallycross.

POZOSTAŁE DZIAŁANIA MIĘDZYNARODOWE

- Ciągłe monitorowanie stanu przygotowań organizacyjnych i finansowych imprez międzynarodowych.
Jak wskazano powyżej, przy zawodach międzynarodowych, GKSS stara się wspomóc organizatorów tych zawodów w organizacji wydarzeń najwyższej rangi dla zapewnienia ich stabilnego i ciągłego rozwoju.
- Utrzymanie polskich imprez w międzynarodowych kalendarzach FIA, w tym w CEZ: rajdy - 1 runda, wyścigi górskie - 2 rundy, wyścigi torowe - 2 rundy, rajdy terenowe - 4 rundy.
GKSS kontynuuje działania mające na celu zwiększenie obecności zawodów organizowanych w Polsce w kalendarzu Strefy Europy Centralnej FIA (FIA CEZ), czego efektem było w sezonie 2017 przyznanie Polsce organizacji rundy Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Drifcie, które były po raz pierwszy organizowane w Polsce. Kontynuowano także współpracę z Federacją Czeską - ACCR, która ponownie zaowocowała rozegraniem 4 rund Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Rajdach Terenowych na terenie Polski. Celem GKSS na najbliższe lata jest kontynuacja współpracy z ACCR w celu wspólnej organizacji rund FIA CEZ.
- Wprowadzenie do kalendarza FIA CEZ 2 rund Rallycross-u.
Jak wskazano powyżej, po kilku latach przerwy udało się także powrócić do organizacji rundy Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Rallycross. W sezonie 2017 była to pojedyncza runda, jednak GKSS czyniła starania, aby powrócić do rozgrywania dwóch rund FIA CEZ w konkurencji Rallycross w sezonie, m.in. w celu umożliwienia polskim zawodnikom rywalizacji o tytuły międzynarodowe oraz wzrostu atrakcyjności i prestiżu zawodów krajowych. Ten cel zostanie zrealizowany w 2018 roku.
- Kontynuacja dotychczasowej współpracy z Czechami, Słowacją, Litwą, Niemcami w celu organizacji wspólnych zawodów w konkurencjach wyścigi górskie, wyścigi torowe, rallycross oraz rajdy terenowe (cross-country).
W sezonie 2017 GKSS kontynuowała współpracę z federacjami krajów ościennych przy organizacji wspólnych zawodów. Z federacją litewską (LASF) udało się wspólnie rozegrać

dwie rundy Mistrzostw Polski i Mistrzostw Litwy w Rallycross. Z federacją słowacką (SAMS) udało się wspólnie rozegrać 4 rundy Mistrzostw Polski i Mistrzostw Słowacji w Wyścigach Górskich. Z federacją czeską (ACCR) udało się rozegrać wspólnie 4 rundy Mistrzostw Polski i 8 rund Mistrzostw Republiki Czeskiej w Rajdach Terenowych. GKSS podjęła także współpracę z federacją litewską (LASF) w celu wspólnej organizacji w roku 2018 rundy Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski i Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Litwy. GKSS w najbliższych latach będzie kontynuowała i rozwijała współpracę z federacjami krajów ościennych.

- Aktywne działanie w FIA zmierzające do wprowadzania w jej struktury coraz większej liczby działaczy z Polski.

W sezonie 2017 PZM był w FIA reprezentowany przez 8 osób, w tym 7 reprezentowało sport samochodowy. W najbliższych latach GKSS będzie kontynuowała działania zmierzające do wzrostu liczby przedstawicieli PZM w strukturach FIA, a przede wszystkim wzrostu prestiżu i ważności zajmowanych przez nich stanowisk i pełnionych funkcji, w celu odpowiedniego reprezentowania interesów PZM i sportu samochodowego w Polsce na arenie międzynarodowej.

PRIORYTETOWE DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z INFRASTRUKTURĄ

- Dalsze działania zmierzające do budowy narodowego toru wyścigowego.

GKSS wspiera samorząd Trójmiasta w staraniach ukierunkowanych na budowę narodowego toru wyścigowego. W 2017 roku przewodniczący GKSS uczestniczył w spotkaniu podkomisji sejmowej ds. sportu, w czasie to którego spotkania zostały przekazane posłom informacje dotyczące postępów prac w kierunku budowy ww. toru oraz wyartykułowano problemy z jakimi spotyka się grupa zaangażowana w jego tworzenie.

- Wspieranie organizatorów Górskich Samochodowych Mistrzostw Polski w dążeniach do poprawy lub budowy tras wyścigów górskich w Limanowej, Załużu, Korczyniu, Siennej, Magurze Małastowskiej, Sopocie i na Górze Św. Anny.

GKSS systematycznie bierze udział w rozmowach z władzami lokalnymi, zarządcami poszczególnych dróg, na których odbywają się wyścigi górskie w Polsce celem wsparcia lokalnych organizatorów w ich dążeniach do poprawy nawierzchni tras wyścigów, ale również infrastruktury drogowej związanej z bezpieczeństwem zawodników. W 2017 roku przeprowadzono remont drogi wykorzystywanej jako tor okazjonalny w ramach zawodów w Siennej (Czarna Góra), co przełoży się w roku 2018 na powrót tych zawodów do kalendarza GSMP.

- Wspieranie właścicieli torów rallycross-owych przy modernizacjach istniejących obiektów.

GKSS, współpracując ściśle z organizatorami rund Mistrzostw Polski Rallycross (MPRC), monitoruje oraz wskazuje wszelkie potrzeby związane z modernizacją istniejących torów celem polepszenia jakości zawodów, które na nich się odbywają. W roku 2017, nowy promotor MPRC stowarzyszenie OPONEO Motorsport przeprowadziła mistrzostwa w oparciu o dwa tory w Toruniu i Słomczynie. W listopadzie zorganizowano spotkanie wszystkich stron biorących udział w procesie organizacji zawodów rallycross-owych w Polsce, w ramach którego potwierdzono właściwy kierunek zmian zachodzących w tej konkurencji i postanowiono kontynuować podjęte działania. Nie bez znaczenia jest obecność sponsora tytularnego cyklu Mistrzostw Polski firmy OPONEO, co wydatnie pomaga w dalszych pracach właścicieli poszczególnych torów związanych z ich modernizacją w kierunku poprawy bezpieczeństwa, ale także warunków do kibicowania.

DZIAŁANIA ORGANIZACYJNE I PORZĄDKUJĄCE

- Kontynuowanie poszukiwań promotorów i sponsorów dla poszczególnych konkurencji sportu samochodowego wzorem Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski.

W sezonie 2017, po rozwiązaniu za porozumieniem stron umowy z RC Promotor Polska sp. z o.o., GKSS podjęła współpracę ze Stowarzyszeniem OPONEO Motorsport, czego efektem było rozegranie OPONEO Mistrzostw Polski Rallycross. Rozegranie ww. cyklu, podpartego solidną promocją medialną, pozwoliło znacznie zwiększyć liczbę nowych zawodników biorących udział w konkurencji rallycross oraz przyciągnąć nowe osoby do uprawiania motorsportu. W sezonie 2017 GKSS kontynuowała współpracę z firmą Rajdomania Sp. z o.o. w ramach organizacji Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski, czego efektem było rozegranie Inter Cars Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski. GKSS przedłużyła także współpracę z GSMP.pl sp. z o.o. w ramach Górskich Samochodowych Mistrzostw Polski, czego efektem było m.in. zapewnienie relacji live z wszystkich rund GSMP. GKSS w najbliższych latach będzie, wspólnie z dotychczasowymi partnerami, starała się rozszerzać współpracę w zakresie promocji poszczególnych zawodów i cykli rozgrywek w sporcie samochodowym oraz poszukiwać nowych partnerów.

- Nadzór nad Historycznym Rajdowym Pucharem Polski i pomoc w przekształceniu go w przeciągu 3 lat w Mistrzostwa Polski.

W sezonie 2017, w wyniku dynamicznego rozwoju rajdów historycznych w Polsce, GKSS wspólnie ze środowiskiem rajdów historycznych podjęła decyzję o przekształceniu Historycznego Rajdowego Pucharu Polski (HRPP) w Historyczne Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Polski (HRSMP). Przeprowadzone zawody HRSMP, pod szyldem firmy MOTUL, były bardzo dobrze odebrane w środowisku, zarówno organizatorów (dotacja pochodząca od sponsora cyklu), jak również kibiców (powrót pięknych, historycznych samochodów przygotowanych do sportu na kultowe trasy rajdowe).

- Wyposażanie Zakładu Technicznej Obsługi Imprez PZM w nowoczesny sprzęt.

GKSS w współpracy z Zakładem Technicznej Obsługi Imprez PZM, kontynuowała przebudowę systemu łączności radiowej w celu zapewnienia w całości łączności cyfrowej. Kontynuowane były zakupy nowego sprzętu łączności oraz unowocześnianie już posiadanych urządzeń. Biuro Sportu i Turystyki PZM, w imieniu GKSS wystąpiło w sezonie 2016 o grant do FIA na unowocześnienie systemu łączności stosowanego w ZTO PZM. FIA po przeanalizowaniu wniosku przyznało PZM wsparcie w wysokości 15 000 euro co pozwoliło w sezonie 2017 na rozbudowę systemu łączności PZM w celu zapewnienia pełnej łączności cyfrowej podczas zawodów obsługiwanych przez ZTO PZM. Celem GKSS PZM na najbliższe lata będzie dalsza rozbudowa systemu o nowe urządzenia, aby zapewnić bezproblemową obsługę co najmniej kilku dużych zawodów w tym samym czasie i dzięki temu znacznie odciążać kosztowo organizatorów zawodów i imprez sportu samochodowego. W 2017 roku BSiT PZM ponownie wystąpiło do FIA o grant mający na celu zakup sprzętu pozwalającego na stworzenie tzw. mobilnego toru kartingowego. W skład zestawu wchodzi kostki z ładowarkami do pomiaru czasu, komplet świateł zapewniających bezpieczeństwo na torze oraz tablice cyfrowe do wyświetlania wyników. Wszystkie elementy ww. zestawu mogą być zastosowane np. przy organizacji wyścigów górskich czy też rajdów.

- Zwiększenie liczby zawodników uczestniczących w imprezach sportu samochodowego poprzez upraszczanie regulaminów i wprowadzanie klas narodowych lub dla samochodów z utraconą homologacją.

GKSS w sezonie 2017 kontynuowała wprowadzanie klas narodowych w celu umożliwienia startu zawodnikom dysponującym mniejszym budżetem, w których warunki udziału odpowiadają finansowym możliwościom dużego grona zawodników, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu organizacyjnego i atrakcyjności danych rozgrywek.

- Jednoznaczne określenie zasad organizowanych przez PZM imprez, kryteriów ich oceny oraz egzekwowanie kar w stosunku do organizatorów naruszających obowiązujące zasady.

GKSS w sezonie 2017 kontynuowała, analogiczną jak w FIA, procedurę „żółtej kartki”, w przypadku zawodów, których poziom organizacyjny nie wypełniał kryteriów określonych w zatwierdzonych przez GKSS regulaminach i stosowanych przez Obserwatorów PZM (przykładowo Rajd Baltic Cup nie będzie w sezonie 2018 częścią Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski). GKSS wprowadziła wzory raportów obserwatora w danej konkurencji sportu samochodowego, które w miarę potrzeb będą modyfikowane i rozbudowywane.

- Utrzymanie stałego kontaktu z organizatorami zwłaszcza w sprawach bezpieczeństwa.
- Poszukiwanie sposobów na wzrost atrakcyjności imprez samochodowych w rozwiązaniach regulaminowych.

GKSS monitoruje stan bezpieczeństwa zawodników i widzów poprzez raporty obserwatorów i wizyty członków GKSS na poszczególnych imprezach sportu samochodowego. Wszelkie zmiany prowadzące do poprawy bezpieczeństwa są przekazywane organizatorom na szkoleniu przed sezonem, poprzez komunikaty oraz bezpośrednie kontakty w ramach każdej konkurencji.

GKSS w sezonie 2017 prowadziła prace nad wprowadzeniem zmian w regulaminach rozgrywek poszczególnych konkurencji w celu podniesienia ich widowiskowości oraz dostępności dla kibiców i mediów. Prowadzone są analizy w powyższej kwestii oraz przedstawiciele GKSS zapoznają się z rozwiązaniami funkcjonującymi w innych ASN-ach i zagranicznych cyklach rozgrywek.

- Dalsze kontynuowanie prac nad opracowaniami związanymi z wymogami technicznymi dla torów i tras, standaryzacja dokumentów związanych z organizacją imprez, wprowadzanie przepisów przystających do warunków organizatorów krajowych w ścisłej współpracy z Zespołem Torów i Tras oraz zespołem Medycznym PZM.

GKSS w sezonie 2017 kontynuowała prace nad wprowadzeniem standardowych i jednolitych druków elektronicznych formularzy zgłoszeń we wszystkich cyklach rozgrywek prowadzonych w rangach Pucharu Polski i Mistrzostw Polski, czego efektem jest wprowadzenie standardowych druków o jednolitej i dopracowanej treści. GKSS pozostaje w kontakcie z Zespołem Torów i Tras oraz Zespołem Medycznym PZM. Przedstawiciele zespołów są zapraszani i obecni na szkoleniach organizowanych przez GKSS PZM.

- Ścisła współpraca z Zespołem Ochrony Środowiska PZM i dalsze podnoszenie „Eko” standardów przy organizacji i podczas rozgrywania zawodów sportu samochodowego.

GKSS w sezonie 2017 pozostawała w kontakcie z Zespołem Ochrony Środowiska PZM, a jeden z członków GKSS - jako członek Zespołu - uczestniczył w jego pracach.

- Utrzymanie nacisku na podniesienie standardów Badania Kontrolnego.

GKSS w sezonie 2017 - za pośrednictwem ZTO PZM - kontynuowała zakupy nowego wyposażenia kontrolnego i pomiarowego dla sędziów technicznych oraz przykładła w stosunku do organizatorów poszczególnych zawodów duży nacisk na zapewnienie właściwej infrastruktury podczas badań kontrolnych - przed, w trakcie, jak i po zawodach. W sezonie 2017 udało się przeprowadzić z pozytywnym skutkiem przedsezonowe badania kontrolne w RSMP i HRSMP, co pozwoliło odciążać sędziów podczas zawodów i pozwolić na przeprowadzanie bardziej szczegółowych kontroli w trakcie zawodów. Od sezonu 2018, GKSS będzie starała się wprowadzić przedsezonowe badania kontrolne także w pozostałych konkurencjach sportu samochodowego, jako znacznie upraszczające, ułatwiające oraz ograniczające koszty zarówno udziału zawodników w zawodach, jak i pracy sędziów technicznych.

- Surowe karanie za odstępstwa techniczne.

GKSS, w regulaminach zatwierdzanych na kolejne sezony sportu samochodowego, zawężyła możliwości manipulowania przy przygotowywaniu samochodów do danej klasy w każdej

konkurencji. Za udowodnione nieregulaminowe przygotowanie samochodu stwierdzone podczas BK 2 zawodnik będzie surowo karany.

- Unifikacja przepisów technicznych w pokrewnych konkurencjach.

GKSS wprowadzała w sezonie 2017 w poszczególnych konkurencjach sportu samochodowego unifikację, zwłaszcza w zakresie wyposażenia bezpieczeństwa, przyjmując także stopniowo od sezonu 2018 jednolite standardy w tym zakresie i wprowadzając stosowne zmiany oraz zapowiedzi w regulaminach. W najbliższym czasie GKSS będzie skupiała się na harmonizacji i ujednoczeniu w możliwym zakresie regulaminów poszczególnych konkurencji sportu samochodowego. Jednocześnie, w sezonie 2017 przedstawiciele GKSS brali aktywny udział w pracach zespołów FIA-CEZ oraz FIA w konkurencji wyścigów górskich mających na celu harmonizację istniejących regulacji oraz wypracowanie nowych standardów wszystkich norm dla dopuszczonych pojazdów w konkurencji wyścigi górskie.

- Bieżące reagowanie na zjawiska i trendy w konkurencjach samochodowych.

Na wniosek GKSS, w 2017 roku zostały podjęte prace dotyczące wprowadzenia Driftu jako kolejnej konkurencji sportu samochodowego, obecnej w strukturach PZM. Zadaniem tym zajmował się Zespół ds. Driftingu PZM. Do głównych zadań Zespołu należało opracowanie dla konkurencji: regulaminów sportowych, regulaminów technicznych, zasad uzyskiwania licencji zawodniczych, zasad uzyskiwania i prolongaty licencji sędziowskich, planów oraz programów rozwoju. W związku z tym, że nie udało się wypracować wszystkich ww. zadań, w 2018 roku Zespół ds. Driftingu będzie kontynuował swoją pracę przy udziale wyznaczonego członka GKSS.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z PRACĄ SĘDZIÓW SPORTOWYCH

- Szkolenia sędziów technicznych oraz prowadzenie działań w celu powstania Okręgowych Zespołów Technicznych w ZO PZM przy OKSS. Szkolenia sędziów technicznych oraz prowadzenie działań w celu powstania Okręgowych Zespołów Technicznych w ZO PZM przy OKSS. Zadania powołanej Grupy ds. Technicznych.

W 2017 roku GKSS powołała Grupę ds. Technicznych, której jednym z zadań było wypracowanie zasad szkoleń aktualnych sędziów technicznych oraz sposobów uzyskiwania uprawnień sędziów technicznych. W skład Grupy weszli delegaci techniczni poszczególnych konkurencji sportu samochodowego, a funkcję przewodniczącego piastował Mirosław Urbaczewski. Jednym z efektów działania Grupy było przeprowadzone na początku roku 2017 szkolenie sędziów technicznych, które w kolejnych latach ma przyjąć formę cykliczną. Dodatkowo, GKSS zdecydowała o doszkalanii delegatów technicznych poprzez ich uczestnictwo w seminariach organizowanych przez FIA i ościennie ASN-y. Zostało to zrealizowane poprzez udział Marka Szczechury (Delegata Techniczny PZM w GSMP) w szkoleniu strefy CEZ-FIA dotyczącym kwestii technicznych występujących w wyścigach górskich. Dodatkowo, Wojciech Nowak (Delegat Techniczny PZM w RSMP i RMPST) wziął udział w szkoleniu dotyczącym kwestii technicznych występujących w rajdach, w ramach spotkania rajdowego FIA w Lublianie. Członkowie Grupy ds. Technicznych pracowali nad regulacjami opisującymi procedury wydawania dokumentów technicznych samochodów przystosowanych do sportu samochodowego, w których m.in. zawarte będą opłaty za ich wydanie.

- Dalsze organizowanie spotkań w celu podsumowania sezonu i szkolenia dla wszystkich dyrektorów zawodów MP i PP PZM.

GKSS ponownie zorganizowała centralne szkolenia dla organizatorów rund mistrzostw i pucharów Polski oraz sędziów pełniących funkcje osób oficjalnych.

- Przygotowanie i wydanie dla potrzeb organizatorów, w wersji elektronicznej, zbioru wszystkich przepisów formalno-prawnych regulujących obowiązki organizatorów wobec organów państwa i jego instytucji.

W sezonie 2017 GKSS gromadziła obszerny materiał i prowadziła liczne konsultacje ze specjalistami i przedstawicielami samorządów lokalnych, służb porządku publicznego oraz sądownictwa w celu przygotowania stosownych wytycznych i materiałów. W sezonie 2018 przewidziana jest kontynuacja ww. pracy.

- Opracowanie i wydanie w wersji elektronicznej zbioru zasad postępowania w przypadkach wypadków z ofiarami w ludziach, w tym procedur związanych z postępowaniami prokuratorskimi.

j.w.

- Organizowanie raz w roku spotkań z prezesami ZO PZM i OKSS PZM.

GKSS - ponownie w ramach szkolenia i spotkania z organizatorami rund mistrzostw i pucharów Polski - postanowiła zaprosić przewodniczących wszystkich OKSS PZM, w celu omówienia polityki i wytycznych GKSS, zmian regulaminowych oraz strategii na najbliższe lata. Spotkanie było także po raz kolejny okazją do wymienienia uwag i doświadczeń pomiędzy GKSS, OKSS PZM i organizatorami rund MP i PP.

- Monitorowanie i nadzór szkoleń sędziów sportowych, uproszczenie zasad przekwalifikowania na wyższe stopnie i zwiększanie udziału polskich sędziów w imprezach międzynarodowych.

GKSS kontynuowała nadzór na szkoleniami i egzaminami dla sędziów oraz zawodników, w szczególności zwracając uwagę na doświadczenie i kompetencje wykładowców oraz członków komisji egzaminacyjnej. W sezonie 2017 GKSS przygotowała projekty zmian do regulaminu licencji w sporcie samochodowym - do wprowadzenia od sezonu 2018 - w celu ułatwienia i uproszczenia zasad uzyskiwania licencji rajdowej stopnia RN i R. GKSS kontynuuje proces zwiększenia udziału sędziów PZM w szkoleniach i seminariach FIA, w celu podniesienia ich kwalifikacji i kompetencji oraz odpowiedniego przygotowania do pełnienia kluczowych funkcji w zawodach międzynarodowych organizowanych w Polsce i za granicą.

- Działania mające na celu pozyskanie jak największej liczby nowych, a zwłaszcza młodych sędziów.

GKSS uznała, że pierwszym krokiem, jaki należy zrobić w celu pozyskania utalentowanych sędziów sportu samochodowego, jest wprowadzanie przez organizatora w poszczególnych konkurencjach jednego z członków Zespołu Sędziów Sportowych, kładąc nacisk, aby wskazana osoba była wybierana spośród młodych działaczy danego Automobilklubu czy Klubu. W ocenie GKSS jest to droga, która w przyszłości pozwoli stworzyć wokół tak wyselekcjonowanych młodych ludzi szerszą grupę sędziów nowego pokolenia, która będzie stanowiła pion sędziowski w kolejnych latach. GKSS uważa, że kolejnym naturalnym krokiem będzie międzynarodowe szkolenie wyselekcjonowanej grupy przez FIA w ramach programów trenerskich, a tam zdobyta wiedza będzie przekazywana w ramach działalności krajowej, okręgowej, czy wręcz klubowej kolejnym adeptom, chcącym pełnić funkcje sędziowskie na zawodach sportu samochodowego.

SPORT SAMOCHODOWY 2017 W LICZBACH

Reprezentacja PZM w strukturach FIA

Włodzimierz Szaniawski	wiceprzewodniczący Komisji Off-Road FIA, członek Komisji Wyścigów Górskich FIA, członek Zarządu FIA-CEZ
Jacek Bartoś	wiceprzewodniczący Komisji Zamkniętych Dróg FIA
Aleksandra Knyszewska	członek Komisji Kobiet w Motosporcie FIA
Arkadiusz Sęsara	członek Komisji Rajdów Terenowych FIA
Jarosław Noworól	członek Komisji WRC FIA
Erwin Meisel	członek Komisji Sportu Samochodów Historycznych FIA
Andrzej Witkowski Jr.	członek Zespołu Roboczego FIA ds. Driftu

ZAWODY ROZGRYWANE NA TERENIE POLSKI WPISANE DO MIĘDZYNARODOWYCH KALENDARZY FIA 2017

43. BIESZCZADZKI WYŚCIG GÓRSKI

- runda Międzynarodowego Pucharu FIA w Wyścigach Górskich

ORLEN 74. RAJD POLSKI

- runda Rajdowych Mistrzostw Świata FIA

9. WYŚCIG GÓRSKI LIMANOWA PRZEŁĘCZ POD OSTRA

- runda Mistrzostw Europy FIA w Wyścigach Górskich

26. RAJD RZESZOWSKI

- runda Rajdowych Mistrzostw Europy FIA

COLUMN MEDICA BAJA POLAND 2017

- runda Pucharu Świata FIA w Rajdach Terenowych

6. RAJD POLSKI HISTORYCZNY

- runda Trofeum Europy FIA w Rajdach na Regularność Samochodów Historycznych

ZAWODY ROZGRYWANE NA TERENIE POLSKI WPISANE DO MIĘDZYNARODOWEGO KALENDARZA FIA-CEZ 2017

43. BIESZCZADZKI WYŚCIG GÓRSKI

- runda Mistrzostw FIA-CEZ w Wyścigach Górskich;
- runda Mistrzostw FIA-CEZ w Wyścigach Górskich Samochodów Historycznych;

26. RAJD RZESZOWSKI

- runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach;

51. RAJD DOLNOŚLĄSKI

- runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Samochodów Historycznych;

CARMONT BAJA DRAWSKO POMORSKIE 2017

- runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Terenowych;

BAJA CARPATHIA 2017

- runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Terenowych;

COLUMN MEDICA BAJA POLAND 2017

- runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Terenowych;

BAJA INTER CARS 2017

- runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Terenowych;

OPONEO MOTO-PARK TORUŃ

- runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rallycross;

TOR POZNAŃ

- runda Mistrzostw FIA-CEZ w Wyścigach Torowych;
- runda Mistrzostw FIA-CEZ w Wyścigach Endurance;

TOR KIELCE

- runda Mistrzostw FIA-CEZ w Drifcie.

ZAWODY ROZGRYWANE NA TERENIE POLSKI, PODCZAS KTÓRYCH ROZGRYWANE BYŁY RUNDY MISTRZOSTW I PUCHARÓW INNYCH ASN W SEZONIE 2017

WYŚCIGI

- runda Pucharu HAIGO ADAC Historic Cup,

WYŚCIGI GÓRSKIE

- 43. Bieszczadzki Wyścig Górski - 2 rundy Mistrzostw Słowacji
- Wyścig Górski Prządki 2017 - 2 rundy Mistrzostw Słowacji

RAJDY TERENOWE

- Carmont Baja Drawsko Pomorskie 2017 - 2 rundy Mistrzostw Czech
- Baja Carpathia 2017 - 2 rundy Mistrzostw Czech
- Columna Medica Baja Poland 2017 - 2 rundy Mistrzostw Czech
- Baja Inter Cars 2017 - 2 rundy Mistrzostw Czech

RALLYCROSS

- Autodrom Słomczyn - runda Mistrzostw Litwy

SUKCESY MIĘDZYNARODOWE POLSKICH ZAWODNIKÓW W SEZONIE 2017

- GO+CARS ATLAS WARD - 2. miejsce w Rajdowych Mistrzostwach Świata WRC3 Zespołów
- JAKUB PRZYGOŃSKI - 2. miejsce w Pucharze Świata FIA w Rajdach Terenowych Kierowców
- ARON DOMŻAŁA - 3. miejsce w Pucharze Świata FIA w Rajdach Terenowych Kierowców
- KAJETAN KAJETANOWICZ - Rajdowy Mistrz Europy FIA Kierowców
- JAROSŁAW BARAN - Rajdowy Mistrz Europy FIA Pilotów
- GRZEGORZ DACHOWSKI - 3. miejsce w Rajdowych Mistrzostwach Europy FIA ERC3 Pilotów
- ALEKS ZAWADA - 4. miejsce w Rajdowych Mistrzostwach Europy FIA ERC3 Kierowców
- 4. miejsce w Rajdowych Mistrzostwach Europy Juniorów FIA U27 Kierowców
- ROBERT SŁUGOCKI - Mistrz Dywizji 2 Strefy Europy Centralnej FIA w Wyścigach Górskich
- GRZEGORZ DUDA - Mistrz Dywizji 3 Strefy Europy Centralnej FIA w Wyścigach Górskich
- PRZEMYSŁAW WASZCZUK - II Wicemistrz Dywizji 4 Strefy Europy Centralnej FIA w Wyścigach Górskich
- BARTŁOMIEJ MIRECKI - Wicemistrz Grupy D4-2000 Strefy Europy Centralnej FIA w Wyścigach
- MARCIN JEDLIŃSKI - mistrz Grupy D4+3500 Strefy Europy Centralnej FIA w Wyścigach
- MARCIN ŁUKASZEWSKI / MAGDALENA DUHANIK-PERSSON - mistrzowie Grupy T1 Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- BARTOSZ MOMOT - Wicemistrz Grupy T1 Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- TOMASZ PIEC / MICHAŁ MARCZEWSKI - Mistrzowie Grupy T2 Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- GRZEGORZ SZWAGRZYK / JAKUB MOLITER - Wicemistrzowie Grupy T2 Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- ROBERT KUFEL / DANIEL DYMURSKI - II Wicemistrzowie Grupy T2 Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych

Główna Komisja Sportu Samochodowego

- KRZYSZTOF ANTOŃCZAK / ANDRZEJ MAŃKOWSKI - Mistrzowie Grupy TH Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- ROBERT ŁYŻWA / MICHAŁ KROTIUK - Wicemistrzowie Grupy TH Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- ALEKSANDER SZANDROWSKI / RAFAŁ PLUCIENNIK - II Wicemistrzowie Grupy TH Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- MAREK WARTAŁOWICZ - II Wicemistrz Grupy PRO Strefy Europy Centralnej FIA w Drifcie
- ALEKSANDRA FIJAŁ - Mistrzyni Grupy SEMI-PRO Strefy Europy Centralnej FIA w Drifcie
- KLAUDIA PODKALICKA - Puchar Kobiet Strefy Europy Centralnej FIA w Rajdach Terenowych
- PZM - III Miejsce w Pucharze Narodów Strefy Europy Centralnej FIA

ZAWODY, ZAWODNICY, UCZESTNICY I SĘDZIOWIE.

W sezonie 2017, pod egidą PZM, w sporcie samochodowym odbyło się 14 rund Mistrzostw, Pucharów i Trofeów FIA oraz 90 rund Mistrzostw i Pucharu Polski. W Biurze Sportu i Turystyki ZG PZM przedłużono 728 międzynarodowych licencji zawodników i 477 licencji sędziów sportu samochodowego klasy I, natomiast w Zarządach Okręgowych PZM przedłużono 243 krajowych licencji zawodników i 999 licencji sędziów sportu samochodowego klasy II. Licencję instruktora sportu samochodowego posiadało 64 osób, a licencję trenera sportu samochodowego posiadało 10 osób.

W sezonie 2017 w poszczególnych konkurencjach sklasyfikowano:

RAJDY

INTER CARS RAJDOWE SAMOCHODOWE MISTRZOSTWA POLSKI

- 48 załóg
- 7 zespołów sponsorskich
- 1 zespół producentów
- 25 klubów

MOTUL HISTORYCZNE RAJDOWE SAMOCHODOWE MISTRZOSTWA POLSKI

- 27 kierowców
- 26 pilotów
- 3 zespoły sponsorskie
- 12 klubów

RAJDY TERENOWE

RAJDOWE MISTRZOSTWA POLSKI SAMOCHODÓW TERENOWYCH

- 42 kierowców
- 44 pilotów
- 3 zespoły sponsorskie

RAJDOWY PUCHAR POLSKI SAMOCHODÓW TERENOWYCH

- 39 załóg

RAJDOWY PUCHAR POLSKI DACIA DUSTER ELF CUP

- 8 załóg

WYŚCIGI GÓRSKIE

GÓRSKIE SAMOCHODOWE MISTRZOSTWA POLSKI

- 120 kierowców
- 2 zespoły sponsorskie

RALLYCROSS

OPONEO MISTRZOSTWA POLSKI RALLYCROSS

- 64 kierowców
- 5 zespołów sponsorskich

WYŚCIGI TOROWE

WYŚCIGOWE SAMOCHODOWE MISTRZOSTWA POLSKI

- 81 kierowców
- 18 klubów

MISTRZOSTWA POLSKI HOUR RACE

- 41 zawodników

PORSCHE PLATINUM GT3CCCE

- 14 kierowców

KIA LOTOS RACE

- 19 kierowców

318 IS CUP PL

- 29 kierowców.

GLÓWNA KOMISJA SPORTU MOTOCYKLOWEGO

Do 9 września 2017 roku Główna Komisja Sportu Motocyklowego pracowała w następującym składzie:

Michał Sikora	przewodniczący
Jacek Bujański	wiceprzewodniczący
Jacek Molik	sekretarz
Damian Dąbrowski	członek
Michał Rutkowski	członek
Dariusz Stypa	członek

Po rezygnacji Michała Sikory z funkcji przewodniczącego GKSM i członkostwa w Komisji w związku z objęciem funkcji Prezesa PZM, przewodniczącym GKSM został wybrany kol. Jacek Bujański.

W dniach 11-12.03.2017 odbyła się Kursokonferencja Sędziowska w Bydgoszczy. Wzięło w niej udział 146 osób (w tym sędziowie i kierownicy imprez). Ogólna liczba sędziów klasy P, którym GKSM przedłużyło licencje na rok 2017 wynosi 160 osób.

ZO PZM	Liczba sędziów
Białystok	6
Bydgoszcz	21
Gdańska	6
Katowice	10
Kielce	6
Kraków	18
Lublin	5
Łódź	7
Olsztyn	16
Opole	1
Poznań	29
Rzeszów	0
Szczecin	16
Warszawa	5
Wrocław	9
Zielona Góra	5
razem sędziów:	160

W dniach 21-22.01.2017 oraz 18-19.02.2017 na kursie instruktorsko-trenerskim zorganizowanym w Bydgoszczy uprawnienia zdobyło kolejnych 17 instruktorów i 2 trenerów sportu motocyklowego.

MOTOCROSS

Sezon motocrossowy 2017 był drugim z kolei, którego sponsorem strategicznym podczas Mistrzostw Polski i Pucharu Polski był PKN ORLEN. Rozegrano 7 rund Mistrzostw Polski i finał Pucharu Polski. Liczba wszystkich sklasyfikowanych zawodników podczas Mistrzostw Polski to 360, co jest liczbą porównywalną z sezonem 2016. Cieszy szczególnie wzrost frekwencji w klasach juniorskich MX 65, 85 i 125. Cały sezon stał pod znakiem zaciętej rywalizacji o tytuły. Nierzadko mieliśmy do czynienia z niespodziewanymi rozstrzygnięciami, a ilość emocji, które zafundowali zawodnicy bardzo licznej na większości zawodów publiczności, jest trudna do określenia.

Główna Komisja Sportu Motocyklowego

Frekwencja w zawodach kalendarza centralnego w konkurencji Motocross przedstawiała się następująco:

Mistrzostwa Polski												
MX65	MX85	MX125	MX2 Junior	MX2	MX Open	MX Master	MX Kobiet	Quad Open	Razem	Klubowa Junior	Klubowa Senior	Klubowa Quad
38	42	46	51	72	71	50	17	24	411	36	42	12

Puchar Polski										
MX65	MX85	MX2 Junior	MX Master	MX Kobiet	MX 1C	MX 2C	MX Open	MX B	Razem	Klubowa
19	20	21	20	8	17	14	29	10	158	32

Sukcesy międzynarodowe:

Joanna Miller - 5. miejsce w Mistrzostwach Europy Kobiet

Roman Gwiazda - 5. miejsce w Mistrzostwach Quad

Szymon Staszkiwicz - II wicemistrz Europy Supercross SX2

Maksymilian Chwalik - 4. miejsce w Pucharze Świata MX65 i 5. miejsce w Finale Mistrzostw Europy EMX65, w każdej z tych klas rywalizacja była zacięta i do ostatniej rundy żaden z zawodników nie mógł być pewny tytułu mistrzowskiego.

CROSS COUNTRY

Frekwencja w zawodach kalendarza centralnego w konkurencji Cross Country przedstawiała się następująco:

Mistrzostwa Polski						
Senior 1	Senior 2	Junior	Junior 85	Quad Open	Razem zawodników	Klubowa
13	13	15	10	14	65	28

Puchar Polski									
Senior 1	Senior 2	Junior	Junior85	Masters	Quad Open	Quad Masters	Junior2K	Razem zawodników	Klubowa
40	42	29	7	46	23	5	5	197	61

Sukcesy międzynarodowe:

Maciej Giemza - 1. miejsce Puchar Świata Cross Country Junior

Adam Tomiczek - 2. miejsce Puchar Świata Cross Country Junior

Rafał Sonik - 2. miejsce Puchar Świata Cross Country kl. Quad oraz Veteran

ENDURO

Tegoroczny sezon składał się z dziesięciu rund mistrzostw Polski i Pucharu Polski. Odnotowano bardzo dobrą frekwencję, mimo iż większość zawodów rozegrano na północy Polski, a dominujące w ostatnich latach kluby pochodzą z południa. Obok tradycyjnych lokalizacji, takich jak Nowy Sącz, Wałbrzych czy Malechowo, w tym roku najlepsi zawodnicy spotkali się także w Kaliszu Pomorskim oraz w Lidzbarku Warmińskim. Mimo iż wszystkie rundy były przeprowadzone na wysokim poziomie, to jednak ta zorganizowana na Warmii wprowadziła ciekawe elementy dotąd nie spotykane w polskim enduro, jak chociażby test równoległy.

W klasyfikacji generalnej (czyli bez podziału na klasy) zdecydowanie dominował reprezentant kieleckiego klubu KTM Novi Korona Maciej Giemza. Zaledwie 22-letni, aczkolwiek posiadający już duże doświadczenie reprezentant Orlen Teamu tylko w jednej rundzie oddał zwycięstwo bielszczaninowi Sebastianowi Krywultowi z Beskidzkiego Klubu Motorowego. Maciej również nie miał sobie równych w klasie E1, wygrywając bez większych problemów wszystkie rundy. W klasie E2/3 walka była dużo bardziej zacięta, toczyła się pomiędzy Rafałem Bracikiem a Damianem

Główna Komisja Sportu Motocyklowego

Magierowskim. Ten ostatni, reprezentant opolskiego HAWI, zaliczając kilka wywrotek i dwukrotną kontuzję obojczyka musiał uznać wyższość zawodnika KTM Novi Korona Rafała Bracika. Zwycięstwo nie przyszło Rafałowi wcale łatwo - aby dopiąć celu kończył zawody ze złamanym śródstopiem. Sebastian Krywult dominował w klasie Masters. W klasie Junior, najsilniej obsadzonej, zwyciężył przedstawiciel Kwidzyńskiego Klubu Motorowego im. Jana Młynarskiego - Dawid Mordasiewicz.

W połowie października odbyła się ostatnia runda mistrzostw starego kontynentu. Nasi południowi sąsiedzi, w niewielkiej miejscowości Gelnica, zorganizowali zawody godne wielkiego finału.

Nasi zawodnicy, mimo iż z drobnymi przygodami, pojechali bardzo dobrze. Wciąż aktualny mistrz Europy klasy Weteran Sebastian Krywult, po zmianie motocykla na dwusuwowy, potwierdził swoją klasę, wygrywając całe zawody i kończąc sezon z tytułem wicemistrzowskim.

Nasz zespół narodowy (Sebastian Krywult, Aleksander Bracik, Jakub Kucharski i Kamil Szuta) w klasyfikacji zespołowej zajął niezłe szóste miejsce, a zespół kobiety (Joanna Modrzewska i Agnieszka Smolińska) został sklasyfikowany na trzecim miejscu w klasyfikacji zespołowej.

Frekwencja w zawodach kalendarza centralnego w konkurencji Enduro przedstawiała się następująco:

Mistrzostwa Polski							
E1	E2/E3	Junior 50	Junior	Masters	Quad Open	Razem zawodników	Klubowa
12	14	2	17	9	8	62	16

Puchar Polski									
E1	E2/E3	Junior 50	Junior	Kobiety	Masters	Quad Open	Quad 4K	Razem zawodników	Klubowa
12	23	1	9	5	18	17	2	87	34

Sukcesy międzynarodowe:

Sebastian Krywult - Wicemistrz Europy kl. Veteran

Agnieszka Smolińska i Joanna Modrzewska - 3. miejsce Drużynowe Mistrzostwa Europy kl. Kobiety
Udział Zespołów Klubowych w ISDE - Robert Frydrych, Zbigniew Lech, Dominik Drąg, Paweł Szymański (medal srebrny, Paweł Rubisz (medal brązowy)

WYŚCIGI MOTOCYKLOWE

Wyścigowe Motocyklowe Mistrzostwa Polski rozegrano w cyklu 5 rund na 3 torach: tradycyjnie na torze „Poznań”, słowackim Slovakiaringu oraz węgierskim Pannoniaringu. Rundy zagraniczne zostały przeprowadzone przy imprezach Alpe Adria Road Racing Championship. Cieszy powrót do kalendarza AARRC toru „Poznań”, na którym WMMP zostały przeprowadzone wspólnie z AARRC. Pozostałe dwie rundy (połączone z Mistrzostwami Litwy) przeprowadzone zostały na obiekcie w Poznaniu.

W sezonie 2017 ponownie przeprowadzono zawody dedykowane dla klas 125 Open, Open Moto3 oraz Classic. Dołączyła do nich nowa klasa Superstock 300, która wzbogaciła cykl o dodatkowych kierowców. Cykl ten odniósł sukces, gromadząc każdorazowo podczas rund na „małych” torach około 70 zawodników. Tory, które zostały zaadoptowane pod potrzeby wyścigów niskich kategorii pojemnościowych to Autodrom „Pszczółki” pod Gdańskiem oraz MotoPark Koszalin. Każdy z torów uzyskał homologację dla wyścigów motocyklowych, a w rolę Organizatora Wykonawczego wcielił się ponownie Automobilklub Wielkopolski, posiadający w swych szeregach najlepiej przygotowaną do wyścigów motocyklowych kadrę sędziowską.

Nasi zawodnicy to nie tylko występy krajowe. Gwiazdą tego sezonu został młody Daniel Blin (16 lat), który po wygraniu Pucharu Europy FIM Europe STK300 uczestniczył w rundzie Mistrzostw

Główna Komisja Sportu Motocyklowego

Świata i awansował do finału w eliminacjach Rookie Red Bull, niestety ostatecznie nie dostając się na listę zawodników sezonu 2018. Marek Szkopek praktycznie zdominował klasę Supersport w AARRC, a nasi zawodnicy Rookie zdominowali nowy Puchar Alpe Adria Cup zdobywając wszystkie pozycje na podiach klas 600 i 1000. Bartłomiej Lewandowski ponownie poprowadził polski zespół w Mistrzostwach Świata Endurance, tym razem nie opierając się w całości na zawodnikach polskich.

Frekwencja w zawodach kalendarza centralnego w konkurencji Wyścigi przedstawiała się następująco:

Mistrzostwa Polski					
Superbike	Superstock 1000	Supersport	Superstock 600	Razem zawodników	Klubowa
14	15	7	11	47	17

Puchar Polski						
Rookie 600	Rookie 1000	Open 125	Moto 3	Superstock 300	Razem zawodników	Klubowa
20	26	9	10	9	74	26

Puchar Polski Classic						
Moped 100	Classic 175	Classic 250	Classic 500	Youngtimer 500	Classic 580	Razem zawodników
6	14	10	17	14	13	74

Sukcesy międzynarodowe:

Daniel Blin - Zdobywca Pucharu Europy Stocksport 300

Paweł Szkopek - II Wicemistrz Alpe Adria Superbike oraz Mistrz Alpe Adria Superbike Senior

Patryk Pazera - Wicemistrz Alpe Adria Superstock 600 Junior

Marek Szkopek - Mistrz Alpe Adria Supersport/Moto2

Tomasz Murawski - Mistrz Alpe Adria Superstock 600 Senior

Sebastian Zieliński - Wicemistrz Alpe Adria Supersport/Moto2

Bartłomiej Cabala - Mistrz Alpe Adria Supersport/Moto2 Senior

Bartłomiej Wiczyński - Wicemistrz Alpe Adria Superstock 1000

Maciej Ukleja - Wicemistrz Alpe Adria Superstock 1000 Senior

Jarosław Szczęsny - II Wicemistrz Alpe Adria Superstock 1000 Senior

Paweł Górka - II Wicemistrz Alpe Adria Superbike Senior

TRIAL

Sezon sportowy 2017 w dyscyplinie motocyklowej Trial okazał się bardziej urozmaicony niż rok poprzedzający, zarówno pod względem sportowym, jak i organizacyjnym. Sukcesywnie wprowadzane przez Główną Komisję Sportu Motocyklowego zmiany regulaminowe przyczyniają się nie tylko do zwiększenia frekwencji podczas zawodów, w szczególności wśród zawodników najmłodszych, ale również wpływają bezpośrednio na podniesienie skali trudności organizowanych rajdów. W 2017 roku przeprowadzono łącznie 10 rund, jak zawsze rozgrywanych w systemie dwudniowym, w konkurencjach: Otwarte Indywidualne Mistrzostwa Polski, Puchar Polski i Classic Trial. Zawodnicy i uczestnicy rywalizowali na odcinkach jazdy obserwowanej przygotowanych na trasach: małopolskich Krzeszowic, Nowego Targu i Ochotnicy, śląskiego Bytomia oraz dolnośląskiej Szklarskiej Poręby.

Wielkie uznanie należy się po raz kolejny Gabrielowi Marcinowowi z Auto-Moto-Klub Gliwice, który w sezonie 2017 obronił tytuł Mistrza Polski, wyprzedzając o 120 punktów w klasyfikacji generalnej I-go Wicemistrza Polski Michała Łukaszczyka reprezentującego barwy Auto-Moto-Klub Gorce Nowy Targ. Podium Otwartych Indywidualnych Mistrzostw Polski zamknął Jan Gąsienica-Daniel.

Główna Komisja Sportu Motocyklowego

Tak w tym, jak i w poprzednich sezonach, wiele emocji dostarczyli weterani polskiego triala, jeżdżący w Grupie B i w Grupie C: Sebastian Cyrwus, Rafał Luberda, Tomasz Hajduk, czy Piotr Ryncarz. Należy również wspomnieć zawodników startujących na arenie międzynarodowej: Patryka Susza z Automobilklubu Stomil w Dębicy oraz Krzysztofa Ryncarza z Krakowskiego Klubu Cyklistów i Motocyklistów Smok, który w klasyfikacji generalnej Mistrzostw Europy Młodzików sezonu 2017 zajął 10 miejsce, co jest najlepszym rezultatem polskiego zawodnika od czasu startów w tej dyscyplinie motocyklowej Tadeusza Błażusiaka.

Frekwencja w zawodach kalendarza centralnego w konkurencji Trial przedstawiała się następująco:

Mistrzostwa Polski					
Młodzik	Junior	Otwarta	Senior	Razem zawodników	Klubowa
6	12	15	14	47	9

Puchar Polski						
Maluch	Młodzik	Otwarta	Weteran	Kobiety	Razem zawodników	Klubowa
8	9	32	12	5	66	8

SUPERMOTO

W wyścigach SuperMoto rozegrano 7 rund Mistrzostw Polski i Pucharu Polski. Wprowadzono nową klasę C4 w randze Pucharu Polski. Cieszy powrót obiektu AVIX w Toruniu, martwi fakt, że po raz kolejny Mistrzem Polski nie został Polak.

Kadra Polski (Leśków, Pawlik, Żuralski) wzięła także udział w Drużynowych Mistrzostwach Świata SuperMoto na francuskim torze Carole. W tym sezonie poziom konkurentów był na tyle wysoki, że nasza drużyna nie zakwalifikowała się do finału, zajmując 17 miejsce (3 pozycje niżej niż w 2016).

Frekwencja w zawodach kalendarza centralnego w konkurencji Supermoto przedstawiała się następująco:

Mistrzostwa Polski			Puchar Polski			
S2	Klubowa	C2	C4	Pitbike MRF	Razem zawodników	Klubowa
19	7	34	22	28	84	10

SUPERENDURO

Sezon 2017 Superenduro w Polsce został zaingurowany w grudniu 2016, gdy w TAURON Arena Kraków rozegrane zostały zawody Mistrzostw Świata Superenduro. Kilka miesięcy później zawodnicy rozpoczęli rywalizację w Mistrzostwach Polski i Pucharze Polski na znanych torach w Nowym Targu, Obornikach, Bytomiu, Buczku oraz Lublinku pod Łodzią. Wśród rozegranych zawodów większość była rundami podwójnymi. Frekwencja zawodników w konkurencji Superenduro utrzymuje się na podobnym poziomie i w sezonie 2017 wynosiła średnio 45 zawodników na rundę. O tytuły mistrzowskie walczyło 25 klubów. Tytuł Klubowego Mistrza Polski wywalczył GKM Buczek, a zdobywcą Klubowego Pucharu Polski został Łódzki Klub Motorowy.

Podczas całego sezonu oglądaliśmy bardzo dynamiczną i widowiskową walkę, szczególnie pomiędzy Emilem Juszcakiem oraz Grzegorzem Kargulem w klasie Open Mistrzostw Polski oraz Oskarem Kaczmarczykiem w klasie MP Junior.

Główna Komisja Sportu Motocyklowego

Frekwencja w zawodach kalendarza centralnego w konkurencji Superenduro przedstawiała się następująco:

Mistrzostwa Polski			
Open	Junior	Razem zawodników	Klubowa
11	7	18	12

Puchar Polski						
Licencja B	Licencja C	Kobiety	Młodzik	Master	Razem zawodników	Klubowa
12	17	10	12	11	62	25

BAJA

W rajdach Baja zawodnicy startujący na quadach i motocyklach są już bardzo dobrze widoczną grupą, tym bardziej, że Akademia Orlen wystawiła swój zespół motocyklistów. Mistrzostwa Europy w Szczecinie zdominowali zawodnicy tego zespołu i nawet najdłuższe odcinki na poligonie drawskim nie stanowiły dla nich problemu.

Klasa pojazdów UTV podwoiła w stosunku do ubiegłego roku liczbę startujących załóg i po decyzji na szczepku FIM - FIA przechodzi do klas samochodowych, trzeba jednak przyznać, że klasa ta pod nadzorem GKSM w ciągu ostatnich kilku lat bardzo dynamicznie się rozwinęła.

Frekwencja w zawodach kalendarza centralnego w konkurencji Baja przedstawiała się następująco:

Puchar Polski					
Gr. M	Q2	Q4	UTV	Razem zawodników	Klubowa
16	8	19	49 (27 załóg)	92	17

Sukcesy międzynarodowe:

Paweł Samek - 3. miejsce Puchar Świata Baja Quad

GLÓWNA KOMISJA SPORTU ŻUŻLOWEGO

W 2017 roku Główna Komisja Sportu Żużlowego pracowała w następującym składzie:

Piotr Szymański	przewodniczący
Łukasz Szmit	wiceprzewodniczący
Zbigniew Fiałkowski	wiceprzewodniczący
Marek Wojaczek	sekretarz
Dariusz Cieślak	członek
Leszek Demski	członek
Ireneusz Igielski	członek
Jan Ząbik	członek

W 2017 r. odbyło się 11 posiedzeń GKSŻ, wydano 97 decyzji przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Ponadto, wydano 114 komunikatów

W analizowanym sezonie w rozgrywkach ligowych udział wzięły 23 kluby. Jeden z nich posiada siedzibę poza granicami kraju (drużyna z Łotwy). Wszystkie polskie tory posiadały licencje Polskiego Związku Motorowego, z czego 11 miało ważną licencję FIM/FIM Europe, która umożliwiała rozgrywania na nich zawodów rangi Mistrzostw Świata i Europy.

Baza sportu żużlowego w sezonie 2017

- **liczba klubów, torów, licencji żużlowych**

liczba klubów biorących udział w rozgrywkach ligowych, w tym:	23 (1*)
- Ekstraliga (DMP)	8
- DM I Ligi	8 (1*)
- DM II Ligi	7
liczba klubów biorących udział w rozgrywkach mini żużla	5
liczba torów żużlowych z ważną licencją PZM	24
liczba torów z ważną licencją FIM / FIM Europe	11
liczba torów mini żużla z ważną licencją PZM	6
liczba torów mini żużla z ważną licencją FIM / FIM Europe	1
liczba licencji / certyfikatów „Ż”	226
w tym juniorzy	97
liczba licencji / certyfikatów mini żużla	26
liczba licencji / certyfikatów nieprofesjonalnego współzawodnictwa w sporcie żużlowym	0

* w tym: drużyny zagraniczne

W sezonie 2017, w przypadku rozgrywek żużlowych - 32 zawodników uzyskało licencję „Ż”, a 9 licencję w klasie 250cc. Łącznie zorganizowano 7 egzaminów. 5 adeptów zakończyło egzamin z wynikiem negatywnym. W przypadku szkolenia w mini żużlu, na 9 adeptów, którzy przystąpili do egzaminów w sezonie 2017, wszyscy uzyskali wynik pozytywny i zdobyli uprawnienia do startu w rozgrywkach Polskiego Związku Motorowego. Łącznie zorganizowano 2 egzaminy. Egzaminów dla zawodników uprawiających nieprofesjonalne współzawodnictwo w sporcie żużlowym nie zorganizowano ze względu na brak chętnych.

• **stan szkolenia w sezonie 2017:**

liczba egzaminów na certyfikat „Ż”	7
liczba osób zgłoszonych do egzaminu	37
liczba osób, które zdały egzamin	32
liczba osób, które nie zdały egzaminu	5
<hr/>	
liczba egzaminów na certyfikat w klasie 250cc	5
liczba osób zgłoszonych do egzaminu	9
liczba osób, które zdały egzamin	9
liczba osób, które nie zdały egzaminu	0
<hr/>	
liczba egzaminów na certyfikat mini żużla	2
liczba osób zgłoszonych do egzaminu	4
liczba osób, które zdały egzamin	4
liczba osób, które nie zdały egzaminu	0
<hr/>	
liczba egzaminów na certyfikat nieprofesjonalnego współzawodnictwa w sporcie żużlowym	0

▪ **instruktorzy, sędziowie i osoby urzędowe z licencjami:**

krajowymi		międzynarodowymi	
funkcja	lic.	funkcja	lic.
kursy instruktorów (liczba absolwentów)	1 (13)	Prezydent Jury	4
seminaria osób urzędowych i funkcyjnych	2	Sędzia	4
liczba przeszkolonych osób urzędowych i funkcyjnych	245	Kierownik Zawodów	11
seminaria sędziów „Ż”	3	Komisarz Techniczny	4
liczba sędziów „Ż”	14	Chronometrażysta	3
liczba komisarzy toru „Ż”	17	Komisarz Ochrony Środowiska	5
		Szef Służby Medycznej	4

Zgodnie z obowiązującymi w sporcie żużlowym przepisami, licencje osób urzędowych wydawane przez ZG PZM - oprócz sędziów - muszą posiadać: komisarze toru, kierownicy zawodów, kierownicy drużyn, kierownicy startu oraz spikerzy i prezenery, tomistrze, komisarze ochrony środowiska. Inne osoby funkcyjne, jak: chronometrażyści, kierownicy parku maszyn i wirażowi, muszą posiadać licencje wydawane przez Zarządy Okręgowe PZM.

Nasi przedstawiciele z licencją Prezydenta Jury i Sędziego byli wyznaczani do pełnienia funkcji podczas finałów światowych i europejskich.

Rozgrywki krajowe w sezonie 2017

Zawody o mistrzostwo Polski rozgrywane były w następujących konkurencjach:

- Indywidualne Mistrzostwa Polski (IMP)
- Młodzieżowe Indywidualne Mistrzostwa Polski (MIMP)
- Drużynowe Mistrzostwa Polski (DMP - Ekstraliga)
- Drużynowe Mistrzostwa I ligi (DM I Ligi - Polska 1. Liga Żużlowa)
- Drużynowe Mistrzostwa I ligi (DM II Ligi - Polska 2. Liga Żużlowa)
- Drużynowe Mistrzostwa Polski Juniorów (DMPJ)
- Mistrzostwa Polski Par Klubowych (MPPK)
- Młodzieżowe Mistrzostwa Polski Par Klubowych (MMPPK)
- Drużynowe Mistrzostwa Polski w mini żużlu (80-125 cc)
- Indywidualne Mistrzostwa Polski w mini żużlu (80-125 cc)

Główna Komisja Sportu Żużlowego

Zawody o nagrody PZM rozgrywane były w następujących konkurencjach:

- Złoty Kask
- Srebrny Kask
- Brązowy Kask
- Puchar Polski Par Klubowych w mini żużlu (80-25 cc)
- Puchar Nice 1. Ligi Żużlowej

Zawody o nagrody SE rozgrywane były w następujących konkurencjach:

- Indywidualne Międzynarodowe Mistrzostwa Ekstraligi

W sezonie 2017 rozgrywki Ekstraligi, DM I Ligi składały się z dwóch części:

- 1) części zasadniczej, w której każda z drużyn spotykała się z każdym przeciwnikiem dwukrotnie, po jednym razie na torze własnym i przeciwnika,
- 2) części finałowej, rozgrywanej w formie systemu pucharowego jako dwumecze, w których drużyny spotykały się po jednym razie na torze własnym i przeciwnika,
- 3) części finałowej składały się z meczów półfinałowych i finałowych,
- 4) rozegrano baraże w formacie: przedostatnia drużyna wyższej ligi vs. drużyna sklasyfikowana na 2. miejscu z ligi niższej.

Po rozegraniu wszystkich meczów, drużyna Unii Tarnów uzyskała prawo do uczestniczenia w rozgrywkach DMP w sezonie 2018, natomiast drużyny z Lublina i Gniezna - do rozgrywek DM I Ligi.

Liczba rozegranych zawodów żużlowych w sezonie 2017:

żużel:

	<i>mistrzostwa Polski</i>	<i>nagrody PZM</i>	<i>towarzyskie</i>
Ekstraliga	66		
I liga	64		
II liga	48		
DMPJ	52		
MPPK	1		
MMPPK	3		
IMP	7		
MIMP	4		
ZK		4	
SK		3	
BK		3	
Indywidualne Międzynarodowe Mistrzostwa Ekstraligi		1	
Puchar Nice 1. Ligi Żużlowej		1	
			35
razem	245	12	35

mini żużel:

	<i>mistrzostwa Polski</i>	<i>nagrody PZM</i>
DMP	5	
IMP	11	
PPPK		6
razem	16	6

ogółem:

wyszczególnienie	liczba
zawody o mistrzostwo Polski i nagrody PZM/SE	257
zawody pozostałe	35
razem	292

Szkolenie

W sezonie 2017 GKSŻ konsekwentnie realizowała wytyczone plany szkoleniowe, w których szczególną uwagę zwracała na zawodników młodych i początkujących. W tym celu znacznie rozbudowano rozgrywki DMPJ, które zastąpiły MDMP, Ligę Juniorów i Turnieje Zaplecza Kadry. Dzięki temu, w pierwszej fazie rozgrywek uczestniczyły wszystkie kluby, a w zawodach uczestniczyło ok. 85 juniorów.

Zgodnie z regulaminem, w 2017 roku rozpoczęto szkolenie w klasie 250cc, które z odpowiednią licencją ukończyło 9 adeptów.

Ważnym elementem szkolenia był cykl NICE CUP 2V - idea, która zapewniała zawodnikom na szczeblu juniorskim równe szanse startów. Na mocy porozumienia firmy NICE i Promex, cykl turniejów odbywał się na jednakowych silnikach JAWA 500cc 2V, które były losowane przez zawodników przed każdym turniejem, co pozwalało wyrównać szanse na torze oraz skupić się na technice jazdy i umiejętnościach. Turnieje odbyły się w Krakowie, Rzeszowie, Toruniu, Bydgoszczy i Pile.

Promocja ligi i reprezentacji

Jednym z głównych celów GKSŻ na sezon 2017 było podniesienie wartości rynkowej Reprezentacji Narodowej i rozgrywek NICE 1. Ligi Żużlowej oraz pozyskanie nowych sponsorów, a także kontynuowanie współpracy ze sponsorami i patronami medialnymi trwale wspomagającymi rozgrywki i imprezy pod egidą GKSŻ.

Zintensyfikowane prace nad wzmocnieniem marketingowym, finansowym i organizacyjnym Reprezentacji Polski dały wymierne efekty. Pozyskano:

- sponsora generalnego – firmę GLS
- sponsora głównego – firmę FOGO.

Ponadto, kontynuowano współpracę z partnerami reprezentacji firmami IZOBUD CICH oraz Porter.

Podpisano dwuletnią umowę na patronat medialny Reprezentacji Polski z Przeglądem Sportowym.

8 spotkań reprezentacji transmitowano na żywo w telewizji i w internecie. Rekord oglądalności transmisji na żywo to The World Games we Wrocławiu - 883 453 odbiorców. 3300 materiałów dotyczących Reprezentacji Polski pojawiło się w mediach w sezonie 2017.

Zorganizowano 3 spotkania towarzyskie Żużlowej Reprezentacji Polski, które obejrzało na stadionach łącznie ponad 15 tysięcy widzów. Natomiast przed telewizorami - transmisje ze spotkań na żywo śledziło ponad 360 tysięcy widzów. Mecze były znakomitą reklamą sportu żużlowego w Zielonej Górze, Krakowie i Ostrowie Wielkopolskim.

Dzięki kontynuacji współpracy z firmą Nice, a także podpisaniu umowy z telewizją Polsat na transmisje meczów 1. Ligi Żużlowej, pozyskano dodatkowe środki finansowe dla klubów. Kibice mogli śledzić więcej meczów niż dotychczas na antenach telewizji Polsat i Eleven. 18 spotkań było transmitowanych w telewizji Polsat, a 13 w Eleven Sports. Największym zainteresowaniem przed telewizorami cieszyło się rozegrane 20 sierpnia półfinałowe spotkanie pomiędzy drużynami Orzeł Łódź i Grupa Azoty Unia Tarnów (175 tysięcy odbiorców). W mediach pojawiło się średnio 1600 publikacji dotyczących Nice 1. LŻ miesięcznie.

Frekwencja na trybunach w rozgrywkach ligowych w sezonie 2017

<i>klasa rozgrywkowa</i>	<i>łączna frekwencja</i>	<i>liczba meczów</i>	<i>średnia frekwencja</i>
Ekstraliga	633 086	66	9 739
I liga	234 744	64	3 557
II liga	180 200	48	3 724

źródło: na podstawie materiałów sportowefakty.pl

W zakończonych rozgrywkach PGE Ekstraligi średnio na trybunach wszystkich stadionów klubów PGE Ekstraligi zasiadło 9 739 kibiców. Sezon 2017 Najlepsza Żużlowa Liga Świata zakończyła ze skumulowanym wynikiem 633 086 kibiców na 66 meczach. Najlepszą frekwencję osiągnięto we Wrocławiu, gdzie na odnowionym stadionie spotkania miejscowej Sparty, która zdobyła Wicemistrzostwo Polski, oglądało 11 679 kibiców / mecz.

Frekwencja na poszczególnych stadionach żużlowych:

Klub	Średnio widzów	Łącznie widzów	Mecze u siebie
Wrocław	11 679	105 110	9
Gorzów Wlkp.	11 380	102 418	9
Zielona Góra	9 833	88 500	9
Częstochowa	9 643	67 500	7
Leszno	9 629	86 665	9
Rybnik	9 371	65 600	6
Toruń	9 348	74 786	8
Lublin	7 556	68 000	9
Grudziądz	6 071	42 500	7
Gniezno	5 642	39 500	7
Tarnów	5 556	50 000	9
Piła	4 785	33 500	7
Gdańsk	4 304	43 045	10
Rzeszów	3 975	31 800	8
Daugavpils	3 725	29 800	8
Poznań	2 929	20 500	7
Łódź	2 687	21 500	8
Krosno	2 250	13 500	6
Bydgoszcz	2 026	14 299	7
Kraków	1 543	10 800	7
Opole	1 367	8 200	6
Rawicz	500	3 000	6

źródło: na podstawie materiałów sportowefakty.pl

Rozpatrując problem pod względem średniej, poprawiono wynik względem 2016 roku. Rekord frekwencji padł w meczu finałowym w Lesznie, gdzie zgromadziło się ponad 16 tysięcy kibiców.

W sezonie 2017 rozgrywki Ekstraligi żużlowej (DMP) były realizowane przez platformę NC+ za pośrednictwem kanału nSportHD. Umowa została zawarta z Canal+ Cyfrowy SA na lata 2016-2019.

44 relacje live przełożyły się łącznie na blisko 9 milionów widzów. Średnia oglądalność to 200 tysięcy osób na mecz. Mecze finałowe oglądało ponad 300 tysięcy ludzi.

Ekstraligę za pośrednictwem aplikacji mobilnej śledziło 67 500 osób.

Międzynarodowe zawody w sezonie 2017

Sezon 2017 należy zaliczyć do niezwykle udanych. Zarówno Kadra Seniorów jak i Juniorów osiągały duże sukcesy.

W kategorii seniorów największymi sukcesami były:

- zdobycie złotego medalu w Drużynowym Pucharze Świata w Lesznie w składzie: Bartosz Zmarzlik, Piotr Pawlicki, Patryk Dudek, Maciej Janowski, Bartosz Smektała)
- zdobycie złotego medalu w The World Games w składzie: Maciej Janowski, Bartosz Zmarzlik, Patryk Dudek
- zdobycie złotego medalu w Mistrzostwach Europy Par w składzie: Grzegorz Zengota, Tobiasz Musielak, Michał Szczepaniak
- zdobycie srebrnego medalu w serii Grand Prix przez Patryka Dudka w swoim debiucie w serii Grand Prix

W kategorii juniorów największymi sukcesami były:

- zdobycie złotego medalu w Drużynowych Mistrzostwach Świata Juniorów w Rybniku w składzie: Kacper Woryna, Bartosz Smektała, Maksym Drabik, Dominik Kubera oraz Rafał Karczmarz
- zdobycie złotego medalu w Drużynowych Mistrzostwach Europy Juniorów w Krośnie w składzie: Dominik Kubera, Jakub Miśkowiak, Bartosz Smektała, Rafał Karczmarz, Kacper Woryna
- zdobycie złotego i srebrnego medalu w Indywidualnych Mistrzostwach Świata Juniorów przez odpowiednio Maksyma Drabika i Bartosza Smektałę,
- zdobycie brązowego medalu w Indywidualnym Pucharze Europy do lat 19 przez Bartosza Smektałę
- zdobycie srebrnego medalu w indywidualnych Mistrzostwach Europy Juniorów przez Bartosza Smektałę,
- zdobycie srebrnego medalu w Młodzieżowych Mistrzostwach Świata klasy 250cc przez Karola Żupińskiego
- zdobycie brązowego medalu w Młodzieżowym Pucharze Europy klasy 125cc przez Bartosza Tyburskiego

Wyniki w zawodach o Mistrzostwo Świata w sezonie 2017:

Drużynowy Puchar Świata - 08.07.2017 Leszno

I miejsce (Patryk Dudek, Maciej Janowski, Piotr Pawlicki, Bartosz Zmarzlik, Bartosz Smektała)

Drużynowe Mistrzostwa Świata Juniorów - 02.09.2017 Rybnik

I miejsce (Bartosz Smektała, Kacper Woryna, Maksym Drabik, Dominik Kubera, Rafał Karczmarz)

Indywidualne Mistrzostwa Świata Grand Prix

II miejsce Patryk Dudek

IV miejsce Maciej Janowski

V miejsce Bartosz Zmarzlik

XI miejsce Piotr Pawlicki

Indywidualne Mistrzostwa Świata Juniorów - klasyfikacja końcowa

I miejsce Maksym Drabik

II miejsce Bartosz Smektała

IV miejsce Kacper Woryna

XII miejsce Dominik Kubera

Złote Trofeum FIM 125cc - 2.09.2017 Morizes (Francja)

VI miejsce Piotr Świercz

XV miejsce Kacper Makowski

XVI miejsce Bartosz Tyburski

Złote Trofeum FIM 85cc - 2-3.07.2017 Elgane (Norwegia)

Polacy nie awansowali do finału

Młodzieżowe Mistrzostwa Świata 250cc - 31.08.2017 Praga (Czechy)

II miejsce Karol Żupiński

VI miejsce Wiktor Lampart

Wyniki Polaków w zawodach o Mistrzostwo Europy w sezonie 2017

Drużynowe Mistrzostwa Europy Juniorów - 16.09.2017 Krosno

I miejsce (Jakub Miškowiak, Dominik Kubera, Bartosz Smektała, Rafał Karczmarz, Kacper Woryna)

Indywidualne Mistrzostwa Europy - Finały SEC

IV miejsce Krzysztof Kasprzak

VI miejsce Przemysław Pawlicki

VII miejsce Mateusz Szczepaniak

XII miejsce Kacper Gomólski

XIV miejsce Jarosław Hampel

XX miejsce Daniel Jeleniewski

Mistrzostwa Europy Par - 30.09.2017 Lonigo (Włochy)

I miejsce (Tobiasz Musielak, Grzegorz Zengota, Mateusz Szczepaniak)

Indywidualne Mistrzostwa Europy Juniorów - 26.08.2017 Daugavpils

II miejsce Bartosz Smektała

VI miejsce Dominik Kubera

X miejsce Rafał Karczmarz

Młodzieżowy Puchar Europy U19 - 12.08.2017 Divisov (Czechy)

III miejsce Bartosz Smektała

V miejsce Dominik Kubera

Młodzieżowy Puchar Europy 250cc - 31.08.2017 Grindsted (Dania)

V miejsce Karol Żupiński

Młodzieżowy Puchar Europy 125cc - 29.06.2017 Toruń

III miejsce Bartosz Tyburski

V miejsce Wiktor Przyjemski

VIII miejsce Karol Żupiński

IX miejsce Kacper Makowski

XIII miejsce Filip Nizgorski

XIV miejsce Krzysztof Lewandowski

XXIV miejsce Paweł Trzeźniewski

Młodzieżowy Puchar Europy 85cc - 7.08.2017 Vissenbjerg (Dania)

Polacy nie awansowali do finału

Zawody rangi Mistrzostw Świata i Europy oraz Nagrody FIM i UEM organizowane w Polsce w 2017 roku

Mistrzostwa Świata		
13.05.2017	IMS Grand Prix	Warszawa
8.07.2017	Drużynowy Puchar Świata, Baraże i Finał	Leszno
23.07.2017	Indywidualne Mistrzostwa Świata Juniorów, Finał	Poznań
26.08.2017	IMS Grand Prix	Gorzów Wlkp.
2.09.2017	Drużynowe Mistrzostwa Świata Juniorów	Rybnik
7.10.2017	IMS Grand Prix	Toruń
Mistrzostwa Europy		
30.06.2017	Indywidualne Mistrzostwa Europy, Finał	Toruń
16.09.2017	Drużynowe Mistrzostwa Europy Juniorów, Finał	Krosno
14.10.2017	Indywidualne Mistrzostwa Europy, Finał	Lublin
zawody o Nagrody FIM		
29.06.2017	Młodzieżowy Puchar Europy 125cc, Finał	Toruń

Podsumowanie

Sezon 2017 to kolejny rok rozwoju polskiego sportu żużlowego, zarówno w wymiarze sportowym, jak i organizacyjnym oraz wizerunkowym. Przeprowadzono szereg projektów, które pozytywnie wpłynęły na rywalizację na torach oraz odbiór zawodów żużlowych przez kibiców. W rozgrywkach w sezonie 2018 roku ponownie wystąpią 23 drużyny klubowe.

Wizerunek

Dalsze rozwinięcie strony internetowej GKSŻ i Żużlowej Reprezentacji Polski www.polskizuzel.pl, a także zintensyfikowanie działań w mediach społecznościowych (Facebook, Twitter):

- liczba fanów profilu FB wynosi 37133, jest to wzrost o ponad 10 tysięcy,
- 1. Liga Żużlowa (nowy fanpage) - łączna liczba polubień 600 - informacje, zdjęcia i ciekawostki z życia klubów 1. i 2. Ligi Żużlowej.

Na Twitterze jest 4798 osób obserwujących. To jest o ponad tysiąc więcej niż przed rokiem. Tu pojawiają się przekierowania do tekstów na stronie polskizuzel.pl oraz ważne wydarzenia z NICE 1. LŻ, reprezentacji i startów reprezentantów.

Aktywność na stronie www.polskizuzel.pl to średnio 2 - 3 publikacje dziennie, 80 - 90 miesięcznie, w tym ważne informacje z klubów NICE 1. LŻ - wyniki, transfery, komunikaty GKSŻ, informacje dotyczące reprezentacji Polski oraz startów zawodników w imprezach rangi mistrzostw świata i Europy. Publikacje na www.polskizuzel.pl bardzo często pojawiają się na najważniejszych żużlowych portalach - np. Przeglądu Sportowego i Sportowych Faktów.

Zorganizowano konferencję prasową podczas zgrupowania reprezentacji w Szklarskiej Porębie, gdzie trener i wszyscy zawodnicy byli do dyspozycji dziennikarzy. Ponadto, najważniejsze informacje związane z kadrą są publikowane na bieżąco.

GKSŻ - obok swoich zasadniczych zadań, to znaczy prowadzenia rozgrywek ligowych z wyjątkiem Ekstraligi oraz spraw związanych z reprezentacją kraju seniorów i juniorów - realizowała szereg zadań przyjętych w planie promocyjno-marketingowym. Zadania te odnosiły się do obszarów: promocji i wizerunku zarówno Komisji, jak i kadry narodowej oraz szkolenia i integracji międzyklubowej.

Oceny sędziów na podstawie materiałów wideo i obserwacji ze wszystkich rozgrywanych meczów. Każdy sędzia posiada swoją kartę oceny. Wszystkie mecze EŻ oraz 1. LŻ były rejestrowane w zapisie ciągłym wideo. Na podstawie zapisów oraz zapisów transmisji TV wszystkie mecze były oglądane i oceniane po kącie pracy sędziego. Szkolenia prowadzone są nie tylko przed sezonem, ale również podczas sezonu. Dodatkowe szkolenia umożliwiły szybką reakcję na niewłaściwe działania i popełnione błędy, w szczególności interpretacji „lotnych startów” oraz zasad treningu przy meczu o statusie „zagrożonym”. Zgodnie z przedsezonowymi założeniami prowadzono jasną, czytelną współpracę medialną. Decyzje sędziowskie - zarówno trafne jak i błędne, były omawiane przez szefa sędziów na antenie nSport+.

Obecnie staż kończy 2 kandydatów na sędziów, a z przedsezonowego naboru na sędziego z 33 zgłoszonych kandydatów wyselekcjonowano 12 osób. Obecnie 6 z nich zaczyna staż.

Integracja międzyklubowa

GKSŻ - przy pomocy klubów - organizowała cykliczne spotkania przedstawicieli poszczególnych ośrodków, podczas których omawiane były najpilniejsze sprawy polskiego żużla. Jest to realizacja postulatów przedstawicieli klubów. Spotkania służą także międzyklubowej integracji. W roku bieżącym odbyły się planowo trzy takie spotkania.

Jesienią odbyło się także pierwsze spotkanie w ramach Platformy Komunikacyjno - Marketingowej - wspólnej dla klubów 1 i 2 ligi. Jej prace będą kontynuowane przez cały 2018 rok.

GLÓWNA KOMISJA SPORTU KARTINGOWEGO

W 2017 roku Główna Komisja Sportu Kartingowego pracowała w następującym składzie:

Mirosław Czub	przewodniczący
Paweł Pęczak	wiceprzewodniczący
Tomasz Kałwa	sekretarz
Sebastian Kołakowski	członek
Lechosław Dudka	członek
Rafał Kiwior	członek

Zawody szczebla centralnego w roku 2017 rozegrano we wszystkich zaplanowanych konkurencjach z włączeniem w 2017 roku kategorii CIK-FIA OK JUNIOR AKADEMIA.

Kontynuowano program „Współzawodnictwo Sportowe Dzieci i Młodzieży”.

W 2017 roku odbyły się dwie serie Mistrzostw Polski (KMP) w kategoriach ROK CUP Poland, Rotax Max Challenge Polska i OK JUNIOR AKADEMIA.

Rozegrano 7 serii ROTAX MAX Challenge jako rundy zaliczane do serii Kartingowych Mistrzostw Polski.

Rozegrano 6 serii ROK Cup Poland, Baby Rok, Mini Rok, Junior Rok, Senior Rok, Rok GP14, Rok GP 25.

Przeprowadzono 2 serie Kartingowych Mistrzostw Polski organizowanych przez GSKS jako wspólne serie ROTAX MAX Challenge i Rok Cup Poland.

Współfinansowanie wraz z Ministerstwem Sportu i Turystyki wyjazdów Karola Basza na Mistrzostwa Europy (4 serie) i Mistrzostwo Świata (1 zawody).

CIK-FIA

W roku 2017 CIK-FIA kontynuuje program nowych silników OK i OK JUNIOR. Odbyły się 3 posiedzenia CIK-FIA, w których uczestniczył przedstawiciel PZM.

Realizacja planu działania na rok 2017

Realizowano program wizyjnego monitoringu wyścigów karting CIK-FIA przy zawodach Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Młodzieży (WSDiM) na wszystkich zawodach kalendarza centralnego sportu kartingowego PZM..

Szkolenia sędziów kartingowych w Polsce

Realizowano interaktywną formę szkolenia z podziałem na grupy (sędziowie faktu, techniczni, starterzy i dyrektorzy zawodów). Zorganizowano wyjazd sędziów na Światowy Finał PUCHARU ROK CUP w Lonato.

Przedstawiciele GSKS byli obecni na trzech imprezach międzynarodowych:

- 22 Winter Cup Lonato (Włochy)
- Rotax Max Challenge Final Portimao (Portugalia)
- ROK CUP International Lonato (Włochy).

Główna Komisja Sportu Kartingowego

KALENDARZ SPORTU KARTINGOWEGO 2017

<i>data</i>	<i>nazwa zawodów</i>	<i>organizator</i>	<i>miejsce</i>
KWIECIEŃ			
08/09	I SERIA ROTAX MAX Challenge Polska	AWIX Racing Arena	Toruń
22/23	I SERIA ROK Cup Poland	AWIX Racing Arena	Toruń
29/30	II SERIA ROTAX MAX Challenge Polska	Automobilklub Rzemieślnik	Słomczyn
MAJ			
12/13	III SERIA ROTAX MAX Challenge Polska	Automobilklub Leszczyński	Bydgoszcz
26/27	II SERIA ROK Cup Poland	Automobilklub Leszczyński	Bydgoszcz
CZERWIEC			
09/11	I SERIA KMP - III SERIA ROK Cup Poland IV ROTAX MAX Challenge Polska	Automobilklub Rzemieślnik	Słomczyn
24/25	IV SERIA ROK Cup Poland	Automobilklub Wielkopolski	Poznań
LIPIEC			
08/09	V SERIA ROK Cup Poland	WallraV Racing Club	Zielona Góra
21/23	II SERIA KMP - VI SERIA ROK Cup Poland V SERIA ROTAX MAX Challenge Polska	Automobilklub Wielkopolski	Poznań
SIERPIEŃ			
05/06	VI SERIA ROTAX MAX Challenge Polska BALTIC CUP	Automobilklub Rzemieślnik	Słomczyn
12/13	VII SERIA ROK Cup Poland	WallraV Racing Club	Zielona Góra
WRZESIEŃ			
09/10	VIII SERIA ROK Cup Poland	AWIX Racing Arena	Toruń
16/17	VII SERIA ROTAX MAX Challenge Polska	Automobilklub Wielkopolski	Poznań
22/23	I i II Runda Współzawodnictwo Sportowe Dzieci i Młodzieży, Mistrzostwa Polski Młodzików I i II Runda KMP Junior Akademia	Automobilklub Leszczyński	Bydgoszcz

Rodzaje zawodów (kategorie kartingowe)

W roku 2017 odbyły się następujące zawody:

KARTINGOWE MISTRZOSTWA POLSKI (2 serie):

- Junior Akademia
- Rok Baby
- Rok Mini
- Rotax Max Micro
- Rotax Max Mini
- Rotax MAX Junior
- Rotax Max Senior
- Rotax Max DD2
- Rok Junior
- Rok GP14
- Rok GP 25

MISTRZOSTWA POLSKI MŁODZIKÓW - w ramach Współzawodnictwa Dzieci i Młodzieży (2 serie):

- Rok Baby
- Rok Mini
- Rotax Max Micro
- Rotax Max Mini

ROK Cup Poland (7 serii):

- ROK BABY
- ROK MINI
- ROK JUNIOR
- ROK GP 14
- ROK GP 25
- ROK DVS
- ROK SFIHTER
- pokazy 5/7 lat - ROK BABY, E-50

ROTAX MAX CHALLENGE POLSKA:

- MAX MICRO
- MAX MINI
- MAX JUNIOR
- MAX SENIOR
- DD2
- DD2 MASTER
- pokazy 5/7 lat - MAX MINI, MAX MICRO i MAX HOBBY
- pokazy E-50 5/7 lat

Monitorowano starty polskich zawodników w zawodach zagranicznych i CIK-FIA oraz Pucharowych:

- Karol Basz - 4 miejsce /klasyfikacja generalna/ Mistrzostwa Europy, OK
- Bartosz Miła - 1 miejsce Rok Cup International Final, Rok Senior
- Kacper Szczurek - 2 miejsce Rok Cup Poland Final, Rok Senior
- Kamil Donicz - 2 miejsce /klasyfikacja generalna/ FIA Central Europe Zone, Rotax Max Junior
- Jakub Greguła - 2 miejsce /klasyfikacja generalna/ FIA Central Europe Zone 2017, Rotax Max Senior
- Kacper Bielecki - 1 miejsce /klasyfikacja generalna/ FIA Central Europe Zone 2017, Rotax DD2

Główna Komisja Sportu Kartingowego

Rok 2017 w liczbach (statystyka)

Liczba klubów kartingowych posiadających licencje klubową na uprawianie sportu kartingowego w 2017 roku: **43**.

Odbyły się cztery posiedzenia GKSK (w tym 3 posiedzenia wyjazdowe, jedno w Warszawie).

Liczba licencji sędziów sportu kartingowego

rok	liczba wydanych licencji stopnia P/M PZM	liczba przedłużonych licencji stopnia P/M PZM	liczba wydanych licencji stopnia „O” PZM	liczba przedłużonych licencji stopnia „O” PZM
2017	3	46	8	149

Liczba licencji zawodników

rok	liczba wydanych licencji SENIOR PZM	liczba przedłużonych licencji SENIOR PZM	liczba wydanych licencji JUNIOR PZM	liczba przedłużonych licencji JUNIOR PZM
2017	24	68	25	168

Liczba wydanych licencji międzynarodowych

rok	liczba licencji międzynarodowych
2017	49

Liczba torów kartingowych z homologacją PZM i CIK

rok	liczba torów PZM	liczba torów CIK-FIA
2017	8	3

Liczba startujących zawodników w poszczególnych kategoriach:

Kartingowe Mistrzostwa Polski

<i>kategoria</i>	<i>liczba</i>
OK JUNIOR AKADEMIA	17

Mistrzostwa Polski Młodzików - Współzawodnictwo Dzieci i Młodzieży

<i>kategoria</i>	<i>liczba</i>
ROK Baby	16
ROK Mini	19
ROTAX MAX Micro	13
ROTAX MAX Mini	4
razem:	52

ROK CUP POLAND

<i>kategoria</i>	<i>liczba</i>
ROK Baby	26
ROK Mini	27
ROK Junior	17
ROK GP 14	16
ROK GP 25	9
ROK SHIFTER	7
razem:	102

Główna Komisja Sportu Kartingowego

Easykart 50 Trening	12
razem:	12

ROTAX MAX CHALLENGE POLSKA

ROTAX Max Micro	29
ROTAX Max Mini	12
ROTAXMax Junior	19
ROTAXMax Senior	8
ROTAX DD2	13
ROTAXDD2 Master	9
razem:	90

Pokazy

Baby Challenge, Max Micro, Hobby 125	15
razem:	12

Liczba zawodów kartingowych zorganizowanych w Polsce

<i>krajowe</i>	<i>liczba serii / rund</i>
Rotax Challenge Polska	7
Puchar Rok	8
Kartingowe Mistrzostwa Polski	2
Mistrzostwa Polski Młodzik KMP OK Junior Akademia	2
razem:	19

GŁÓWNA KOMISJA SPORTÓW POPULARNYCH I TURYSTYKI

W 2017 roku Główna Komisja Sportów Popularnych i Turystyki pracowała w następującym składzie:

Stanisław Reterski	przewodniczący
Benedykt Chądryński	wiceprzewodniczący, rzecznik medialny
Sonia Osiecka-Babut	sekretarz (Przewodnicząca Podkomisji osób niepełnosprawnych, do 01.12.2017)
Leszek Kałużny	członek (Przewodniczący Podkomisji Turystyki i Nawigacji)
Ryszard Śliwiński	członek (Przewodniczący Podkomisji Nawigacji Samochodowej, do 01.12.2017)
Andrzej Piwoński	członek (Przewodniczący Podkomisji Szkolenia)
Jacek Bujański	członek (Przewodniczący Podkomisji Turystyki Terenowej i Off-road)

Z komisją współpracował Andrzej Morel (sprawy nawigacji).

GKSPiT pracuje w sposób ciągły, nadzorując pracę podkomisji, realizację kalendarza imprez turystycznych oraz wykonując swoje bieżące zadania.

Co najmniej dwa razy w roku przewodniczący GKSPiT zwołuje posiedzenie Komisji, podczas którego omawiane są i oceniane działania GKSPiT oraz wszystkich dziedzin. Na bieżąco zaś, ścisłe współdziałanie członków Komisji możliwe jest dzięki korzystaniu z nowoczesnych środków komunikacji elektronicznej (głównie Internetu).

W 2017 roku, jak co roku, przed sezonem imprez GKSPiT, odbyła się w Łodzi narada szkoleniowa organizatorów imprez, podczas której członkowie GKSPiT przedstawili kalendarz imprez w sezonie 2017. Omówiono także zmiany regulaminowe i zasady rozgrywania poszczególnych konkurencji.

Organizację turystyki i nadzór nad nią w Okręgach PZM sprawują Okręgowe Komisje Sportów Popularnych i Turystyki, w składzie wyłanianym podczas narad okręgowych. Bezpośrednią działalność turystyczną prowadzą automobilkluby i kluby zrzeszone w Polskim Związku Motorowym, poprzez właściwe dla siebie struktury organizacyjne.

Zadania GKSPiT

Zadania GKSPiT wynikają z zapisów Statutu PZM, a szczegółowo wymienione są w Regulaminie GKSPiT.

Ocena działalności w 2017 r. wraz ze skróconą statystyką

Turystyka i Nawigacja

Turystyczne Samochodowe Mistrzostwa Polski (TSMP)

Turystyczny Puchar Polski (TPP)

Odbytych rund: **26**

Liczba startujących załóg: **359 kierowców, 376 pilotów**

Liczba startujących klubów: **27**

Liczba uczestniczących okręgów: **8**

Nawigacyjne Samochodowe Mistrzostwa Polski (NSMP)

Odbytych rund: **9**

Liczba startujących załóg: **21 kierowców, 19 pilotów**

Liczba startujących klubów: **6**

Liczba uczestniczących okręgów: **4**

Nawigacyjny Puchar Polski (NPP)

Odbytych rund: **7**

Liczba startujących załóg: **55 kierowców, 56 pilotów**

Liczba startujących klubów: **10**

Liczba uczestniczących okręgów: **5**

W sezonie 2017 rozdzielone zostały imprezy nawigacyjne i imprezy turystyczne oraz wprowadzony został nowy system rozgrywek imprez turystycznych, łączący rozgrywki mistrzowskie z rozgrywkami pucharowymi. O uzyskanym tytule i klasyfikacji w określonych rozgrywkach decydowała liczba odbytych rund przez startujące w nich załogi. Dzięki temu doszło do uaktywnienia i wyjątkowego wzrostu (ponad 4-krotnie) udziału w rozgrywkach klubów, które od dłuższego czasu nie pojawiały się na naszych imprezach.

Główna Komisja zauważa, że ten sposób organizacji rozgrywek cieszy się rosnącym zainteresowaniem, czemu sprzyjają bez wątpienia łagodniejsze w stosunku do poprzedniego systemu kryteria rozgrywania imprez, pozostające w dużej mierze w gestii organizatora. Lokalny charakter jednodniowych imprez wpływa na zmniejszenie kosztów udziału w rundach. Ku naszemu zadowoleniu, odnotowany został również znaczny wzrost udziału zawodników w imprezach poza swoim okręgiem.

GKSPiT stara się, aby zwycięzcy rozgrywek TPP oraz NPP, z założenia debiutujący zawodnicy, uhonorowywani byli na zakończenie sezonu ciekawymi nagrodami. Dążymy do skutecznego propagowania takiej formy nagradzania, dla zwiększenia atrakcyjności współzawodnictwa i w konsekwencji dalszego wzrostu frekwencji na imprezach.

Nadchodzący sezon 2018 przyniesie wiele zmian w przeprowadzaniu rozgrywek turystyczno-nawigacyjnych.

Z uwagi na bardzo wysoki, niedostępny dla szerszej liczby zawodników, poziom techniczny i sportowy imprez Nawigacyjnych Samochodowych Mistrzostw Polski, wpływający na obserwowane od kilku lat zmniejszanie się frekwencji na tych imprezach wielokrotnie uniemożliwiające regulaminowe ich przeprowadzenie (brak wymaganej regulaminem liczby zawodników dla stworzenia klasyfikacji), GKSPiT - decyzją z dnia 1.12.2017 r. - postanowiła zawiesić do odwołania Nawigacyjne Samochodowe Mistrzostwa Polski.

GKSPiT nie rezygnuje jednak z rozgrywek nawigacyjnych i promowania tej dyscypliny sportu popularnego. Imprezy nawigacyjne na poziomie ogólnodostępnym znajdą swoje miejsce w Nawigacyjnym Pucharze Polski, a podstawowe elementy opisów nawigacyjnych stosowane są nadal w imprezach turystycznych.

GKSPiT postanowiła także zawiesić do odwołania klasyfikację osób niepełnosprawnych w imprezach turystycznych. W tej dziedzinie, szczątkowa frekwencja w skali całego Związku uniemożliwiła w 2017 roku jakąkolwiek klasyfikację mistrzowską. W imprezach nawigacyjnych, od wielu lat nie startowały załogi niepełnosprawne w liczbie wymaganej dla przeprowadzenia klasyfikacji.

Naturalną konsekwencją zawieszenia wspomnianych rozgrywek była decyzja o rozwiązaniu dwóch istniejących dotąd podkomisji w GKSPiT: Podkomisji Nawigacji Samochodowej i Podkomisji Osób Niepełnosprawnych. Powyższe zmiany organizacyjne nie spowodowały zmian w składzie osobowym GKSPiT. Bardzo pozytywne doświadczenia, wynikające z kilkuletnich, konsekwentnych działań Podkomisji Turystyki Motorowej, kierowanej przez kol. Leszka Kałużnego, skłoniły GKSPiT do powierzenia mu prowadzenia nowej Podkomisji Turystyki i Nawigacji, skupiającej wszystkie trzy aktywności.

Z satysfakcją odnotowujemy fakt stałego udziału kilkunastu załóg motocyklowych w międzynarodowych zlotach FIM RALLY.

Puchar Europy Centralnej, umocowany formalnie w 2016 r. (drogą porozumienia pięciu państw organizatorów) nie przyniósł specjalnych rewelacji pod kątem zwiększenia udziału w nim załóg krajowych. Odbłyto się 5 imprez, w tym dwie zorganizowane przez polskie kluby. Od pewnego czasu obserwuje się spadek aktywności organizacyjnej w Pucharze strony czeskiej i węgierskiej. Mimo zaangażowania się PZM w podniesienie rangi tego cyklu i nadanie poziomu imprezy europejskiej, odnosimy wrażenie, że jest to jedynie impreza koleżeńska, do której Mistrzostwa Polski PZM są tylko dodatkiem dla pozyskania dodatkowych środków. Obserwacja tego cyklu imprez w sezonie 2018 pozwoli GKSPiT podjąć decyzję o słuszności dalszego wspierania Puchar Europy Centralnej.

Zmotoryzowani Niepełnosprawni

Podkomisja Zmotoryzowanych Niepełnosprawnych zakończyła swoje istnienie pod koniec 2017 roku, o czym była już mowa w sprawozdaniu, po jej reaktywacji w 2015 r., co dawało nadzieję na poprawę sytuacji, aktywność podkomisji ograniczyła się niestety do jednego klubu - Automobilklubu Śląskiego - co nie przekłada się na realizację celów i zadań GKSPiT.

OFF-ROAD przeprawowy

Imprezy przeprawowe mają ponad 5 lat historii w strukturach PZM i są oceniane przez uczestników jako najlepiej zorganizowane rajdy dla quadowców. Trzeba dodać, że jesteśmy prawdopodobnie jedyną federacją zrzeszoną w FIM EU, która formalnie przyjęła pod swoje skrzydła ten rodzaj rywalizacji z trudnym terenem. Liczy się w niej opanowanie techniki jazdy po stromiznach, doskonałe nawigowanie, a czasami nawet umiejętność pływania z pojazdem.

W 2017 roku odbyły się trzy rundy rangi Mistrzostw i Pucharu Polski, oto statystyka tych imprez.

Liczba uczestników:

<i>rodzaj konkurencji</i>	<i>I runda</i>	<i>II runda</i>	<i>III runda</i>
PPP	30	30	33
PMP	24	22	22
Can-am Travel*	6	6	7
łącznie	60	60	62

**) Can-am Travel to nowość w ofercie - rajd turystyczny (rodzinny) z przewodnikami PTTK po okolicy, w której odbywa się rywalizacja mistrzostw i pucharu*

Ograniczenia w znalezieniu odpowiednich pod względem terenowym i prawnym miejsc, zwłaszcza nieznanymi, bardziej interesujących, spowodowały niewielki spadek liczby uczestników w stosunku do lat ubiegłych.

W 2018 roku ATV Polska, będąca głównym organizatorem Mistrzostw Polski, dokona modyfikacji ich formuły, dzieląc zawodników na klasę Extreme i Adventure i dając do wyboru udział w jednej z nich. Powinno to spowodować zwiększenie liczby zawodników klasy mistrzowskiej. Natomiast Przeprowozy Puchar Polski skierowany jest głównie do osób mniej zaawansowanych, które dotąd obawiały się samego określenia „rajd”.

Wiemy, że część użytkowników dysponujących quadami mniej znanych marek, nigdy nie startujących w rajdach przeprowozy, dotychczas obawiała się wjazdu na trasy quadowe. To dla takich osób dedykowana jest nowa klasa - Przeprowozy Puchar Polski klasa FUN.

W klasie PPP FUN startować mogą osoby, które nigdy nie brały udziału w rajdach lub chcą uczestniczyć w zawodach tylko rekreacyjnie. Wystarczy mieć dowolnej marki quada z napędem 4x4. Limit członków zespołu wynosi 5 osób. Minimalny wiek uczestnika - ukończone 16 lat, prawo jazdy kategorii B1. Wymagana jest zgoda rodziców lub opiekunów prawnych. Klasa PPP FUN zdobywa łatwe, dobrane do poziomu jazdy pieczętki - czyli punkty kontroli przejazdu. W tej klasie liczyć się będzie przede wszystkim chęć wspólnej zabawy w terenie, zobaczenie z bliska rywalizacji sportowej i udział we wspólnej biesiadzie.

Szkolenia Organizatorów Sportów Popularnych

W sezonie 2017 odbyło się 8 szkoleń OSP, które na zlecenie GKSPiT organizowały Zarządy Okręgowe PZM w Warszawie, Katowicach, Opolu, Poznaniu, Lublinie i Bydgoszczy.

Szkoleniem OSP w Lublinie oraz wprowadzonymi do kalendarza GKSPiT rundami Turystycznymi w okręgu lubelskim wznowiono działania tego regionu w klasyfikacjach mistrzostw krajowych w Sportach Popularnych.

Szkolenia prowadzone były przez organizatorów z całej Polski, posiadających stopień krajowy OSP typu „P”, w skład których wchodzi: Wojciech Kluk, Maciej Krzewski, Norbert Kuźniak, Andrzej Morel, Marek Pańka, Krzysztof Pospieszny, Henryk Punt, Maurycy Skowroński, Andrzej Kołodziejski, Przemysław Piotrowski, Jerzy Trzaska, Robert Werle, a także przez członków GKSPiT.

Szkolenia prowadzono wg nowego Regulaminu OSP 2017, w którym wprowadzono 3 stopniowy podział uprawnień OSP. Powołano nowy, podstawowy stopień Asystenta Organizatora Sportów Popularnych PZM, nadawany kandydatom po zdaniu egzaminu przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną.

Na podstawie danych z organizacji imprez wg kalendarza GKSPiT 2017 i wyników ww. szkoleń OSP nadesłanych z okręgów, zweryfikowano i nadano uprawnienia OSP dla poszczególnych stopni:

Asystenta OSP stopnia „A” - 41 osobom
Okręgowego OSP stopnia „O” - 149 uprawnionym
Krajowego OSP stopnia „P” - 77 uprawnionym

W wyniku wprowadzenia w ub. roku Regulaminami TPP, TSMP, NPP nowego systemu prowadzenia klasyfikacji krajowych, Podkomisja ds. Szkolenia zaproponowała korektę do regulaminu OSP 2018, polegającą na:

- a) rozszerzeniu uprawnień dla posiadaczy Okręgowego OSP stopnia „O” - do prowadzenia rund i imprez międzynarodowych włącznie,
- b) zmianie nazwy Krajowy Organizator Sportów Popularnych stopnia „P” na tytuł i uprawnienia Specjalisty Organizatora Sportów Popularnych PZM stopnia „P”; koniecznym warunkiem ubiegania się o tytuł i uprawnienia Specjalisty stopnia „P” jest obowiązkowa praktyka organizacyjna w imprezach nawigacyjnych.

Działalność medialna i działania marketingowe

W 2017 roku działania integracyjne i informacyjne dotyczące zawodników i organizatorów imprez opierały się głównie na wykorzystaniu stron internetowych Polskiego Związku Motorowego i portali społecznościowych, przede wszystkim przy wykorzystaniu platformy Facebook oraz utworzonych grup dyskusyjnych.

Na początku sezonu przeprowadzono dwudniową Naradę Szkoleniową Organizatorów Imprez Turystyki Motorowej PZM w Łodzi, podczas której odbyły się panele szkoleniowo-informacyjne. Narada miała ogólnopolski charakter integracyjny, wymieniono się doświadczeniami i problemami występującymi w środowisku sportów popularnych i turystyki. Celem narady było m.in.: spotkanie z przedstawicielami organizatorów imprez GKSPiT w 2017 roku, spotkanie członków poszczególnych Podkomisji GKSPiT, przygotowanie do bieżącego sezonu, omówienie zmian w regulaminach TSMP NSMP, NPP, TPP, OSP.

W 2017 roku GKSPiT prowadziła własną działalność marketingową, korzystając z pomocy Biura Marketingu ZG PZM. Analogicznie do poprzednich sezonów wydany został i rozprowadzony wśród wszystkich Zarządów Okręgowych prowadzących działalność turystyczną - Kalendarz Imprez Sportów Popularnych (ścienny, w formacie A1). Kalendarium zawierało daty wszystkich Ogólnopolskich Imprez Sportów Popularnych występujących w zatwierdzonym Kalendarzu Imprez GKSPiT, z informacjami o miejscu rozgrywania zawodów i ich organizatorze.

Logotypy Samochodowych Rajdów Turystycznych oraz Samochodowych Rajdów na Orientację, dostosowane do aktualnie obowiązującej formy logo Polskiego Związku Motorowego zostały wydrukowane w formie samoprzylepnych nalepek i rozprowadzone wśród Klubów PZM organizujących imprezy turystyczno-nawigacyjne.

Na istniejącej stronie PZM/Turystyka, na bieżąco uaktualniane były przykłady interpretacji szczególnie kontrowersyjnych zapisów kodyfikatora. GKSPiT podjęła także współpracę przy wydawaniu nowego, internetowego informatora PZM, przekazując do publikacji materiały o własnych imprezach.

Na zakończenie sezonu 2017 GKSPiT przeprowadziła w Lublinie, przy pomocy ZO PZM Lublin, uroczystą Galę Turystyki, podczas której najlepszym załogom i zawodnikom, klubom i okręgom rywalizującym w Turystycznych Samochodowych Mistrzostwach Polski, Nawigacyjnych Samochodowych Mistrzostwach Polski, Turystycznym Pucharze Polski i Nawigacyjnym Pucharze Polski wręczono szarfy mistrzowskie, puchary i pamiątkowe dyplomy. Mistrzowie zostali nagrodzeni także nagrodami rzeczowymi.

Kontynuowane jest wsparcie przez GKSPiT organizatorów pozyskujących sponsorów i partnerów lokalnych, zarówno finansowo jak i organizacyjnie, poprzez wyposażanie imprez w materiały promocyjne PZM a także pisma rekomendujące.

Podsumowanie

GKSPiT, jak co roku, opiera swoje zadania i działania na Statucie PZM i Regulaminie działania Komisji.

Ogromne znaczenie w funkcjonowaniu Turystyki Motorowej ma wprowadzanie nowych pomysłów, inicjatyw i wszelkich form urozmaicenia imprez.

Wprowadzone w sezonie 2017 zmiany regulaminowe spowodowały zauważalny wzrost liczby organizatorów imprez oraz ich uczestników.

Fakt, że wszystko już kiedyś było, skłania nas stale do wysiłku poszukiwania nowych lub zachęcania do powrotu "starych" organizatorów imprez. Aż żal, że piękne, interesujące krajoznawczo i historycznie regiony Polski czekają nie zdobyte przez nowych uczestników naszych rajdów, dlatego, że nie ma gdzieś naszego klubu, a przede wszystkim ludzi, którzy podejmą się realizacji imprezy.

GKSPiT czyni co w jej mocy, aby wyszkolić coraz więcej organizatorów sportów popularnych. Rozszerzyliśmy na przełomie roku liczbę stopni organizatorów, co zmniejszy okres przygotowań do pełnienia obowiązków.

Świat i Polska zmieniają się w tempie dotychczas nie spotykanym i staramy się naszymi działaniami nadążyć za nim.

Napływ młodych ludzi do organizacji i uczestniczenie w imprezach turystyczno-nawigacyjnych, pokazuje nam, jak ważne jest wspólne przeżywanie jazdy na orientację, odkrywanie nieznanymi turystycznie terenów, nauka poszanowania brd i wreszcie zdrowa, bezpieczna rywalizacja.

Zeszłoroczne kontakty z Okręgami i Klubami, potwierdzone rozmowami podczas uroczystego zakończenia sezonu turystyki PZM w Lublinie na początku stycznia br., skłoniły kilka klubów z okręgów: lubelskiego, bydgoskiego, łódzkiego i białostockiego do zgłoszenia swoich imprez do kalendarza GKSPiT. Jest to niewątpliwie zasługa Prezesów wymienionych Zarządów Okręgowych PZM, za co serdecznie dziękujemy!

Od organizatorów imprez oczekujemy nie tylko nowych inicjatyw, ale także większej otwartości, pozwalającej dostępnymi środkami promować nasze zamiłowania. Korzystajmy wreszcie z wszelkich dostępnych środków pomocowych. Nie bójmy się korzystać z istniejących funduszy, bo to również zapewnia środki na organizację imprez.

Na uwagę i specjalne podziękowania zasługują także wspomagający nas Partnerzy z PZM: PZM TRAVEL, Klub SOS PZM.

GLÓWNA KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

W 2017 roku Główna Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego pracowała w następującym składzie:

Robert Werle	przewodniczący
Piotr Monkiewicz	wiceprzewodniczący
Marek Głowania	członek
Zbigniew Kogut	członek
Adam Maciej Pietrzak	członek
Sylwester Ropielewski	członek
Elżbieta Trzęsak	członek
Robert Zalewski	członek

Działalność na rzecz podnoszenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym jest jednym z najważniejszych zadań statutowych Polskiego Związku Motorowego.

GK BRD prowadzi działania w oparciu o treści statutowe oraz Strategię GK BRD na lata 2015 - 2019, które wpisują się w ONZ-towską Dekadę Działań na Rzecz Poprawy Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym oraz wspierają Narodowy Program Poprawy BRD.

Podczas cyklicznie zwoływanych przez przewodniczącego zebrań, omawiane były działania GK BRD. Ścisłe współdziałanie członków Komisji między posiedzeniami zapewnia używanie środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Zorganizowane zostało również zebranie GK BRD w Opolu w dniach 23 - 24.11.2017 r. z Przewodniczącymi Okręgowej Komisji BRD - z udziałem członków Krajowego Komitetu Organizacyjnego Turniejów. Omawiano na nim m.in. propozycje zmian Regulaminu Turnieju BRD, plan działania na kolejny rok oraz dzielono się doświadczeniami wynikającymi z prowadzonych działań.

1. Turnieje

Od czterdziestu lat organizujemy turnieje BRD, w których bierze udział wielotysięczna rzesza uczniów.

Corocznie, przy współpracy Krajowej Rady BRD, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Policji, Krajowego Stowarzyszenia Dyrektorów WORD, przy współpracy władz samorządowo-administracyjnych danego regionu oraz Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego przeprowadzamy:

- Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów,
- Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Motoryzacyjny,
- Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla Uczniów Szkół Specjalnych i Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych.

W 2017 roku zorganizowano:

Finał 40. Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów odbył się w dniach 12 - 14.06.2017 r. w Nidzicy.

Organizację powierzono Zespołowi Szkół nr 3 w Nidzicy oraz Centrum Edukacji BRD przy Zespole Szkół nr 3 w Nidzicy.

W kategorii szkół podstawowych zwyciężyli uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Stroniu.

W kategorii szkół gimnazjalnych zwyciężyli uczniowie z Gimnazjum w Zakrzowie.

Finał 21. Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacyjnego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych odbył się w Poznaniu w dniach 6 - 7.06.2017 r. Organizatorem był Zarząd Okręgowy PZM w Poznaniu oraz Automobilkлуб Wielkopolski.

Zwyciężyli uczniowie z Technikum Inżynierii Środowiska i Agrobiznesu w Poznaniu.

Finał 10. Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla uczniów szkół specjalnych i specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych odbył się w dniach 29 - 31.05.2017 r.

Uczestnicy tego Turnieju rozgrywają podobne konkurencje jak w Turnieju BRD, a ważnym zagadnieniem jest ich aktywność i integracja ze społeczeństwem.

W rywalizacji szkół podstawowych i gimnazjalnych zwyciężyli uczniowie ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. J. Korczaka we Wschowie.

W 2017 roku w Turniejach uczestniczyło ponad 100 tysięcy uczniów.

Europejski Turniej Edukacji Drogowej (ETEC)

Uzupełnieniem przeprowadzanych w naszym kraju Turniejów jest Europejski Turniej Edukacji Drogowej (ETEC).

W 2017 roku, w dniach 14 - 17 września w Tiranie (Albania), pod egidą Międzynarodowej Federacji Samochodowej FIA odbył się XXXII Europejski Turniej Edukacji Drogowej (ETEC), w którym wzięły udział drużyny z klubów należących do Federacji.

W Tiranie startowały 22 drużyny z 21 krajów, każda z nich liczyła po czterech zawodników w wieku 10 - 12 lat. Polski Związek Motorowy reprezentowała drużyna będąca laureatem XL Finału Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla Uczniów Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych, składająca się z zawodników szkoły podstawowej w Stroniu. Polska drużyna zajęła 10. miejsce na 22 startujące drużyny. Cztery dni spędzone z uczestnikami z innych krajów to niezwykle przeżycia, które na długo pozostaną w pamięci uczestników. Wspólna rywalizacja, zabawa, zwiedzanie Tirany, czy wspólne plażowanie w jednym z kurortów Albanii - Durres, to niezapomniane wspomnienia młodych uczestników Turnieju. Podczas Turnieju drużyny mają możliwość wykazać się wiedzą i umiejętnościami w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego. Warunkiem koniecznym na tym etapie rywalizacji jest doskonale opanowanie sztuki jazdy rowerem po torze przeszkód i miasteczku ruchu drogowego, a także wybór właściwej trasy przejazdu oraz zasób wiedzy potrzebny do rozwiązywania testów.

Obchody 40-lecia Ogólnopolskich Turniejów Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym.

Obchody jubileuszu zainaugurowano w Nidzicy podczas Finału 40. Ogólnopolskiego Turnieju BRD. We wszystkich Okręgach podziękowano zasłużonym dla Turniejów nauczycielom, działaczom, wręczono odznaczenia PZM.

13 stycznia 2018 r. odbyło się uroczyste spotkanie zamykające obchody 40-lecia Turniejów, w którym udział wzięli: Prezes PZM Michał Sikora, członkowie Krajowego Komitetu Organizacyjnego Turniejów, członkowie GK BRD, byli sędziowie główni Turniejów Marek Konkolewski, Mariusz Wasiak, były przewodniczący GK BRD Andrzej Rajchert, wójtowie z gmin będącymi współorganizatorami ubiegłorocznych Finałów oraz nauczyciele, którzy w minionych latach uczestniczyli i przygotowywali uczniów do udziału w Turniejach.

Podczas uroczystego spotkania w gronie przyjaciół wspominano minione lata. Z tej okazji PZM wydał publikację Jerzego Pecyny i Marcina Sztuki pt. „40 lat Ogólnopolskich Turniejów Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (1977-2017)”, która została nader przyjaźnie przyjęta przez zgromadzonych. Trafiała ona również do Biblioteki Narodowej i Bibliotek Uniwersyteckich.

2. Ratownictwo drogowe

Ponad 40 lat temu w Polskim Związku Motorowym zaczęli działać Ratownicy Drogowi PZM.

Na koniec 2017 r. jest: 1666 Ratowników Drogowych oraz 135 Instruktorów Ratownictwa Drogowego. Część z nich odbyła dodatkowe przeszkolenie w zakresie Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy zdobywając uprawnienia państwowe - tytuł Ratownika.

W 2017 roku przeszkoliliśmy kilkaset osób. Podczas organizowanych imprez, happeningów, pokazów, Ratownicy Drogowi uświadamiali potrzebę znajomości zasad udzielania pierwszej pomocy. Ratownicy Drogowi PZM uczestniczyli w różnego rodzaju imprezach masowych, jak np.: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, maratony, spotkania młodych Lednica, Poznańska Pielgrzymka na Jasną Górę - zabezpieczając je przedmedycznie. Prowadziliśmy całoroczną akcję pn. „Pierwsza pomoc to łatwe - nie bój się ratować życia innym” oraz konkursy bezpieczne wakacje.

W ramach tego typu imprez organizowane były atrakcyjne pokazy ratownicze lub stoiska, które stanowiły punkty informacji i instruktażu. Od 40 lat Ratownicy Drogowi pomagają poszkodowanym w wypadkach drogowych, dając rannym szansę na uratowanie zdrowia i życia.

3. Polski Związek Motorowy aktywnie włączył się w obchody:

1. Europejskiego Dnia Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym - 6 maja, Światowego Dnia Pierwszej Pomocy - 9 września, Światowego Dnia Pamięci o Ofiarach Wypadków Drogowych - 19 listopada.

2. W całym kraju byliśmy pomysłodawcami i organizatorami happeningów, festynów, konkursów i konferencji promujących bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Przykładem może być konkurs radiowy dot. zasad ruchu drogowego w ramach Światowego Tygodnia Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego #Save Lives, Slow Down. Nagrodą w konkursie był dwuosobowy wyjazd na Grand Prix Formuły 1 na Węgrzech. W konkursie uczestniczyło 1 200 000 osób. Konkurs trwał w od kwietnia do maja 2017 r.

4.

Podczas przeprowadzanych imprez, Polski Związek Motorowy przypomina społeczeństwu przepisy ruchu drogowego oraz propaguje znajomość wprowadzanych zmian. Na początku września działacze propagują w całym kraju zagadnienia bezpiecznego poruszania się po drogach najmłodszych uczniów. Organizowaliśmy Konkursy „Bezpieczna droga do szkoły”, konkurs scenek „Bezpieczny Przedszkolak”. Prowadziliśmy akcje „Przez zabawę do bezpieczeństwa” i „Jestem bezpieczny na drodze”.

5.

Nie zapominamy również o obcokrajowcach. Polski Związek Motorowy przeszkolił 40 dyplomatów z zasad ruchu drogowego podczas kolejnej, 4. edycji akcji „Ambasadorzy Bezpieczeństwa na Drodze”. Inicjatywa skierowana jest do pracowników akredytowanych placówek dyplomatycznych i ma na celu podniesienie bezpieczeństwa na polskich drogach wśród cudzoziemców. W 2017 roku w akcji udział wzięli przedstawiciele misji dyplomatycznych w Polsce, w tym liczna grupa z Chin, Malezji, Indonezji, Kanady, Republiki Południowej Afryki i USA. Bezpłatne szkolenie „Ambasador Bezpieczeństwa na Drodze” odbyło się w Warszawie na terenie Automobilklubu Polski w dniu 23.09.2017 r.

6.

Od wielu lat Główna Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, w dniu 11 listopada, przeprowadza Ogólnopolski Rajd Seniora. Uczestnicy biorą udział w próbach oraz wysłuchują pogadanek psychologa, policjanta z prewencji i drogowki oraz Ratowników Drogowych PZM. Impreza jest nie tylko integracją, ale m.in. przypomnieniem zasad ruchu drogowego. Wykonawcą tego Rajdu od początku jego istnienia jest Automobilklub Wielkopolski.

7.

Włączyliśmy się w ogólnopolską kampanię Policji poświęconą oświetleniu pojazdów. Pomagaliśmy przeprowadzić brifingi prasowe, a zmotoryzowani mogli na naszych Stacjach bezpłatnie sprawdzić oświetlenie i ustawić światła. Kampania prowadzona była w listopadzie 2017 roku.

8.

W zakresie ochrony zmotoryzowanych, Polski Związek Motorowy brał czynny udział w konsultacjach społecznych i opiniowaniu otrzymywanych projektów aktów prawnych związanych z bezpieczeństwem w ruchu drogowym. Działania te odbywały się w ramach współpracy z Krajową Radą Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

9.

W prowadzonej Fundacji Polskiego Związku Motorowego oraz prowadzonej przez Automobilklub Wielkopolski Poradni Kierowców i Poszkodowanych w Wypadkach Drogowych poszkodowani mogli liczyć na pomoc, między innymi w postaci bezpłatnych porad.

10.

Dzięki zaproszeniu przez Zarząd Okręgowy PZM w Opolu - za co serdecznie dziękujemy - mieliśmy przyjemność uczestniczyć w Festiwalu Ekoenergetyki, mając możliwość zapoznania się z alternatywnymi źródłami energii, nowymi technologiami i nowoczesnymi rozwiązaniami w motoryzacji. Przy tej okazji, GK BRD zorganizowała naradę z Przewodniczącymi OK BRD i członkami Krajowego Komitetu Organizacyjnego Turniejów poświęconą podsumowaniu działalności, omówieniu propozycji zmian regulaminu turniejów BRD, wymianie doświadczeń, omówieniu kierunków działań w bieżącej kadencji.

Członkowie PZM, jako wolontariusze, krzewiąc zagadnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego i pierwszej pomocy, w ubiegłym roku uczestniczyli w kilku tysiącach imprez, festynów, turniejów, etc. na terenie naszego kraju.

Nasze działania nie byłyby możliwe bez współpracy z wieloma służbami, instytucjami, władzami administracyjnymi i samorządowymi, którym za okazaną pomoc serdecznie dziękujemy

GLÓWNA KOMISJA POJAZDÓW ZABYTKOWYCH

W 2017 roku Główna Komisja Pojazdów Zabytkowych pracowała w następującym składzie:

Bartosz Balicki	przewodniczący
Jakub Zawadzki	wiceprzewodniczący
Barbara Fijałkowska	sekretarz
Marek Furmanowski	członek
Robert Piętka	członek

W tym roku odszedł nasz kolega Marek Furmanowski, na jego miejsce do GKPZ został powołany kol. Erwin Meisel.

W okresie sprawozdawczym 2017 GKPZ spotykała się: w styczniu w Wierchomli (spotkanie GKPZ, spotkanie środowiskowe), w grudniu w Warszawie (spotkanie środowiskowe, zakończenie sezonu). Dodatkowo, w grudniu odbyły się spotkania środowiskowe poszczególnych podkomisji: rajdów, sportu i motocykli, na których omówiono sprawy bieżące oraz plany na przyszłość.

W strukturach GKPZ działają następujące podkomisje:

- Podkomisja ds. rajdów - przewodniczący Jakub Zawadzki
- Podkomisja ds. legislacji - przewodniczący Paweł Rożen
- Podkomisja ds. motocykli - przewodniczący Robert Piętka
- Podkomisja ds. sportu - przewodniczący Erwin Maisel
- Podkomisja techniczna - przewodniczący Kamil Pawłowski

W 2017 roku delegaci GKPZ uczestniczyli w następujących wydarzeniach międzynarodowych:

- 1) luty - zakończenie sezonu pojazdów historycznych FIA - Erwin Meisel, Grażyna Hołojuch
- 2) maj - trzy załogi z Polski wystartowały w prestiżowym, jubileuszowym, dziewięćdziesiątym rajdzie Mille Miglia we Włoszech
- 3) maj - udział delegata PZM kol. Erwina Meisela w posiedzeniu komisji historycznej FIA (Paryż)
- 4) czerwiec - obserwator z PZM (B. Balicki) na prestiżowym rajdzie Baltic-Classic z Kopenhagi do Berlina
- 5) lipiec - organizacja FIVA WORLD RALLY 2017 w Polsce - w Bielsku Białej (AK Beskidzki)
- 6) wrzesień - udział delegata PZM kol. Erwina Meisela w posiedzeniu komisji historycznej FIA (Paryż)
- 7) październik - udział delegata PZM kol. Erwina Meisela w posiedzeniu komisji historycznej FIA (Paryż)
- 8) listopad - udział w walnym zgromadzeniu FIVA (Bukareszt, Rumunia) - Marek Gacek, Bartosz Balicki; na zebraniu podsumowano FIVA World Rally 2017, który odbył się w Polsce - Rajd otrzymał bardzo pozytywną opinię.

Uroczyste zakończenie sezonu GKPZ odbyło się 09.12.2017 r. w hotelu Groman w Nadarzynie. W kolacji galowej i wręczeniu pucharów uczestniczyło 160 osób, uhonorowano ponad 80 osób - zwycięzców trzech cykli GKPZ. Uroczystość wręczenia pucharów poprzedziły spotkania poszczególnych podkomisji ze środowiskiem.

W 2017 roku wystawionych zostało 19 paszportów FIVA ID CARD, co stanowi duży wzrost w stosunku do 2016 roku podczas którego wystawiono 12 paszportów FIVA.

Podkomisja ds. rajdów

W 2017 roku w kalendarzu GKPZ znalazło się 8 rund MPPZ samochodowych: Rydzyna, Stalowa Wola, Lublin, Janowiec, Radom, Tarnów, Rzeszów, Częstochowa. Wszystkie zaplanowane rundy odbyły się.

W całym cyklu zostało sklasyfikowanych 112 zrzeszonych w PZM zawodników z 24 klubów. Odnotowano spadek liczby zawodników o ok. 20%. Powodem tego jest między innymi brak rundy w Bielsku Białej, gdzie odbył się FIVA WORLD RALLY. W 2018 roku Bielsko planuje powrót do kalendarza MPPZ.

Na wszystkich rundach był obecny obserwator GKPZ, z każdej rundy został sporządzony szczegółowy raport.

W sezonie 2018 do kalendarza MPPZ powraca Poznań i Bielsko Białe.

Podkomisja motocykli

W sezonie 2017 odbyło się 6 rund Mistrzostw Polski Pojazdów Zabytkowych w kategorii motocykli w trzech klasach: Pre - 55, post - 55 i post 70. Rundy odbyły się w Mińsku Mazowieckim, Olsztynku, Płocku, Firleju, Cieszyńcu i Łodzi.

Rundy odbywały się cyklicznie, od maja do września w odstępach około trzech tygodni, w usystematyzowanym systemie, co pozwoliło zawodnikom na zaplanowanie kalendarza startów w MPPZ. Miało to znaczny wpływ na zwiększenie frekwencji wśród zawodników walczących o tytuł Mistrza Polski, jak i zwiększony udział uczestników nie zrzeszonych, co przekłada się na coraz większą popularność MPPZ wśród motocyklistów.

W sezonie 2017 swoich zawodników wystawiło 27 klubów zrzeszonych w PZM i kilkanaście które jeszcze nie są członkami PZM, ale wyrażają chęć przystąpienia lub są na etapie spełniania wymogów formalnych. Łącznie sklasyfikowano 140 zrzeszonych zawodników, co stanowi wzrost do roku ubiegłego o 12%.

Na wszystkich rundach był obecny obserwator GKPZ, z każdej rundy został sporządzony szczegółowy raport.

Podkomisja ds. sportu

Cykl rajdów na regularność od sezonu 2017 wszedł w rangę Mistrzostw Polski - Mistrzostwa Polski w Historycznych Rajdach na Regularność. W sezonie 2017 zaplanowano 8 rund: Nowe Miasto Lubawskie, Kraków, Poznań, Częstochowa, Warszawa, Wisła, Łódź. Z powodów organizacyjnych runda w Łodzi nie odbyła się.

W sezonie sklasyfikowano 45 zrzeszonych zawodników reprezentujących 17 klubów, co stanowi spadek w stosunku do roku ubiegłego o 11%.

Na wszystkich rundach był obecny obserwator GKPZ, z każdej rundy został sporządzony szczegółowy raport.

Podkomisja ds. legislacji

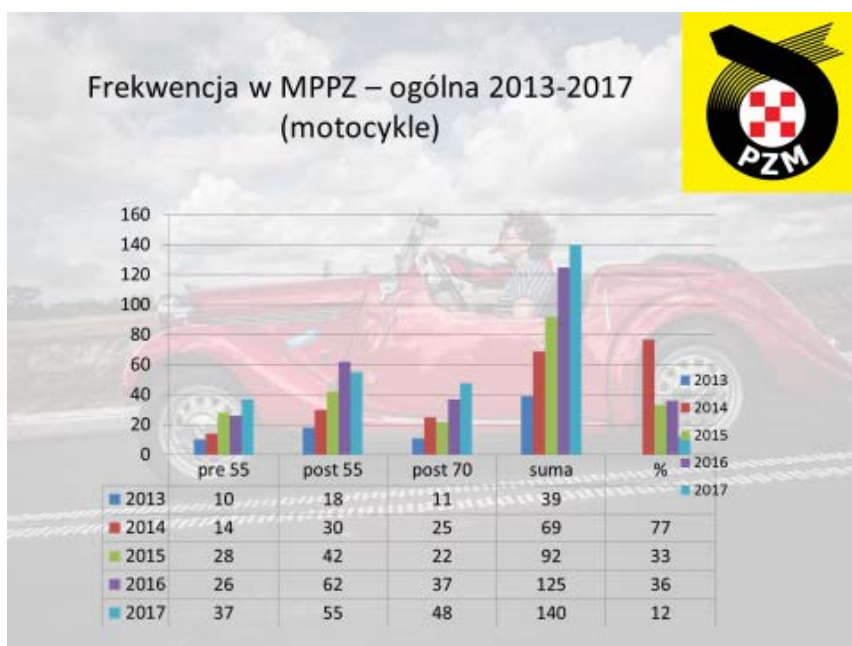
1. Udział przedstawiciela GKPZ w pracach w podkomisji senackiej infrastruktury nad przygotowywanym przez Ministerstwo Finansów projekcie zmian stawek akcyzy i sposobu jej naliczania, który zakładał ujednoczenie stawek akcyzy poprzez wprowadzenie jednej, w wysokości 4,6% dla każdej pojemności skokowej pojazdu. Planowane zmiany miały promować samochody nowe, zaś faktycznie blokowały import pojazdów „starych” w tym import youngtimerów i aut zabytkowych, Finalnie, w kwietniu 2017 roku rząd wycofał się z tego pomysłu.

2. Duża zmiana, która nastąpiła w zakresie przeglądów rejestracyjnych nie dotknęła pojazdów zabytkowych, natomiast wywrze istotny wpływ na pojazdy „stare”. Utrzymane zostały przeglądy bezterminowe, mimo planowanych przeglądów okresowych z dłuższym niż roczny okresem ważności badań technicznych. Pojazdy „stare”, ale nie zabytkowe, muszą liczyć się z bardziej rygorystycznymi badaniami technicznymi.
3. GKPZ obserwuje od dłuższego czasu rosnące rozbieżności w zakresie uznawania bądź nie pojazdów za zabytkowe. Pojawiają się sytuacje, w której odmawia się wpisania pojazdu do ewidencji zabytków ponieważ w ewidencji taki sam model już jest, a według konserwatora wpisanie kolejnego jest nieuzasadnione. Ponadto, w tym samym województwie, ale różnych delegaturach, dopuszczalna jest praktyka wprowadzania do ewidencji pojazdów 25 letnich lub wyłącznie starszych niż 30 lat. Od dawna kryteria klasyfikacyjne budzą szereg kontrowersji, ale ostatnimi czasy pojawia się ich coraz więcej. .

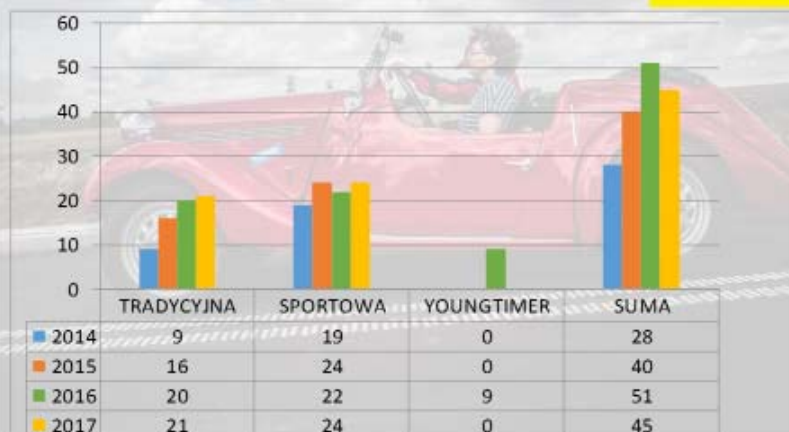
Działania marketingowe

W 2017 roku prowadziliśmy następujące działania - większość z nich to kontynuacja działań z lat ubiegłych:

- prowadzenie strony internetowej Pojazdy Zabytkowe PZM na Facebooku, codziennie publikując odpowiednie wpisy (prawie 6.000 polubień),
- utworzenie na Facebooku stron Mistrzostw Polski Pojazdów Zabytkowych w trzech różnych konkurencjach,
- codzienna aktualizacja strony pzm.pl w zakładce „zabytki”,
- codzienna aktualizacja informacji na stronie autoklub.pl w zakładce „retro”,
- przysyłanie materiałów na stronę rajdy24.pl,
- relacje dzień po dniu z najważniejszych imprez (np. Rajd Polski Historyczny, Rallye Monte Carlo Historique),
- obecność stoiska PZM na targach Warsaw Oldtimer Show,
- opracowanie nowych logotypów dla poszczególnych konkurencji - logotypy są w trakcie akceptacji przez poszczególne komisje i środowisko,
- umieszczenie trzech artykułów na temat działalności GKPZ w Biuletynie PZM,
- umieszczenie podsumowania sezonu MPPZ i MPHRR w Magazynie Classicauto,
- obecność relacji z poszczególnych rund MPHRR w Motowizji TV,
- kontynuacja współpracy z PZU, promocja PZU w sezonie, przygotowanie raportu rocznego.

Frekwencja w MPHRR – ogólna 2014-2017

GLÓWNA KOMISJA CARAVANINGU

W 2017 roku Główna Komisja Caravaningu pracowała w następującym składzie:

Dariusz Jajko	przewodniczący
Piotr Pelka	wiceprzewodniczący
Marcin Turko	sekretarz
Jerzy Bebak	członek
Janusz Reliszko	członek

W 2017 roku GKC odbyła 4 protokołowane posiedzenia, natomiast między posiedzeniami sprawy wymagające decyzji GKC były podejmowane przy pomocy środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

rok	liczba posiedzeń	liczba podjętych decyzji
2017	4	8

Imprezami centralnymi koordynowanymi bezpośrednio przez GKC są:

- Caravaningowe Mistrzostwa Polski PZM
- Młodzieżowy Konkurs Caravaningowy PZM
- Konkurs Aktywności Turystycznej PZM.

Statystyka centralnych imprez za 2017 rok wygląda następująco:

Caravaningowe Mistrzostwa Polski PZM

rok	liczba rund	liczba sklasyfikowanych drużyn	liczba sklasyfikowanych klubów
2017	3	59	12

data	nazwa imprezy	organizator	miejsce
28.04 - 03.05.2017	I Runda CMP	Klub Motorowy Górników „Jarząbek”	Ochaby
14 - 18.06.2017	II Runda CMP	Klub Motorowy Górników i Energetyków Bytom	Nakło-Chechło
11 - 15.08.2017	III Runda CMP	Automobilklub Sudecki	Świdnica

Młodzieżowy Konkurs Caravaningowy PZM

rok	liczba rund	liczba sklasyfikowanych zawodników
2017	3	22

data	nazwa imprezy	organizator	miejsce
28.04 - 03.05.2017	I Runda CMP	Klub Motorowy Górników „Jarząbek”	Ochaby
14 - 18.06.2017	II Runda CMP	Klub Motorowy Górników i Energetyków Bytom	Nakło-Chechło
11 - 15.08.2017	III Runda CMP	Automobilklub Sudecki	Świdnica

Konkurs Aktywności Turystycznej PZM

rok	liczba sklasyfikowanych załóg
2017	27

Poza imprezami centralnymi, w sezonie 2017 roku zostało zorganizowanych 37 imprez turystyki caravaningowej, w których uczestniczyli członkowie PZM - 17 imprez o randze ogólnopolskiej, kilkanaście o randze okręgowej oraz klubowej. Ponadto, na bilans roku 2017 składa się 15 imprez rangi międzynarodowej, w tym: FICC Rally, Europa Rally, Adria Rally, Dahlie Rally, złoty wycieczkowe i wypoczynkowe organizowane przez PZM Travel.

W sezonie 2017 odbyła się kolejna edycja Pucharu Śląska w Jeździe Samochodem z Przyczepą oraz Puchar Śląska w Jeździe Sprawnościowej Pań. Organizatorem imprezy był Klub Turystyki Caravaningowej „Gwarek” z Tarnowskich Gór. Zawody cieszą się coraz większym zainteresowaniem wśród uczestników, bowiem na zlot przybyło ponad 250 osób.

Szkolenia

W 2017 roku GKC zorganizowała naradę szkoleniową dla komandorów, organizatorów imprez ogólnopolskich oraz naradę podsumowującą sezon. Takie spotkania odbyły się w Katowicach oraz Wodzisławiu Śląskim. W spotkaniach uczestniczyło ponad 45 osób.

Współpraca z biurem podróży PZM Travel

Stała współpraca GKC z Biurem PZM Travel przełożyła się na zrealizowanie wielu ciekawych ofert w postaci zlotów caravaningowych, wycieczkowych, skierowanych do turystów zrzeszonych w PZM jak również do turystów indywidualnych.

Imprezy 2017 roku organizowane przez PZM Travel przy współpracy z GKC:

20.05 - 24.05.2017	Zlot wypoczynkowy	PZM Travel	Niemcy
17.05 - 26.05.2017	85 FICC Rally	PZM Travel	Turcja
24.05 - 03.06.2017	Zlot wypoczynkowy	PZM Travel	Szwajcaria
01.06 - 05.06.2017	56.Europa Rallye	PZM Travel	Chorwacja
05.06 - 11.06.2017	Zlot wypoczynkowy	PZM Travel	Chorwacja
18.06 - 24.06.2017	Zlot wycieczkowy	PZM Travel	Chorwacja
24.06 - 12.07.2017	18.Adria Rally	PZM Travel	Chorwacja
02.07 - 09.07.2017	Zlot wycieczkowy	PZM Travel	Słowenia
29.07 - 06.08.2017	Zlot wycieczkowy	PZM Travel	Tarnów
02.09 - 12.09.2017	Zlot wycieczkowy	PZM Travel	Austria
14.09 - 24.09.2017	Zlot wycieczkowy	PZM Travel	Słowenia

Na wniosek GKC, PZM Travel bezprowinijnie prowadzi działania mające na celu ułatwienie turystom zrzeszonym w PZM zgłaszanie się na imprezy międzynarodowe organizowane w ramach przynależności do FICC.

Główna Komisja Caravaningu

W 2017 roku dotyczyło to wyjazdów na następujące imprezy:

17.05 - 26.05.2017	85 FICC Rally	PZM Travel	Turcja
01.06 - 05.06.2017	56.Europa Rallye	PZM Travel	Chorwacja
24.06 - 12.07.2017	18.Adria Rally	PZM Travel	Chorwacja

Poprzez Biuro PZM Travel turyści caravaningowi PZM mają możliwość zaopatrywać się między innymi w karnety CCI, które uprawniają do zniżek na campingach w Europie. Karnety CCI sprzedane w 2017 roku w liczbie 589 szt. świadczą o dużym zainteresowaniu usługami świadczonymi przez PZM Travel. Ponadto, Biuro prowadzi stronę internetową, na której dostępna jest usługa umożliwiająca otrzymanie informacji o warunkach drogowych, przepisach oraz innych ważnych informacjach dla zmotoryzowanych. Ta forma przekazu informacji cieszy się dużym zainteresowaniem wśród subskrybentów.

Dahlie Rallye

W 2017 roku zlot z cyklu Dahlie Rallye został zorganizowany przez Polską Federację Caravaningu i Campingu na campingu nr 26 „Stołowogórski” w Radkowie.

ADRIA Rallye

Międzynarodowy zlot turystów caravaningowych organizowany od 18 lat w Chorwacji cieszy się dużym zainteresowaniem polskich turystów caravaningowych. Grupa PZM od kilku lat jest jedną z liczniejszych zorganizowanych grup turystów uczestniczącą w tych spotkaniach. W trakcie zlotów regularnie co roku organizowane są spotkania reprezentantów Klubów uczestniczących w tych imprezach.

EUROPA Rallye

W 2017 roku zlot z cyklu Europa Rallye zorganizowano w Chorwacji, w miejscowości Njivice. Organizatorem był UKH. W zlocie uczestniczyło 16 załóg reprezentujących PZM.

Budżet GKC

Budżet GKC na 2017 rok wynosił 55.000 zł.

Nowi partnerzy

Współpraca GKC z firmami z branży caravaningowej odniosła pozytywne skutki dla wizerunku PZM. Nawiązanie współpracy z Grupą Elcamp z Krakowa przyczyniło się do współorganizacji Ogólnopolskiego Zlotu Caravaningowego w miejscowości Ryn na Mazurach. W chwili podsumowania sezonu 2017 roku, GKC zaangażowana jest w współorganizację zimowego zlotu caravaningowego w Świeradowie Zdroju oraz II edycji zlotu w Rynie. Grupa Elcamp wspomaga działania GKC w postaci sponsorowania nagród w konkursach.

Po zeszłorocznym zlocie caravaningowym na terenie PTAK Warsaw Expo, w listopadzie 2017 GKC podjęła się pomocy w współorganizacji zlotu przy targach Camper Caravan Show. Zlot był największym wydarzeniem caravaningowym w 2017 roku, w który zaangażowany był PZM. Uczestniczyło w nim 420 załóg i prawie 1000 osób.

GKC nawiązała współpracę z Automobilklubem Sudeckim, którego sekcja caravaningu, przy pomocy członków komisji, podjęła się organizacji III Rundy Caravaningowych Mistrzostw Polski. Z uwagi na walory turystyczne regionu i dobrą bazę campingową, można spodziewać się dłuższej współpracy z Klubem, którego dotychczas główną dziedziną był sport samochodowy i organizacja rajdów.

Podsumowanie sezonu

W roku 2017 ogólnopolskie podsumowanie sezonu turystyki caravaningowej zostało przygotowane przez Śląski Klub Motorowy. W trakcie Gali Caravaningu zostały wręczone trofea zawodnikom i klubom, które sklasyfikowane zostały w pierwszej szóstce klasyfikacji generalnych. W imprezie uczestniczyło ponad 120 osób, które po części oficjalnej wzięły udział w Balu Mistrzów.

Gośćmi specjalnymi byli przedstawiciele organizacji turystycznych z Chorwacji, z którymi kontynuowano rozmowy określające warunki współpracy na rok 2018, mającej na uwadze wszystkich członków PZM.

ZESPÓŁ TORÓW I TRAS

W 2017 roku Zespół Torów i Tras pracował w następującym składzie:

Marian Zupa	przewodniczący
Marek Hejnar	wiceprzewodniczący
Janusz Marnik	członek
Piotr Kuciak	członek

W 2017 roku Zespół Torów i Tras odbył 3 posiedzenia, w tym jedno posiedzenie wyjazdowe w terminie Mistrzostw Europy w Motocrossie w Cieszynie w dniu 19.05.2017 r.

Ważną sprawą do załatwienia w 2017 jest pozyskanie kandydatów na inspektorów dla poszczególnych dyscyplin w sportach motorowych.

1. 06.03.2017 r. posiedzenie w Warszawie

Na pierwszym posiedzeniu Zespołu w dniu 6 marca została przedstawiona informacja z realizacji wykorzystania budżetu za 2016 i został przedstawiony budżet na 2017. Po raz kolejny wynikiem sprawy pozyskania do zespołu kandydatów na inspektorów torów. Pojawiła się szansa, że na następnym posiedzeniu zespołu będzie możliwość przedstawienia członkom kandydata na inspektora.

Przy omawianiu torów motocrossowych pojawił się temat nowo tworzącej się konkurencji na motocyklach Pit-Bikes. Jest to motocykl uniwersalny, który może mieć zastosowanie w takich konkurencjach jak; Motocross, SuperMoto i Cross-Country. Budowa tego motocykla nie pozwala na stosowanie go na klasyczne tory motocrossowe i tory do SuperMoto. Zespół czeka na informacje z GKSM - czy i kiedy motocykle zostaną wykorzystane w ww. konkurencjach. Jeżeli zaistnieje taka potrzeba, zespół przygotuje warunki homologacyjne dla potrzeb odbiorów torów, na których mogłyby być organizowane zawody dla zawodników startujących na tego typu motocyklach.

2. 19.05.2017 r. Cieszyn - siedziba Cieszyńskiego Klubu Motorowego

Głównym celem posiedzenia wyjazdowego była obecność wszystkich członków zespołu podczas odbioru toru przez przedstawiciela FIM Europe przed Mistrzostwami Europy. Była możliwość porównania, jakie wymogi stawia federacja europejska, a jakie są wymagania ZTT. Kolejny ważny punkt tego posiedzenia to omówienie spraw dotyczących bezpieczeństwa na zawodach Mistrzostw Polski, Pucharu Polski i innych zawodach okazjonalnych w Super Moto. W Polsce nie ma typowych torów do Super Moto, a jedynie wykorzystywane są istniejące tory kartingowe. Nie zawsze strefy bezpieczeństwa, które wystarczą dla zawodów kartingowych są wystarczające dla zawodów Super Moto. Dlatego wszyscy inspektorzy dokonujący odbioru toru, podczas inspekcji mają zwrócić szczególną uwagę, czy istniejące na danym obiekcie zabezpieczenie jest wystarczające dla przeprowadzenia zawodów Super Moto.

Ponadto, na posiedzeniu została dokonana ocena już wykonanych inspekcji torów i została przedstawiona lista torów, na których zostanie przeprowadzona inspekcja jeszcze w pierwszym półroczu 2017 roku.

Zostały również przedyskutowane zaktualizowane dokumenty w sporcie motocyklowym i kartingowym.

3. 19.12.2017 r. posiedzenie w Warszawie

Na trzecim, a zarazem ostatnim posiedzeniu w 2017 roku dokonano oceny wykonanych inspekcji i omówiono zgłaszane członkom zespołu przez organizatorów zawodów wnioski i uwagi. Najwięcej czasu zostało przeznaczony na nowo tworzącą się konkurencję jaką są Pit-Bike. Sprawa dotyczy opracowania wytycznych dla torów dla tej konkurencji. Po otrzymaniu przez zespół informacji z GKSM w jakiej formie będą odbywać się zawody i treningi, zostaną przygotowane stosowne wytyczne dla budowy torów dla tej konkurencji.

W posiedzeniu - na zaproszenie Zespołu - uczestniczył inspektor Robert Jaromin. W ciągu roku kol. Jaromin dokonał kilka inspekcji i miał sporo spostrzeżeń i uwag ważnych do wykorzystania w pracach ZTiT.

Podczas posiedzenia przedstawiona została również informacja na temat wykonanych inspekcji torów i tras w 2017 roku.

Najwięcej przeprowadzonych inspekcji związanych było z homologacją torów motocrossowych. W kilku przypadkach wydano zgodę na organizację tylko jednych zawodów, natomiast po uzupełnieniu dokumentacji, czy dokonaniu zalecanych poprawek na torze zaakceptowanym przez ZTiT, zostaną wydane licencje z określonym terminem ważności.

Trasy dla wyścigów górskich były pod stałą kontrolą inspektorów i na każdym zawodach był obecny przedstawiciel ZTiT, który miał za zadanie skontrolowanie wykonania zaleceń związanych z bezpieczeństwem i poinformowania organizatora czy zawody mogą zostać przeprowadzone.

Ostatnim tematem spotkania było zatwierdzenie wysokości opłat za inspekcje oraz została uzupełniona tabelka opłat za wykonanie czynności homologacyjnych toru dla Pit-Bike.

Plan spotkań na 2018 i miejsce odbycia posiedzeń zostanie ustalony na pierwszym posiedzeniu zespołu w 2018 roku.

ZESPÓŁ ds. RZECZOZNAWSTWA

W 2017 roku Zespół pracował w następującym składzie:

Zbigniew Żebrowski	przewodniczący
Dariusz Kałwa	wiceprzewodniczący
Dariusz Skrzypczyk	sekretarz
Janusz Szcześniak	członek
Maciej Szurkowski	członek

W okresie sprawozdawczym (01.01.2017 - 31.12.2017) odbyły się 2 zebrania ZRz.

W 2017 roku Zespół kontynuował realizację przyjętego na początku kadencji (w roku 2015) programu działalności (zamieszczone w sprawozdaniu za 2016 rok). Zespół rozwiązywał powstałe problemy komunikując się między sobą na bieżąco drogą elektroniczną.

Członkowie Zespołu ds. Rzeczoznawstwa oraz Andrzej Zemlak - Kierownik PZM CCR przeprowadzili przegląd programu certyfikacji rzeczoznawców samochodowych, realizowany przez Centrum Certyfikacji Rzeczoznawców PZM. Celem jego przeprowadzenia było stwierdzenie adekwatności systemu certyfikacji rzeczoznawców samochodowych w stosunku do obowiązujących wymagań zawartych w:

- Ustawie z dnia 20 czerwca 1997 roku (z późniejszymi zmianami) - Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity Dz.U. z dnia 27 czerwca 2017 r. poz.1260),
- Normie PN-EN ISO/IEC 17024:2012 roku Ocena zgodności Ogólne wymagania dotyczące jednostek certyfikujących osoby,
- Dokumentie PCA DAC-12 Akredytacja jednostek certyfikujących rzeczoznawców samochodowych - wydanie 4 z dnia 19.05.2015 roku.

Zakres certyfikacji rzeczoznawców samochodowych wynikający z ww. aktów prawnych określony jest w dokumentacji systemu certyfikacji „Księga systemu” i ustalonych procedurach. Dokument ten określa zakres pracy i zadania. Określone są wymagane kompetencje kandydatów i rzeczoznawców samochodowych. Ustalony i obowiązujący jest kodeks etyki zawodowej rzeczoznawcy samochodowego. Ustalone są kryteria certyfikacji, ponownej certyfikacji, zawieszenia i wycofania certyfikatu. Ustalone są metody oceny podczas początkowej i ponownej certyfikacji oraz zasady nadzoru. Nie przewiduje się zmiany zakresu lub poziomu certyfikacji rzeczoznawców samochodowych.

Polityka i cele procesu certyfikacji określone zostały przez Prezesa Polskiego Związku Motorowego w dniu 11.09.2017 roku. Są one aktualne i adekwatne do potrzeb procesu certyfikacji rzeczoznawców samochodowych prowadzonej przez PZM CCR.

Zespół ds. Rzeczoznawstwa współpracował również z Komitetem Technicznym PZM CCR, na bieżąco rozwiązując wspólnie problemy CCR. Komitet Techniczny PZM CCR oceniał stopień spełnienia kryteriów certyfikacji przez kandydatów.

W wyniku zgłaszania przez rzeczoznawców samochodowych problemów z wyceną wartości samochodów importowanych dla urzędów celnych, Zespół przeprowadził wstępne rozpoznanie sprawy. Naczelny Sąd Administracyjny potwierdza, że dokonywane wyceny samochodów przez rzeczoznawców na potrzeby urzędów celnych i sądów administracyjnych nie spełniają wymagań prawnych. Sprawa jest analizowana przez członków Zespołu.

Sygnaly z rynku ubezpieczeń komunikacyjnych wskazują na nieprawidłowości polegające na zaniżaniu kosztów naprawy uszkodzonych pojazdów przez zakłady ubezpieczeniowe. Instytut Wymiaru Sprawiedliwości fakty te potwierdza - na 180 przebadanych spraw o zaniżaniu odszkodowań, tylko jedna wyliczona była prawidłowo. Sposoby likwidacji szkód realizowane są jako wypłata należnej kwoty, wynikającej z kosztorysu z zakresu uszkodzeń, bądź na podstawie kosztorysu opracowanego metodą serwisu i ewentualnych faktur. Zdaniem ZRz, wyliczone odszkodowania nie powinny zależeć od sposobu jego wyliczenia, tj. metody kosztorysowej lub serwisowej, bowiem zakłady ubezpieczeń nie respektują wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego, a w szczególności punktu 15.1 i stosują różne wybiegi, aby odszkodowanie zaniżyć, np. stosowanie części zamiennych alternatywnych (P) w miejsce oryginalnych.

Członkowie ZRz brali czynny udział w XII Forum Ubezpieczeń Komunikacyjnych, które odbyło się 5.XII.2017 r. w Warszawie. Razem z przedstawicielami Polskiej Izby Motoryzacji oraz Ogólnopolskiej Komisji Rzemiosł Motoryzacyjnych krytycznie odnieśli się do podwyżek składki ubezpieczenia komunikacyjnego OC.

Z inicjatywy PIM odbyło się spotkanie jednostek certyfikujących rzeczoznawców samochodowych, w którym brali udział członkowie ZRz. Przedstawiony projekt cyklu szkoleń rzeczoznawców samochodowych nie znalazł aprobaty. Obecny na spotkaniu podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury p. Jerzy Szmit zgłosił również swoje uwagi.

Prowadzenie rzeczoznawstwa ruchu drogowego i techniki samochodowej jest od wielu lat domeną PZM. Zespół z niepokojem obserwuje deprecjację zawodu rzeczoznawcy samochodowego wynikającą z obniżania ustawowych kryteriów wykształcenia i powierzania ekspertyz osobom nieposiadającym udokumentowanej wiedzy w tym zakresie. Stąd też Zespół popiera stanowisko PZM CCR w sprawie certyfikacji rzeczoznawców samochodowych (zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym) bez dzielenia kompetencji na tzw. „sylwetki” lub specjalizacje, jak to bezprawnie czynią pozostałe trzy jednostki certyfikujące w Polsce rzeczoznawców samochodowych.

Nadal niepokojącym zjawiskiem jest spadek liczby kandydatów / rzeczoznawców poddających się procesowi certyfikacji, głównie w wyniku zmniejszenia zapotrzebowania na wykonywanie ekspertyz. Sporo zadań rzeczoznawców samochodowych przejęte jest przez jednostki ubezpieczeniowe, które korzystają z własnych likwidatorów zwanych przez nich rzeczoznawcami.

Nadal większość sądów powołuje biegłych z zakresu rzeczoznawstwa samochodowego spośród osób nie posiadających certyfikatów i nie figurujących na liście ministerstwa.

Ministerstwo prowadzące listę rzeczoznawców samochodowych dokonuje wpisu na listę na podstawie certyfikatów wystawionych przez inne jednostki certyfikujące według tzw. „sylwetek” - niezgodnie z obowiązującą ustawą (art.79a prawa o ruchu drogowym) i w związku z tym rzeczoznawcy certyfikowani w PZM CCR wyrażają swoje niezadowolenie.

Przedstawiciel Zespołu uczestniczy także w posiedzeniach podzespołu Komisji Finansów w Sejmie oraz podzespołu ds. przeglądu ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych w Ministerstwie Finansów.

W dniu 24.10.2017 r. sekretarz ZRz Dariusz Skrzypczyk otrzymał Akt Nadania przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego uprawnienia rzeczoznawcy w zakresie opieki nad zabytkami w dziedzinie: „Zabytki techniki; ocena i wycena zabytków ruchomych”, w specjalizacji: „Opiniowanie i wycena pojazdów zabytkowych, historycznych i kolekcjonerskich, ocena wartości historycznych, artystycznych, naukowych, technicznych i użytkowych zabytków motoryzacji.”

ZESPÓŁ OCHRONY ŚRODOWISKA

W 2017 roku Zespół Ochrony Środowiska pracował w następującym składzie:

Elżbieta Marcinkiewicz	przewodnicząca
Wojciech Grodzki	członek
Andrzej Harasimowicz	członek
Małgorzata Lewandowska	członek
Krzysztof Studziński	członek

Z ramienia Biura Sportu i Turystyki ZG PZM z Zespołem ściśle współpracuje Grażyna Makowska, która od 2010 roku jest członkiem Komisji Ochrony Środowiska działającej przy FIM Europe.

W 2017 roku Zespół odbył dwa posiedzenia.

Licencje Międzynarodowej Federacji Motocyklowej (FIM) dla Komisarza Ochrony Środowiska posiada 9 osób reprezentujących PZM: Elżbieta Marcinkiewicz, Grażyna Makowska, Oliwia Biernacka, Karolina Zawojcka, Wojciech Grodzki, Stanisław Bazela, Maciej Polny, Jacek Bujarski, Dariusz Stypa, a ich uprawnienia były ważne na lata 2015-2016-2017.

W dniu 22.04.2017 w Warszawie przeprowadzono szkolenie dla kandydatów na Komisarzy Ochrony Środowiska PZM. Do egzaminu przystąpili i zdali je wszyscy uczestnicy szkolenia, tj. 33 osoby.

Do dnia 31.12.2017 roku Biuro Sportu i Turystyki ZG PZM wydało 20 nowych licencji. Obecnie uprawnienia komisarza ochrony środowiska PZM posiada 326 osób, a ważne licencje w 2017 roku posiadały 164 osoby.

Światowy Dzień Ochrony Środowiska obchodzony 5 czerwca jest największym i najpopularniejszym dniem pozytywnych działań na rzecz ochrony środowiska na całym świecie. Zespół Ochrony Środowiska zachęcał organizatorów zawodów, imprez motorowych - zwłaszcza 5 czerwca - ale też w ciągu miesiąca (czerwca) do podejmowania i zgłaszanie inicjatyw związanych z ochroną środowiska.

5 czerwca 2017 roku na Kartodromie w Bydgoszczy odbył się I Ogólnopolski Dzień Bezpieczeństwa i Ekologii w PZM. W spotkaniu wzięli udział uczniowie i studenci, przedstawiciele lokalnych władz i Policji oraz członkowie Zespołu Ochrony Środowiska. Młodzież zdobywała doświadczenie za kierownicą SkidCar (pojazd do doskonalenie jazdy), poznawała przy użyciu specjalnego symulatora co się dzieje w samochodzie przy jego dachowaniu. Doświadczeni kierowcy mogli odświeżyć swoją wiedzę nabytą na kursie prawa jazdy w specjalnym bloku „Bezpieczeństwo za kierownicą”. Największą atrakcją były wyścigi elektrycznych bolidów zorganizowane przez Green Power Polska, które fascynowały wszystkich obecnych miłośników motoryzacji. Część dnia poświęcono sprawom ekologii. Młodzież przedstawiała swoje prezentacje m.in. dotyczące poszukiwania alternatywnych źródeł energii oraz omawiano 10 zasad EKO jazdy samochodem osobowym.

Regulamin Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych na 2017 rok został zatwierdzony przez Zespół Ochrony Środowiska PZM w dniu 23.02.2017 roku.

Zespół Ochrony Środowiska ustalił, że powoływanie komisarza ds. ochrony środowiska na imprezy krajowe będzie obowiązkowe i powinna to być osoba wyznaczona przez organizatora.

Obowiązkiem komisarza ds. ochrony środowiska jest sporządzenie sprawozdania ze swoich działań na imprezie, które w terminie 48 godzin po zakończeniu imprezy wysyła pocztą elektroniczną do sekretariatu ZOŚ, a kopię przekazuje gospodarzowi obiektu, dyrektorowi / kierownikowi zawodów oraz obserwatorowi PZM ds. ochrony środowiska, jeśli jest obecny na imprezie.

W 2017 roku Zespół Ochrony Środowiska postanowił wyróżniać tytułem honorowym AMBASADORA OCHRONY ŚRODOWISKA PZM Żużlową Reprezentację Polski. Od 2016 roku godnością AMBASADORA OCHRONY ŚRODOWISKA PZM uhonorowano: Joannę Miller, Krzysztofa Hołowczyca, Bartosza Zmarzlika, Rafała Sonika. Ambasadorem Ochrony Środowiska PZM mogą zostać zawodnicy, którzy uzyskali znaczące tytuły sportowe w uprawianych dyscyplinach.. Ambasador Ochrony Środowiska PZM wspiera ideę ochrony środowiska poprzez przestrzeganie i promowanie Regulaminu Ochrony Środowiska PZM podczas zawodów i imprez oraz reaguje na wszelkie stwierdzone przypadki jego nieprzestrzegania.

ZOŚ w swych długofalowych działaniach na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego człowieka i zrównoważonego rozwoju będzie również promować osoby, które wyróżniają się w tych działaniach i zechcą być „twarzą” tej misji.

W 2017 roku Zespół Ochrony Środowiska otrzymał 153 sprawozdania od komisarzy ds. ochrony środowiska (66 - sport żużlowy, 45 - sport motocyklowy, 13 - sport kartingowy, 29 - sport samochodowy).

W 2017 roku kontynuowano realizację projektu ZOŚ na facebooku #PZMdbamOSrodowisko. Ta forma kontaktu i możliwość propagowania idei ochrony środowiska jest bardzo dobra, świetnie przyjęta przez osoby korzystające z mediów społecznościowych. W ramach projektu odbywały się wizyty, prezentacje, szkolenia, gry i zabawy podczas różnych imprez, np. Mistrzostw Polski w mini żużlu w Gdańsku, Mistrzostw Europy w Motocrossie w Gdańsku, Speedway Grand Prix w Warszawie i Toruniu, Drużynowego Pucharu Świata w Lesznie, Finału Indywidualnych Mistrzostw Europy (SEC) w Lublinie i jeszcze wielu innych.

Ogromną popularnością cieszyły się zdjęcia z planszą #PZMdbamOSrodowisko. Zgromadziliśmy piękną galerię „dbających o środowisko” od naszych ambasadorów: Krzysztofa Hołowczyca i Bartosza Zmarzlika, po międzynarodowe Jury Mistrzostw Świata i Europy organizowanych w Polsce, działaczy, zawodników, młodzież i dzieci. Na wielu zawodach - najczęściej w biurze zawodów, w miejscu kontroli technicznej - ustawiano nasz roll-up „Dbamy o Środowisko”.

Na stronie internetowej PZM, we wszystkich dyscyplinach motorowych, turystyce, BRD przygotowano zakładki „OCHRONA ŚRODOWISKA” zawierające Regulamin Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych, informacje, komunikaty, itp. na temat ochrony środowiska.

Zespół Ochrony Środowiska będzie kontynuował i rozwijał projekt #PZMdbamOSrodowisko oraz zacieśni współpracę z głównymi komisjami PZM w celu lepszego propagowania aspektów ochrony środowiska.

ZESPÓŁ MEDYCZNY

W 2017 roku Zespół Medyczny pracował w następującym składzie:

Krzysztof Gawel	przewodniczący
Beata Mass	wiceprzewodnicząca
Teodor Tutak	członek
Artur Gawłowski	członek
Mariusz Rydzikowski	członek
Piotr Stencel	członek

Pierwsze posiedzenie Zespołu Medycznego odbyło się w Warszawie w dniu 3.03.2017. Przewodniczący ZM zrelacjonował przebieg spotkania z Prezesem PZM i Wiceprezesem PZM, podczas którego poruszano m.in. następujące kwestie:

- 1) zabezpieczenia medycznego w poszczególnych dyscyplinach sportu motorowego,
- 2) badań okresowych i minimalnego wieku dopuszczającego do startów w poszczególnych dyscyplinach sportów motorowych,
- 3) budżetu Zespołu Medycznego,
- 4) terminarza imprez rangi MŚ z wymaganą obecnością CMO (Chief Medical Officer),
- 5) dokumentacji wypadków w sporcie motorowym w zawodach organizowanych w kraju i za granicą,
- 6) ubiorów i wynagrodzenia CMO,
- 7) dopingu w sportach motorowych.

Ponadto:

- wyznaczono CMO na zawody rangi MŚ organizowane w Polsce,
- zaakceptowano zmiany w Regulaminie Medycznym PZM w art. 8 i 9,
- ZM zajęł jednoznacznie negatywne stanowisko w kwestii obniżenia wieku pozwalającego na uprawianie sportów motorowych,
- omówiono tryb i formę spotkania szkoleniowego z lekarzami klubowymi i pełniącymi funkcję lekarza zawodów.

W spotkaniu ZM z lekarzami klubowymi pełniącymi obowiązki lekarza zawodów, a także osób zabezpieczających medycznie imprezy żużlowe, które odbyło się 4.03.2017 wzięło udział 20 osób z różnych ośrodków sportu żużlowego w kraju. Podczas spotkania omówiono szczegółowo Regulamin Medyczny PZM, wymagania dotyczące wyposażenia osobistego zawodników chroniącego przed skutkami wypadków, nowinki techniczne w sporcie żużlowym związane z homologacją środków ochrony osobistej, a także wideo prezentacje przedstawiające wypadki w sporcie motorowym i sposób postępowania służby medycznej po wypadku.

Uczestnicy spotkania jednoznacznie potwierdzili potrzebę organizowania podobnych szkoleń w przyszłości - nie tylko w odniesieniu do sporu żużlowego.

Kolejne posiedzenie ZM odbyło się w dniu 15.12.2017 w siedzibie PZM w Warszawie, na które zaproszony został p. Andrzej Polkowski przedstawiciel Ekstraligi Żużlowej.

Na posiedzeniu m.in. podsumowano spotkanie szkoleniowe z dnia 4.03.2017 zorganizowane przez Zespół Medyczny dla lekarzy klubowych i zabezpieczających zawody żużlowe. Spotkanie uznano za potrzebne i owocne. Podjęto wstępną decyzję o organizacji kolejnego szkolenia w 2018 roku.

Ustalono, iż istnieje potrzeba dokonania zmiany w Regulaminie Medycznym, w związku z czym art. 6 ust. 3 Regulaminu otrzymał nowe brzmienie, tj: „Środki transportu medycznego wymienione w ust 2 wyposażone w łączność radiową oraz sygnały wzrokowe i dźwiękowe ze względu na specyfikę poszczególnych dyscyplin sportu motorowego powinny być rozmieszczone w taki sposób, aby miały możliwość jak najszybszego dotarcia do poszkodowanego i jak najszybszego opuszczenia toru / obiektu. Za właściwe rozmieszczenie środków transportu medycznego spełniającego powyższe warunki odpowiedzialny jest organizator zawodów. Ostateczną decyzję w przypadku jakichkolwiek wątpliwości dotyczących prawidłowego i zgodnego z Regulaminem rozmieszczenia środków transportu medycznego podejmuje lekarz zawodów w porozumieniu z sędzią zawodów.”

W wyniku dyskusji na posiedzeniu wydać komunikat na stronie internetowej PZM o następującej treści: „Zabezpieczenie medyczne poszczególnych dyscyplin sportu motorowego musi być zgodne z zapisami zawartymi w Regulaminie Medycznym PZM. Niedopuszczalne są żadne zmiany, ani wyjątki. ZM przedstawił obecnemu na posiedzeniu przedstawicielowi Ekstraligi Żużlowej p. Andrzejowi Polkowskiemu stanowisko ZM dotyczące obniżenia limitu wieku dla adeptów sportu żużlowego, a także innych dyscyplin sporu motorowego, że ewentualne proponowane przez środowisko zmiany wymagają uregulowań prawnych i nie leżą w gestii ZM. Jednoznacznie negatywnie oceniono również dopuszczenie możliwości dostarczenia mailowo skanu książeczki zdrowia zawodnika do 48 godzin po zawodach, w przypadku kiedy zawodnik zapomniał zabrać jej ze sobą na zawody”.

Na zakończenie ustalono datę następnego posiedzenia ZM na dzień 16.03.2018 r. i kolejne spotkanie szkoleniowe na dzień 17.03.2018 r. w Poznaniu.

ZM na stronie internetowej PZM wydał 2 komunikaty dotyczące dopingu w sporcie motorowym i obowiązujących okresowych badań lekarskich.

Pomiędzy posiedzeniami Zespołu Medycznego jego członkowie zajmowali stanowisko odpowiadając na bieżąco na korespondencję napływającą do ZM.

ZESPÓŁ ds. KOBIEC

W 2017 roku Zespół ds. Kobiet pracował w następującym składzie:

Aleksandra Knyszewska przewodnicząca
Katarzyna Frendl
Kinga Gajewska
Anna Jackowska
Wiktoria Laskus-Kuczyńska
Małgorzata Serbin
Katarzyna Szatkowska

Do zadań Zespołu ds. Kobiet należy koordynowanie i inspirowanie działań w zakresie promocji udziału kobiet w sporcie, w szczególności w sportach motorowych oraz szeroko rozumianej motoryzacji, w tym:

- działania promocyjne i programowe na rzecz zwiększenia uczestnictwa kobiet w sporcie kartingowym, samochodowym, motocyklowym i turystyce,
- działania promocyjne i inspirujące w zakresie zaangażowania kobiet w motoryzację w każdym jej aspekcie,
- współpraca z federacjami międzynarodowymi, zwłaszcza z Komisjami Kobiet przy FIA (Międzynarodowej Federacji Samochodowej) i FIM (Międzynarodowej Federacji Motocyklowej),
- współpraca z Komisją Sportu Kobiet przy Polskim Komitecie Olimpijskim,
- ochrona interesów kobiet w sporcie amatorskim i wyczynowym,
- utrzymywanie kontaktu z zawodniczkami reprezentującymi różne dyscypliny sportu,
- działania na rzecz edukacji i promocji postaw, m.in. przez kształtowanie spójnej komunikacji sportowej w duchu równości i wzajemnego szacunku,
- propagowanie sportu motorowego wśród dzieci i młodzieży oraz zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Do najważniejszych projektów zrealizowanych przez Zespół ds. Kobiet w 2017 roku należało (w kolejności chronologicznej):

- o Wspieranie działań Komisji Kobiet FIM z okazji Dnia Kobiet polegających na propagowaniu sportu motorowego wśród kobiet. 8 marca na stronach Komisji Kobiet FIM były przedstawiane portrety zawodniczek i działaczek sportu motocyklowego z całego świata. Wśród nich znalazły się również członkinie Zespołu ds. Kobiet. Projekt miał za zadanie uświadomić jak dużo kobiet angażuje się w Motorsport - zarówno jako zawodniczki jak i wolontariuszki i osoby funkcyjne - oraz zachęcić pozostałe do spróbowania swoich sił w motoryzacji.
- o Obecność członkini Zespołu Anny Jackowskiej (podróżniczki i pisarki) na VII. edycji Wrocław Motorcycle Show w dniach 31.03 - 2.04. Ania przedstawiła działalność Zespołu oraz poprowadziła prezentację: „Kobieta na motocyklu a mężczyźni..” - w sposób humorystyczny opowiedziała o różnych sytuacjach z jakimi samotnie podróżujące kobiety mogą spotkać się w czasie podróży - ku przestrodze, ale i ku odwadze.
- o Organizacja wyjazdów motocyklowych pod nazwą Polskie Zachwyty Motocyklowe Mazowsze w terminie kwiecień - październik. Udział w spotkaniach był bezpłatny, każdy posiadający motocykl z odpowiednim osprzętowaniem mógł wziąć udział w wyprawach po Mazowszu. Wyjazdy prowadziła Anna Jackowska, która planowała trasy, atrakcje i przybliżała działalność Zespołu ds. Kobiet PZM.

- o Organizacja bezpłatnego jednodniowego wyjazdu motocyklowego dla Kobiet z okazji Międzynarodowego Dnia Motocyklistki, który co roku wypada w pierwszą sobotę maja. Koordynatorem wydarzenia była Anna Jackowska, która zorganizowała grupę oraz zaplanowała trasę przejazdu do Pracowni Rękodziela Ludowego w Nieborowie, gdzie odbyły się różnorakie warsztaty.
- o Promowanie sportów motorowych, turystyki motorowej kobiet oraz działalności Zespołu ds. Kobiet przy zawodach 2017 LOTTO Warsaw FIM Speedway Grand Prix of Poland w dniu 13 maja. Zawody odbyły się na PGE Narodowym w Warszawie. Gościem specjalnym na stanowisku Zespołu była Inez Adamska - pilot rajdowy, która zaprezentowała również swój samochód rajdowy. Auto było dodatkową atrakcją dla odwiedzających stanowisko. Członkinie przybliżyły zainteresowanym działalność Zespołu ds. Kobiet oraz specyfikę zawodów samochodowych i motocyklowych. Dodatkowo, Małgorzata Serbin (Mistrzyni Polski w Wyścigach Samochodowych) oraz Anna Jackowska dzieliły się doświadczeniami.
- o Pomoc w organizacji Mistrzostw Europy Kobiet w Motocrossie w dniach 20 - 21 maja 2017 r. w Cieszynie, w których wzięło udział 28 zawodniczek z 15 państw. Zespół wspólnie pracował nad promocją wydarzenia poprzez media społecznościowe oraz przygotował pamiątkowe koszulki oraz zestawy upominkowe dla zawodniczek.
- o Wsparcie logistyczne startów trzech zawodniczek: Joanny Modrzewskiej, Patrycji Komko oraz Agnieszki Smolińskiej w Mistrzostwach Europy Enduro. Motocyklistki wzięły udział w trzech rundach cyklu: w Estonii, Niemczech oraz na Słowacji. Agnieszka Smolińska oraz Joanna Modrzewska zostały sklasyfikowane na trzecim miejscu w klasyfikacji zespołowej podczas zawodów na Słowacji, zdobywając tytuł drugich wicemistrzyń Europy.
- o Organizacja stoiska Zespołu ds. Kobiet w PTAK WARSAW EXPO podczas III edycji Targów Motoryzacyjnych Warsaw Moto Show w dniach 27 - 29 października. Obecne na stoisku Anna Jackowska oraz Małgorzata Serbin promowały europejski projekt kartingowy FIA EUROPEAN YOUNG WOMEN PROGRAMME organizowany przez FIA w ramach programu Unii Europejskiej Erasmus+. Polska jest jednym z 8 krajów organizujących eliminacje. Projekt ma na celu wypromowanie aktywności młodych dziewczyn w wieku 13 - 18 lat w sporcie motorowym, wyrównywanie szans, aktywizację i podnoszenie wiary w siebie. Polskie eliminacje do projektu odbędą się w dniach 26 - 27 maja w Tychach oraz 11 - 12 sierpnia w Rzeszowie. Na stoisku prezentowano również między innymi biuletyny Zespołu, pierwszy kart Roberta Kubicy, motocykl oraz inne drobne materiały. Polski Związek Motorowy był partnerem III edycji Targów Motoryzacyjnych Warsaw Moto Show.

Od 2014 roku Zespół ds. Kobiet wydaje biuletyny zawierające aktualne informacje na temat aktywności kobiet w sporcie samochodowym, motocyklowym, kartingu, turystyce, pojazdach zabytkowych oraz samej działalności Zespołu. W 2017 roku projekt był kontynuowany. Redaktorem naczelnym wydawnictwa jest Katarzyna Frenzl, redaktor naczelna znanego portalu motoryzacyjnego, która opracowuje materiały we współpracy ze wszystkimi członkiniami Zespołu. Biuletyny w wersji on-line dostępne są na stronie www.pzm.pl, w dziale dedykowanym kobietom w motoryzacji. Członkinie Zespołu prowadzą fanpage w mediach społecznościowych, gdzie umieszczają informacje o kobietach w motoryzacji nie tylko z Polski, ale całego świata. Poprzez facebook'a są w kontakcie z polskimi zawodniczkami oraz fankami motorsportu.

Zespół ds. Kobiet podczas całego sezonu 2017 współpracował z Główną Komisją Sportu Samochodowego PZM oraz Główną Komisją Sportu Motocyklowego PZM w zakresie monitorowania i propagowania uczestnictwa kobiet w zawodach samochodowych i motocyklowych.

ZESPÓŁ ds. ODZNACZEŃ I WYRÓŻNIEŃ

W 2017 roku Zespół ds. Odznaczeń i Wyróżnień pracował w następującym w składzie:

Waldemar Czerniak	przewodniczący
Tomasz Kałwa	członek
Wojciech Morawski	członek
Stanisław Szelichowski	członek

Zespół rozpatrywał i opiniował wnioski o nadanie odznak honorowych PZM i tytułów „Zasłużony dla PZM” kierowane do Zespołu w związku z podsumowaniem sezonu lub obchodami jubileuszowymi np. 70-lecie Klubu STAL Gorzów Wlkp., 40-lecie Automobilklubu Zamojskiego, Automobilklubu Stargardzkiego, Automobilklubu Mysłowickiego, 30-lecie Wschowskiego Klubu Motorowego.

W 2017 roku obchodziliśmy jubileusz 40-lecia organizacji przez Polski Związek Motorowy turniejów BRD i z tej okazji odznakami honorowymi PZM zostało uhonorowanych, poza działaczami struktur klubowych i okręgowych, również wiele osób współpracujących z PZM przy organizacji turniejów, w tym przedstawiciele administracji lokalnej, jednostek Policji, władz oświatowych i środowiska nauczycieli.

W minionym roku obchodziliśmy również 60-lecie funkcjonowania w strukturach Polskiego Związku Motorowego Biur Turystyki PZM i z tej okazji wielu pracowników Okręgowych Biur Turystyki PZM oraz Spółki PZM Travel zostało wyróżnionych odznakami honorowymi PZM.

Poniżej prezentujemy statystykę przyznanych w 2017 roku wyróżnień:

<u>nazwa odznaki, wyróżnienia</u>	<u>liczba uhonorowanych osób</u>
tytuł „Zasłużony dla PZM”	8
Złota Odznaka Honorowa PZM	71
Srebrna Odznaka Honorowa PZM	139
Brązowa Odznaka Honorowa PZM	149

W dniu 27 grudnia 2017 dotarła do nas wiadomość o śmierci Stanisława Szelichowskiego - członka ZWO od 1999 roku, jednego z twórców karteringu w Polsce, dziennikarza motoryzacyjnego, autora wielu publikacji książkowych z dziedziny motoryzacji.

CENTRUM CERTYFIKACJI RZECZOZNAWCÓW PZM

1. Dokumenty prawne dotyczące certyfikacji rzeczoznawców samochodowych nie uległy zmianie w 2017 roku. Obowiązują:
 - 1.1. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 roku (z późniejszymi zmianami) - Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity Dz.U. z dnia 27 czerwca 2017 r. poz.1260)
 - 1.2. PN-EN ISO/IEC 17024: 2012 r. Ocena zgodności Ogólne wymagania dotyczące jednostek certyfikujących osoby
 - 1.3. DAC-12 Program akredytacji jednostek certyfikujących rzeczoznawców samochodowych, wydanie 4 z dnia 19.05.2015 r.

2. Zasadnicze zmiany w dokumentacji systemu certyfikacji PZM CCR

Dokumentacja systemu certyfikacji rzeczoznawców samochodowych jest opracowana z uwzględnieniem wymagań prawnych określonych w punkcie 1.

Do Księgi Systemu PZM CCR wydanie siedemnaste z dnia 8 września 2015 roku zostały wprowadzone zmiany wynikające z oceny PCA, rezygnacji ze stanowiska Prezesa PZM przez Pana Andrzej Witkowskiego i objęciem tego stanowiska przez Pana Michała Sikorę oraz analizy działań korygujących i zapobiegawczych

Niezależnie wprowadzone zostały zmiany w dokumentach, wynikające z przeglądu danych i działań korygujących.

W wyniku oceny kontrolnej PCA przeprowadzono ocenę dokumentacji w PCA w dniach od 20.03.2017 do 24.04.2017 roku. Stwierdzono 2 niezgodności i 6 spostrzeżeń. Po przeanalizowaniu Raportu PCA z oceny A-395-2017 z dnia 24.04.2017 podjęte zostały działania korygujące. Przy piśmie PZM CCR z dnia 19 czerwca 2017 została wysłana do PCA zmieniona dokumentacja. PCA pismem z dnia 26.06.2017 roku poinformowało PZM CCR o zamknięciu niezgodności.

3. Skargi

Nie stwierdzono odwołań od procesu certyfikacji rzeczoznawców samochodowych.

W 2017 roku wpłynęła jedna skarga z Sądu Rejonowego dla Wrocław-Śródmieście Wydział V Karny z Wrocławia w sprawie Pana Marka Iwickiego (nr rej. 003/II). Pan Marek Iwicki posiadał certyfikat rzeczoznawcy samochodowego nr 003/II. Ważność certyfikatu upłynęła 26 czerwca 2008 roku. Certyfikat nie został przedłużony przez PZM CCR.

4. Działalność certyfikacyjna PZM CCR w 2017 roku

Działalność certyfikacyjna PZM CCR w 2017 roku prowadzona jest na podstawie programu certyfikacji rzeczoznawców samochodowych PRC-01 wydanie dziewiąte z dnia 21.04.2016 roku. (Zmiana kryteriów certyfikacji i procesu egzaminowania).

W 2017 roku przeprowadzono 10 egzaminów dla kandydatów i rzeczoznawców samochodowych. Wydano 91 certyfikatów (w 2016 roku 68). Po raz pierwszy wydano 11 certyfikatów (w 2016 roku - 11). W dniu 31.12.2016 r. ważne były 240 certyfikaty. Nie było potrzeby cofnięcia lub zawieszenia certyfikatów.

Komitet Programowy, na posiedzeniu w dniu 30 maja 2017 roku, podjął 5 uchwał w sprawach: Polityki certyfikacji PZM CCR, oceny realizacji programu certyfikacji rzeczoznawców samochodowych, analizy zagrożeń procesu certyfikacji i ponownej certyfikacji rzeczoznawców samochodowych, oceny zachowania bezstronności w procesie certyfikacji oraz wniosek o powołanie Komitetu Programowego i Komitetu Technicznego. Prezes Polskiego Związku Motorowego przychylił się do wniosku i powołał oba Komitety.

Komitet Techniczny w 2017 roku odbył 12 spotkań. Wydał orzeczenia oceniające spełnienie kryteriów i potwierdzenie kompetencji rzeczoznawców, którzy poddani byli egzaminom, poddawał analizie zachowanie poufności i bezstronności egzaminatorów. Nie stwierdzono wystąpienia konfliktów interesów w procesie certyfikacji, w wyniku podjętych działań zapobiegawczych.

W dniu 05.12.2017 przeprowadzony został przez Komitet Techniczny przegląd programu certyfikacji. KT stwierdził brak uzasadnienia pisania testów przy czwartej certyfikacji, jeśli poprzednie wyniki testów były powyżej 70%. Sprawa będzie przedstawiona podczas oceny PCA w 2018 roku.

W dniu 11.12.2017 przeprowadzony został przegląd systemu zarządzania PZM CCR. Problemem jest brak specjalistycznego programu do obróbki danych rzeczoznawców samochodowych i nadmiar zapisów.

5. Wyniki audytów

PCA przeprowadziło ocenę kontrolną w postaci przeglądu dokumentacji. Informacja na ten temat jest w punkcie 2.

Audyt wewnętrzny został przeprowadzony w listopadzie 2017 roku. Raport jest w trakcie analizowania i podejmowania działań korygujących.

6. Działania korygujące i zapobiegawcze

Prowadzona jest na bieżąco karta działań korygujących / zapobiegawczych w latach 2016 - 2017 z wykorzystaniem stosownego formularza. Wszystkie niezgodności i spostrzeżenia są wpisywane na bieżąco.

7. Informacje zainteresowanych stron w odniesieniu do wymagań normy

W wyniku informacji uzyskanych od rzeczoznawców samochodowych, zapraszanych do ponownej certyfikacji w PZM CCR, wpłynęły pytania „czy dalej stosowany jest test”. Na odpowiedź potwierdzającą było stwierdzenie, że TUVPOL Sp. z o.o. we Wrocławiu nie stosuje testów przy ponownej certyfikacji.

8. Ochrona bezstronności

Ochrona bezstronności w PZM CCR jest realizowana zgodnie z Uchwałą nr 6/2017 Komitetu Programowego PZM CCR z dnia 30 maja 2017 roku.

Struktura organizacyjna PZM CCR nie ma powiązań zagrażających bezstronności działań certyfikacyjnych. Członkowie Komitetu Programowego i Komitetu Technicznego nie wywierają nacisków na Kierownika sugerujących ułatwienia w procesie certyfikacji konkretnych osób. Potencjalne konflikty interesów są zgłaszane i zapisywane. Kierownik podejmuje działania zapobiegawcze.

Egzaminatorzy nie prowadzą szkoleń dla kandydatów i rzeczoznawców samochodowych. Informacje o szkoleniach przekazywane przez PZM CCR nie uzależniają i nie sugerują możliwości obniżania wymagań kwalifikacyjnych przy certyfikacji.

Ww. uchwała nr 6/2017 Komitetu Programowego jest umieszczona na stronie internetowej PZM CCR.

KOMISJA ds. ROZDZIAŁU ŚRODKÓW

Do dnia 19 lipca 2017 roku Komisja pracowała w następującym składzie:

Andrzej Witkowski	Prezes Związku	- przewodniczący
Michał Sikora	Wiceprezes ZG PZM	- wiceprzewodniczący
Grzegorz Lewandowski	Skarbnik ZG PZM	- członek
Barbara Henig	Dyrektor BFiA ZG PZM	- członek

W związku ze zmianą na stanowisku Dyrektor Biura Finansów i Administracji - Prezydium ZG PZM w dniu 19 lipca 2017 r. dokonało zmiany w składzie Komisji poprzez odwołanie ze składu Pani Barbary Henig i powołanie do składu Komisji Pani Magdaleny Kołodziejczyk.

W związku z rezygnacją Prezesa PZM Andrzeja Witkowskiego z pełnionej funkcji, uchwałą Prezydium ZG PZM z dnia 18 października 2017 r. w składzie Komisji wprowadzono następujące zmiany :

- ze składu Komisji odwołano Andrzeja Witkowskiego,
- funkcję przewodniczącego Komisji powierzono dotychczasowemu wiceprzewodniczącemu Michałowi Sikorze,
- do składu Komisji powołano Arkadiusza Słasę powierzając funkcję wiceprzewodniczącego.

Komisja zakończyła działalność w roku 2017 w składzie:

Michał Sikora	Prezes Związku	- przewodniczący
Arkadiusz Słasara	Wiceprezes ZG PZM	- wiceprzewodniczący
Grzegorz Lewandowski	Skarbnik ZG PZM	- członek
Magdalena Kołodziejczyk	Dyrektor BFiA ZG PZM	- członek

Komisja dokonywała rozdziału środków z działu VI preliminarza budżetowego ZG PZM 2017 w oparciu o uchwałę ZG PZM nr 92/2007 z dnia 17.11.2007 r. w sprawie zasad przyznawania dofinansowania i darowizn w PZM z późniejszymi zmianami, rozpatrując wnioski składane przez organizatorów zawodów i imprez, zawodników, główne komisje, zespoły oraz biura ZG PZM.

W roku sprawozdawczym Komisja rozpatrzyła 33 wnioski, podejmując 28 uchwał o dofinansowaniu bądź przekazaniu darowizny z przeznaczeniem na częściowe pokrycie kosztów:

- organizacji zawodów sportowych, imprez sportów popularnych i turystyki motorowej, pojazdów zabytkowych oraz promujących zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- treningów i szkoleń oraz przygotowań do udziału utalentowanych zawodników kadry narodowej w zawodach poza granicami Polski,
- wydawnictw jubileuszowych, periodycznych i promocyjnych,
- zamówienia na wykonanie legitymacji - kart członkowskich (System Zarządzania Obrotem Kartami „SZOK”) oraz odznak honorowych PZM w Mennicy Polskiej Sp. z o.o.

Specyfikację rodzajową środków rozdzielonych przez Komisję w 2017 roku obrazuje poniższa tabela.

	<i>plan 2017</i>	<i>wykonanie 2017</i>
środki ogółem (w zł)	380.000,00	344.084,21
w tym dla ZO PZM (czytaj klubów) (w zł)	240.000,00	224.075,00
w tym dla ZG PZM (czytaj gł. komisji, biur) (w zł)	140.000,00	120.009,21
w podziale na sporty i działalność pozasportową (w zł):		
sport samochodowy		64.000,00
sport żużlowy		28.000,00
sport kartingowy		20.000,00
sport motocyklowy		139.626,91
turystyka i sport popularny		15.500,00
pojazdy zabytkowe		10.000,00
bezpieczeństwo ruchu drogowego		18.000,00
wydawnictwa, promocja		6.500,00
inne, w tym wnioski gł. komisji, biur ZG		42.457,30

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Struktura organizacyjna

W okresie 2017 roku struktura organizacyjna działalności gospodarczej Polskiego Związku Motorowego nie uległa zmianie.

Polski Związek Motorowy pozostawał w 2017 roku i nadal pozostaje jedynym wspólnikiem czternastu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, posiadając w każdej z nich 100% udziałów, w tym:

- 12-stu spółek PZM OZDG zlokalizowanych na terenie całego kraju i prowadzących działalność w zakresie szkolenia kierowców, usług motoryzacyjnych w stacjach obsługi i stacjach kontroli pojazdów, pomocy drogowej, handlu hurtowego i detalicznego artykułami motoryzacyjnymi, handlu pojazdami samochodowymi, wynajmu aut, sprzedaży winiet i usług turystycznych krajowych i zagranicznych, usług świadczonych na przejściach granicznych, kantorów wymiany walut, giełd samochodowych, parkingów, usług rzeczoznawstwa, pośrednictwa ubezpieczeniowego i innych,
- PZM Autotour sp. z o.o. w Warszawie - specjalistycznej spółki zajmującej się przede wszystkim usługami typu assistance - drogowe, domowe, turystyczne, medyczne, prawne,
- PZM Holding sp. z o.o. w Warszawie - spółki konsultingowej, zajmującej się na zlecenie ZG PZM koordynacją działalności gospodarczej PZM, monitoringiem i wsparciem spółek, zarządzaniem majątkiem PZM i likwidacją szkód majątkowych dla towarzystw ubezpieczeniowych.

Obok wyżej wymienionych podmiotów gospodarczych ze 100%-owymi udziałami Związku, funkcjonują również spółki związane pośrednio z Polskim Związkiem Motorowym, w tym:

- PZM-Travel sp. z o.o. w Warszawie, w której udziałowcem jest PZM Holding sp. z o.o., spółka działająca w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego, usług turystycznych i sprzedaży winiet,
- Spółki komandytowe utworzone przez spółki PZM OZDG sp. z o.o. w Białymstoku, Katowicach i Lublinie - ukierunkowane na obsługę ruchu na przejściach granicznych,
- Centrum Szkolenia Motorowego sp. z o.o. w Opolu, która w 2015 roku została utworzona przez PZM OZDG sp. z o.o. w Opolu w celu prowadzenia wyłącznie działalności w zakresie usług szkolenia motorowego.

Baza usługowo-handlowa spółek PZM

Baza usługowo-handlowa spółek Polskiego Związku Motorowego w podstawowych sferach działania według stanu na 31 grudnia 2017 roku przedstawia się następująco:

- 75 stacji kontroli pojazdów - w 2017 roku ich liczba zmniejszyła się o jedną stację,
- 23 ośrodki szkolenia motorowego (łącznie z opolską spółką CSM) - w ostatnim roku stan posiadania PZM w zakresie szkolenia kierowców uległ dalszemu zmniejszeniu o pięć ośrodków,
- 20 stacji obsługi (w tym w 4-ch obiektach obok obsługi serwisowej oferowane są także usługi blacharsko-lakiernicze) - stan posiadania uległ zmniejszeniu o jedną stację,
- 5 salonów sprzedaży samochodów osobowych i dostawczych (a w Lublinie też jednośladow) - bez zmian,
- 7 sklepów bądź punktów sprzedaży detalicznej i hurtowej - są to głównie niewielkie sklepy lub stoiska oferujące akcesoria, oleje i w niewielkim zakresie części zamienne, zlokalizowane najczęściej w salonach samochodowych bądź stanowiące zaplecze magazynowe dla stacji naprawczych, w 2017 roku nastąpiło zmniejszenie ich liczby o 1 punkt,
- 2 stacje paliw - zmniejszenie o jedną stację,
- 9 delegatur granicznych i filii tychże delegatur, świadczących usługi wymiany walut, ubezpieczeniowe, drobny handel detaliczny i małą gastronomię - w 2017 ich liczba zmniejszyła się o 4,

Działalność gospodarcza

- 33 punktów przyjmowania zleceń na usługi rzeczoznawstwa - w 2017 roku przybyły 2 punkty,
- 9 pracowni psychologicznych badania kierowców i kandydatów na kierowców - bez zmian w 2017 roku,
- 5 parkingów (przybył jeden)
- 2 giełdy pojazdów samochodowych.

Zmiany ilościowe bazy usługowo-handlowej spółek PZM jakie nastąpiły w 2017 roku, podobnie jak w poprzednich latach, determinowane były sytuacją ekonomiczną poszczególnych rodzajów działalności i bardzo ograniczonymi finansowymi możliwościami budowy/zakupu nowych placówek. Zeszły rok był już kolejnym, w którym występowały niekorzystne tendencje w szkoleniu kierowców związane z sytuacją demograficzną, konkurencją prywatnych szkół nauki jazdy. Względy ekonomiczne zadecydowały też o rezygnacji z prowadzenia jednej ze stacji paliw - marża w tej działalności jest bardzo niska (zysk operacyjny wyniósł tu w 2017 roku zaledwie 0,1 %).

Podstawowe wyniki ekonomiczne spółek PZM w 2017 roku

Na podstawie sprawozdań finansowych spółek PZM, podstawowe wyniki ekonomiczne działalności gospodarczej Związku za 2017 rok przedstawiają się następująco:

- przychody ogółem wyniosły 261,7 mln zł wykazując 2,1%-owy wzrost (kwotowo o 5,2 mln zł) w porównaniu z rokiem poprzednim; przy czym najpoważniejsze zwiększenia obrotów odnotowano w spółkach:
 - PZM Gdynia o 3.361 tys. zł (o 25,6%) - głównie w sprzedaży samochodów marki Peugeot i Fiat oraz usługach stacji obsługi,
 - PZM Olsztyn o 5.677 tys. zł (o 11,2%) - głównie w sprzedaży samochodów marki Peugeot oraz usługach stacji obsługi,
 - PZM Kraków o 2.222 tys. zł (o 9,4%) - głównie w sprzedaży samochodów marki Fiat, Jeep oraz usługach blacharskich i lakierniczych,
 - PZM Lublin o 2.189 tys. zł (o 7,0%) - głównie w sprzedaży samochodów marki Fiat oraz usługach stacji obsługi, warsztatu blacharsko-lakierniczego,
- koszty ogółem wzrosły o 3,4 %, a więc ich wzrost przewyższył wzrost przychodów,
- w 2017 roku spółki PZM osiągnęły łącznie zysk netto w wysokości 18,5 tys. zł, mniejszy o 3.296 tys. zł w porównaniu do poprzedniego roku, o czym przesądziły straty dwu spółek (PZM OZDG Kraków i PZM Autotour),
- W 2017 roku najkorzystniejsze wyniki odnotowano w spółkach:
 - PZM OZDG w Olsztynie - 422,9 tys. zł zysku netto,
 - PZM OZDG we Wrocławiu - 390,2 tys. zł zysku netto,
 - PZM OZDG w Katowicach - 359,8 tys. zł zysku netto,
 - PZM OZDG w Poznaniu - 304,8 tys. zł zysku netto,
 - PZM OZDG w Gdyni - 231,2 tys. zł zysku netto.

Analiza wyników ekonomicznych wykazuje, że po trzech latach stabilizacji przychodów - mamy w 2017 roku wzrost przychodów ogółem - przy wyraźnym wzroście przychodów spółek: „dealerskich”: olsztyńskiej, lubelskiej, krakowskiej i gdyńskiej.

Wzrost sprzedaży w spółkach „dealerskich” spowodował wzrost udziału tej działalności w strukturze przychodów ogółu działalności gospodarczej PZM do poziomu 33,9 %. Rentowność tej działalności jest ciągle niewysoka i daje zaledwie 1% zysku operacyjnego ogółu działalności gospodarczej PZM, ale perspektywiczna.

Udział przychodów z SKP uległ w 2017 roku zmniejszeniu z 10,7% do 10,1 % ogółu przychodów.

Największe spadki przychodów w 2017 roku zanotowano w działalności gospodarczej assistance o 9,9% kwotowo o 6.159 tys. zł) - choć złożyły się na to okoliczności pozostające poza wpływem PZM.

Działalność gospodarcza

Mniejsze spadki przychodów odnotowano w handlu paliwami (o 6%) i szkoleniu kierowców (o 5,9%) oraz rzeczoznawstwie (o 1,3 %). Wzrost przychodów natomiast nastąpił poza działalnością dealerską (o 18,5%), także w poddzierżawach (o 1,4%).

Co ważne, wzrost przychodów w działalności dealerskiej w 2017 roku przełożył się na wzrost zysku operacyjnego z tej działalności: o ile w roku poprzednim działalność ta wygenerowała stratę operacyjną (- 327,7 tys. zł) - to w roku 2017 zysk operacyjny wzrósł tu o 506,7 tys. zł do poziomu: 179 tys. zł. Podobnie odnotujemy poprawę o 177,2 tys. zł zysku operacyjnego wypracowanego w działalności finansowej (wypracowanego dzięki staraniom o optymalizację tych kosztów), oraz poprawę zysku o 26,3 tys. zł w handlu paliwami.

W 2017 roku spadek przychodów w szkoleniu kierowców wyniósł 5,9%, jednak zrealizowane w ostatnich trzech latach działania oszczędnościowe pozwoliły na utrzymanie niewielkiej rentowności tej działalności (149,1 tys. zł zysku operacyjnego) i co ważne wypracowanie wzrostu zysku operacyjnego w ciągu tego roku o 90,7 tys. zł. Zysk operacyjny wypracowały tu głównie spółki we Wrocławiu (137 tys. zł), Łodzi (22,1 tys. zł) i Katowicach (13,8 tys. zł). Odwlekanie wprowadzenia nowych regulacji w prawie o ruchu drogowym pogarsza rentowność tej działalności.

Działalność stacji serwisowych (w tym stacji kontroli pojazdów, stacji obsługi wykonujących usługi mechaniczne i blacharsko-lakiernicze) pozostała prawie bez zmian: przychody w roku 2017 wyniosły 46.576,6 tys. zł, a w roku 2016 było to 46.695,1 tys. zł i przyniosła działalności gospodarczej PZM w roku 2017 łącznie 17,8 % ogółu przychodów - więc nieco mniej niż w roku 2016 (18,2 % przychodów).

Mimo to, stacje obsługi i kontroli pojazdów oraz warsztaty, nadal stanowią największe źródło zysków operacyjnych spółek. Zysk operacyjny tych stacji wyniósł w 2017 roku łącznie 9.165,7 tys. zł (w 2016 roku łącznie było to 10.815,2 tys. zł) i był on o 15,3% (kwotowo o 1.649,5 tys. zł) niższy niż w poprzednim roku, a udział tej działalności w strukturze zysków operacyjnych wypracowywanych w działalności gospodarczej PZM wzrósł z 51,7 % do 52,7 % (w 2016 roku wynosił on 49,5%) - choć wpływ na to miała strata operacyjna na działalności assistance.

Nadal systematycznie obniża się rentowność stacji kontroli pojazdów z uwagi na utrzymywanie przez administrację rządową od września 2004 roku na niezmiennym poziomie cen regulowanych, (przypomnijmy, że w tym okresie nastąpiła tu również podwyżka podatku VAT o 1%, która nie została zrekompensowana).

W 2017 roku nastąpił spadek przychodów z działalności rzeczoznawstwa o 1,3%, do poziomu 2.839,4 tys. zł. Przy nieznacznym, malejącym, wynoszącym 1,1%, udziale w obrotach PZM, działalność ta przyniosła zysk operacyjny w wysokości 154,6 tys. zł - niestety niższy niż w roku poprzednim (274,9 tys. zł).

Udział przychodów z handlu paliwami w całości przychodów z działalności gospodarczej PZM zwiększył się z 6,8% do 7,1%, przynosząc zysk operacyjny spółce w Olsztynie (71,4 tys. zł) i straty operacyjne spółkom w Katowicach (-61,9 tys. zł) i Opolu. Spółka w Opolu zakończyła już działalność w handlu paliwami.

Ponadto, PZM kontynuował w 2017 roku działalność gospodarczą w zakresie poddzierżawiania powierzchni biurowej i handlowej, handlu, parkingów i organizacji giełd pojazdów używanych. Wśród tych działalności do najbardziej dochodowych zaliczyć należy poddzierżawy - 2.000 tys. zł zysku operacyjnego oraz giełdy i parkingi - 715,7 tys. zł zysku operacyjnego.

Działalność inwestycyjna

Wydatki poniesione przez Polski Związek Motorowy na inwestycje, remonty i regulowanie spraw własnościowych nieruchomości PZM w 2017 roku wyniosły łącznie 2.386,4 tys. zł i były wyższe niż w roku 2016 (1,49 mln. zł), ale wyraźnie niższe niż w poprzednich latach (w roku 2015: 3,1 mln zł i w roku 2014: 3,4 mln zł). Umiarkowana skala tych wydatków spowodowana była ograniczonymi środkami finansowymi.

Do najpoważniejszych zadań zrealizowanych lub kontynuowanych w 2017 roku, a sfinansowanych ze środków Związku pochodzących głównie z amortyzacji bądź sprzedaży nierentownych nieruchomości należały:

- budowa OSKP w Siemiatyczach przy ul. Kościuszki (1.108,6 tys. zł),
- dostosowanie autosalonu w Lublinie do wymagań FIAT (213 tys. zł),
- zakup lokali w Gdańsku w realizacji ustaleń z władzami tego miasta, a dotyczących uzyskania przez PZM praw do działki przy ul. Kartuskiej (206,2 tys. zł),
- wykonanie pawilonu, instalacji nawadniającej i zasilenia elektrycznego na torze w Bydgoszczy przy ul. Fordońskiej (185,8 tys. zł).

Ponadto, wykonano szereg zadań o charakterze remontowym. Typowe przykłady - spośród wielu tego rodzaju zrealizowanych zadań - to:

- prace adaptacyjno remontowe w Inowrocławiu przy ul. Roosevelta (106,4 tys. zł),
- remont i modernizacja instalacji w Opolu w budynku przy ul. Powstańców Śląskich (96,9 tys. zł),
- remont budynku w Warszawie przy ul. Górczewskiej (56,3 tys. zł),
- prace remontowe w Poznaniu przy ul. Czarnkowskiej (55,6 tys. zł),
- naprawa dachu w Lesznie przy ul. 17 Stycznia (28,0 tys. zł).

Niezależnie od powyższych wydatków inwestycyjnych finansowanych bezpośrednio przez PZM, spółki realizowały z własnych środków bądź kredytów zadania inwestycyjne obejmujące w 2017 roku głównie: zakupy urządzeń technicznych i pojazdów, przebudowy, remonty i modernizacje budynków oraz zakup pojazdów, oprogramowania i sprzętu informatycznego.

W 2017 roku wydatki inwestycyjne spółek ze środków własnych wyniosły łącznie 8,1 mln zł (w poprzednim roku było to 4,1 mln zł). Największe wydatki inwestycyjne:

- we Wrocławiu spółka wydała 1,34 mln zł i wydatki dotyczyły głównie środków transportu, budynków i budowli, narzędzi, przyrządów i wyposażenia,
- w Łodzi spółka wydała 1,26 mln zł i wydatki dotyczyły głównie budowy nowej OSKP w Poddębicach, zakupu maszyn i urządzeń oraz środków transportu,
- w Lublinie spółka wydała 0,99 mln zł głównie na urządzenia, środki transportu, wyposażenie autosalonu, remonty i modernizacje budynków,
- w Poznaniu spółka wydała 0,9 mln zł głównie na okresowe przeglądy budynków i ich naprawy,
- w Bydgoszczy spółka wydała 0,57 mln zł głównie na prace przy torze kartingowym, remonty i adaptacje pomieszczeń, zakupy urządzeń,
- w Olsztynie spółka wydała 0,52 mln zł głównie na dostosowanie autosalonu do standardu producenta, zakup samochodów zastępczych, sprzęt informatyczny,
- Spółka Autotour wydała 0.51 mln zł głównie na zakup pojazdów,
- w Gdyni spółka wydała 0,48 mln zł głównie na remont i modernizację autosalonu przystosowanie do standardów producenta,
- w Opolu spółka wydała 0,46 mln zł głównie na nabycie nieruchomości dotychczas dzierżawionej.

W pozostałych spółkach, w większości przypadków, poziom środków przeznaczanych na inwestycje utrzymał się na niższym poziomie. Nadal występuje bardzo duże zapotrzebowanie spółek na środki finansowe na inwestycje, jednak spółki dysponują stosunkowo niewielkimi środkami własnymi i pozyskiwanymi ze Związku, pozwalającymi niemal wyłącznie na dokonywanie najpilniejszych zakupów urządzeń i wyposażenia technicznego, pojazdów, a także systemów i sprzętu informatycznego i dokonywania napraw koniecznych do zapewnienia kontynuowania

działalności. Poprawę warunków finansowania przyniosła multilinia kredytowa udzielona przez BZ WBK.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Średnioroczne zatrudnienie w spółkach PZM uległo dalszemu zmniejszeniu - obecnie wynosi ono w spółkach PZM 658 etatów - jest to spadek o 13,4 etatu (o 2%) w stosunku do roku poprzedniego.

W 2017 roku największy spadek zatrudnienia nastąpił w stacjach obsługi (razem) (o 11,6 etatu) i na przejściach granicznych (o 3,6 etatu), administracji (o 3,3 etatu) i szkoleniu kierowców (o 2,5 etatu); niewielki wzrost zatrudnienia odnotowaliśmy w poddzierżawach (o 3,4 etatu), assistance (o 3,3 etatu) i handlu samochodami (o 1,6 etatu).

W pozostałych rodzajach działalności stan zatrudnienia był stabilny.

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników sfery gospodarczej w 2017 roku wyniosło 3 706 zł i było wyższe niż w 2016 roku o 176 zł (czyli o 3,8%), przy czym wzrost płac odnotowano głównie w handlu samochodami, rzeczoznawstwie i pozostałej działalności. Wynagrodzenie pracowników administracji i zarządów zostało zmniejszone o 3,6%. W grupie pracowników bezpośrednio-produkcyjnych płace wzrosły o 7%.

Perspektywy działalności gospodarczej

Działalność gospodarcza niezmiennie pozostaje głównym źródłem finansowania statutowej działalności Związku, w szczególności podstawowym źródłem utrzymania struktur związkowych.

Aktualne są tym samym cele działalności gospodarczej Polskiego Związku Motorowego, a mianowicie zapewnienie w maksymalnym stopniu regularnego dopływu środków finansowych do budżetu PZM i utrzymanie w nie pogorszonym stanie majątku Związku. Głównym problemem w 2017 roku, podobnie jak w latach poprzednich, był brak odpowiedniej ilości środków na inwestycje i nadal część remontów jest niezrealizowana. Stan ten wynika z wielkości nadwyżki finansowej, która zapewnia odpowiednie wpływy do budżetu Związku, ale nie zapewnia odpowiedniej wielkości środków na cele inwestycyjno-remontowe.

Wzrost efektywności i wydajności gospodarki jest od lat głównym zadaniem kadry zarządzającej gospodarką. Wzrost ten regularnie następuje, co widoczne jest w wielkości wypracowywanej marży, przy jednoczesnym regularnym spadku wielkości zatrudnienia. Tym samym, wydajność zatrudnionych rośnie w dużym tempie.

Od pięciu lat rośnie sprzedaż nowych pojazdów i po raz pierwszy właśnie spółka dealerska osiągnęła najlepszy wynik ekonomiczny w grupie. Ciągłe znaczna liczba kolizji drogowych generuje popyt na usługi blacharskie i lakiernicze.

Szansą na rozwój usług assistance jest wejście PZM Autotour na rynek assistance medycznego, a także rosnące zainteresowanie produktami ubezpieczeniowymi Klubu SOS PZMot.

Kluczowe znaczenie ma jednak wielkość dochodów z usług stacji kontroli pojazdów. Polski Związek Motorowy od lat zabiega o podwyżkę urzędowych cen na usługi tych stacji, niestety nadal bez rezultatu. Aktualnie obowiązujące ceny zostały ustalone w 2004 roku.